ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสม และกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2558 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Effects of Azimuthal Control Jets on Entrainment and Cross-Plane Entrainment Mechanism of a Jet in Crossflow

Mr. Pattarapol Soupramongkol

จุฬาลงกรณมหาวทยาลย Chulalongkorn University

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Mechanical Engineering Department of Mechanical Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2015 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำ
	การผสม และกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบ
	ตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง
โดย	นายภัทรพล ศุภมงคล
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.อศิ บุญจิตราดุลย์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญชัย เลิศนุวัฒน์)

....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.อศิ บุญจิตราดุลย์)

____กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ วรรณโสภาคย์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. เวชพงศ์ ชุติชูเดช)

ภัทรพล ศุภมงคล : ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสม และกลไกการเหนี่ยวนำการ ผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Effects of Azimuthal Control Jets on Entrainment and Cross-Plane Entrainment Mechanism of a Jet in Crossflow) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลัก: รศ. ดร.อศิ บุญจิตราดุลย์, 196 หน้า.

้งานวิจัยนี้ศึกษาผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสม และกลไกการเหนี่ยวนำการ ้ผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวางที่ไม่มีการควบคุม (JICF) และมีการควบคุม (cJICF) โดยใช้ Stereoscopic Particle Image Velocimetry (SPIV) ควบคู่กับเทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหล 2 ลักษณะคือ (A) การ ใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง และ (B) การใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งใน ้ส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวาง การทดลองในกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมทำการทดลองที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) เท่ากับ 4 ตัวเลขเรย์โนลด์ของกระแสลมขวางเท่ากับ 3,100 และกรณีควบคุมด้วยเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง ±165 องศา (I165) ที่อัตราส่วนอัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลัก (r_m) เท่ากับ 4% จากผลการศึกษาพบว่า การประยุกต์ใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง ±165 องศา (I165) จะช่วยส่งเสริม (promote) ให้การเหนี่ยวนำ การผสมเพิ่มสูงขึ้นทุกตำแหน่งตามการไหลที่ทำการทดลอง นอกจากนี้ยังพบว่า การฉีดเจ็ตควบคุมจะก่อให้เกิดโครงสร้าง Wake อย่างชัดเจนที่บริเวณด้านล่างของเจ็ต สำหรับการศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ต ในกระแสลมขวางที่ไม่มีการควบคุม พบว่าสามารถแบ่งแยกออกเป็น 3 ขั้นดังนี้ 1) โครงสร้าง Counter-rotating vortex pair (CVP) ของเจ็ตเป็นโครงสร้างหลักของกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดย โครงสร้าง CVP ของเจ็ตจะเหนี่ยวนำกระแสลมขวางบริสุทธิ์บริเวณด้านข้างของเจ็ตให้มีการเคลื่อนที่หมุนวนลงมาที่ขอบเจ็ต ด้านล่าง 2) โครงสร้าง CVP ของเจ็ตจะเหนี่ยวนำให้เกิดช่องการไหลลู่เข้า-ออกขึ้นในแนวดิ่ง (converging-diverging vertical channel of high upward flow) ซึ่งจะมีอัตราการเหนี่ยวนำการผสมสูงที่บริเวณที่มีการไหลลู่เข้า 3) โครงสร้างรูป ไต (Kidney-shaped structure) จะเหนี่ยวนำส่วนผสมของเจ็ตที่ผสมแล้วจากบริเวณช่องการไหลลู่ออกเข้าไปผสมกับตัวเจ็ต เอง คล้ายกับการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตอิสระ (Free jets) เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบว่า กลไกการเหนี่ยวนำ การผสมในระนาบตัดขวางยังคงคล้ายกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม อย่างไรก็ตามเนื่องจากการมีอยู่ของโครงสร้าง Wake ทำให้ พื้นที่การเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวางมีมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการ ้ผสมเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม นอกจากนี้ยังทำการทดลองในระนาบสมมาตรการไหลเพื่อศึกษาหา กลไกการเหนี่ยวนำการผสมอื่นในเบื้องต้น พบว่า บริเวณขอบเจ็ตด้านหน้า (Windward) โครงสร้าง Spanwise roller ของ เจ็ตจะเป็นอีกกลไกการเหนี่ยวนำการผสมหนึ่งซึ่งพบได้ในระนาบสมมาตร นอกจากนั้นยังพบว่ามีเพียงความเร็วของกระแสลม ขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Streamwise เท่านั้นที่ก่อให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบว่า ้บริเวณขอบเจ็ตด้านหน้า (Windward) กลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรยังคงคล้ายกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ้อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมจะส่งผลให้พื้นที่การเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวางที่บริเวณใกล้ปากทางออก ของเจ็ตเพิ่มมากขึ้น และมีการนูนออก ทำให้หลังจากการเข้าปะทะกับเจ็ตที่บริเวณด้านหน้า (Windward) กระแสลมขวาง ้บริสุทธิ์จะเกิดการเลี้ยวเบนลงในแนวดิ่ง ดังนี้นอกจากความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Streamwise แล้ว ้ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Transverse จะก่อให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสมด้วย ด้วยปัจจัยเหล่านี้ สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 เมื่อเทียบกับกรณีไม่ฉีดเจ็ต ควบคุม

ภาควิชา วิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิชา วิศวกรรมเครื่องกล ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5870216921 : MAJOR MECHANICAL ENGINEERING

KEYWORDS: JET IN CROSSFLOW / ENTRAINMENT / ENTRAINMENT MECHANISM / CONTROL JETS

PATTARAPOL SOUPRAMONGKOL: Effects of Azimuthal Control Jets on Entrainment and Cross-Plane Entrainment Mechanism of a Jet in Crossflow. ADVISOR: ASSOC. PROF. ASI BUNYAJITRADULYA, Ph.D., 196 pp.

The effects of azimuthal control jets on entrainment and cross-plane entrainment mechanism of a jet and a controlled jet in crossflow (JICF and cJICF) are investigated. Stereoscopic Particle Image Velocimetry (SPIV) with two seeding schemes: (A) the jet-fluid only and (B) the jet-and-crossflow fluid seeding schemes are used. The experiment is conducted for the baseline jet in crossflow (JICF) with the effective velocity ratio (r) of 4 and the crossflow Reynolds number (Re_{cf}) of 3,100. For the case of cJICF, a pair of azimuthal control jets are deployed steadily at the azimuthal position of ±165 degree with the control jets to main jet mass flowrate ratio (r_m) of 4%. The results show that the application of the pair of control jets helps promoting entrainment throughout all cross planes measured, making the jet volumetric entrainment ratio (E) of cJICF more than JICF. In addition, as a result of the application of the control jets, the wake structure is observed and prominent at bottom of the jet. For entrainment mechanism of JICF, it is found that the counter-rotating vortex pair (CVP) is the main cross-plane entrainment mechanism and that the mechanism can be divided into three subsequent stages: 1) Jet-CVP-induced pure crossflow vortical motion, in which the pure crossflow fluid from each lateral side of the jet is induced towards the bottom of the jet, 2) Jet-CVP-induced converging-diverging vertical channel of high upward flow, in which the region of high rate of entrainment is in the converging section of the channel, and 3) Free-jet like entrainment of the jet kidney-shaped structure, in which the already jet-fluid mixture in the diverging section of the channel is further induced by the jet kidney-shaped structure into itself like a free-jet entrainment. When the pair of control jets is applied, cross-plane entrainment mechanism is still similar to JICF. However, due to the existence of the additional wake structure, the surface of the jet-and-crossflow interaction increases. This is consistent with the increase in entrainment of cJICF over JICF. Furthermore, the experiment is also conducted in the center plane in order to preliminarily investigate other entrainment mechanisms. For JICF, another entrainment mechanism by the jet spanwise roller on the jet windward edge is revealed in this center plane. On this edge, as far as the time-mean velocity is concerned, it is also found that the crossflow streamwise velocity - and not the transverse velocity - contributes to entrainment. When the pair of control jets is applied, the center-plane entrainment mechanism is still similar to JICF. However the windward surface of interaction between the jet and the crossflow near the jet exit is increased and convexed windward. As a result, the incoming pure crossflow in front of the jet near the jet exit is deflected downward such that its transverse velocity component now contributes to entrainment. These are also consistent with the increase in entrainment of cJICF over JICF. Finally, the effects of the azimuthal control jets on jet trajectory and circulation are also investigated.

Mechanical Engineering Field of Study: Mechanical Engineering Academic Year: 2015

Department:

Student's Signature Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และภาควิชา วิศวกรรมเครื่องกล ตลอดจนคณาจารย์ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์ทั้งหลาย

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร. อศิ บุญจิตราดุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้ความ ช่วยเหลือในทุกๆด้าน ทั้งการให้คำแนะนำในการทำวิจัย การสอนวิชาความรู้ต่างๆ การฝึกกระบวนการ คิดอย่างเป็นระบบ การให้คำแนะนำประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตและข้อคิดต่างๆ นอกจากนี้ยังได้ ถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน กฎเกณฑ์ต่างๆ ตลอดจนกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นในวิชาชีพ วิศวกร เพื่อให้นิสิตได้สำเร็จออกไปเป็นวิศวกรที่คิดเป็น รู้รอบและรอบคอบ และได้ตระหนักถึงแนวทาง ในการทำงาน

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ รศ.ดร. บุญชัย เลิศนุวัฒน์ ผศ.ดร. นิพนธ์ วรรณ โสภาคย์ และ รศ.ดร. เวชพงศ์ ชุติชูเดช ที่ได้ให้คำแนะนำต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ มากยิ่งขึ้น

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการการตรี-โท 5 ปี และเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ 2557 ตามสัญญาเลขที่ GRB_APS_๒๓_๕๗_๒๑_๐๑ ผู้จัยขอบคุณมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ พื่อภิเซษฐ์ ศรีเมฆษรัตน์ พี่เศรษฐสิทธิ์ ชัยเกษตรสิน พี่สุภัค ดาวยก และพี่กิตติ คุณ วงศ์ทองศิริ ที่ช่วยถ่ายทอดวิชาความรู้ทั้งที่จำเป็นต่อการทำวิจัยและที่มีประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ทั้งยังถ่ายทอดแนวคิดและข้อคิดต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ สมาชิกในปฏิบัติการและวิจัยงกลศาสตร์ของไหล นางสาวขวัญมณฑ์ ศรพรหม นายศรัณย์ หวังเกียรติ นายสุเมธ เขมกานนท์ นายอภิโชติ เก่งการพานิช นายอนันต์ คุณปิยะวาจา นาย อภิวัฒน์ ชนินทร์วงศ์ศิริ และนางสาวมินธานนท์ ชัยรัตน์ และนายเชาวัฒน์ เต็กฮวด ที่ช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ทั้งในการวางแผนการวิจัย การทดลอง การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนความเป็นเพื่อนที่ดีเสมอมา

สุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ที่ให้การเลี้ยงดู อบรม สนับสนุนในทุกๆด้าน อีกทั้ง ยังคอยส่งกำลังใจมาโดยตลอด ทำให้มีกำลังใจในการทำงานและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยขออุทิศคุณความดีอันก่อให้เกิดประโยชน์ พร้อมทั้งความสำเร็จทั้งหมดแด่บิดา มารดา และอาจารย์ ที่ปรึกษาผู้ซึ่งเสียสละความสุขและความสบายในชีวิต ส่งเสริมให้เข้าถึงการศึกษา จนยืนหยัดในสังคมได้ อย่างยั่งยืนด้วยตัวเอง

2	
สารบญ	

หน้	J
บทคัดย่อภาษาไทย	ঀ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	J
กิตติกรรมประกาศ	ູງ
สารบัญ	ŭ
สารบัญตารางๆ	1
สารบัญรูป	Ц
คำอธิบายสัญลักษณ์	J
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 แรงจูงใจ	1
1.3 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	5
1.4 ขอบเขตโครงการ	5
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย	7
1.6 แผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 การศึกษาพารามิเตอร์ที่สำคัญของเจ็ตในกระแสลมขวาง	3
2.1.1 อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล	3
2.1.2 เรย์โนลด์นัมเบอร์ของเจ็ตและกระแสลมขวาง	3
2.2 การศึกษาโครงสร้างและคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง	9
2.2.1 โครงสร้างของเจ็ตในกระแสลมขวาง	9
2.2.2 กระบวนการเกิดและพัฒนาตัวของ Counter-rotating vortex pair)
2.2.3 การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต และความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของเจ็ต12	l

۱	หน้า
2.2.4 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง	. 12
2.2.5 เส้นทางเดินของเจ็ต	. 13
2.2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างเส้นทางเดินของเจ็ตและการเหนี่ยวนำการผสม	. 15
2.3 การปรับแต่งและควบคุมเจ็ต	. 15
2.3.1 การกระตุ้นโดยไม่ใช้พลังงาน	. 16
2.3.2 กระตุ้นโดยใช้พลังงาน	. 17
บทที่ 3 หลักการและเทคนิคในการประเมินวัดอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม และการศึกษา กลไกลการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหล	. 22
3.1 ปัญหาการศึกษาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง	. 22
3.2 การประเมินอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร และประสิทธิผลการเหนี่ยวนำ การผสม	. 24
3.2.1 อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (E)	. 24
3.2.2 ค่าประสิทธิผลการเหนี่ยวนำการผสม (η)	. 25
3.3 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง	.26
3.3.1 ปัญหาของการศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ต ในกระแสลมขวาง	. 26
3.3.2 การวัดความเร็วของสนามการไหลโดยใช้ SPIV และเทคนิคการใส่อนุภาคติดตาม การไหลทั้งในเจ็ตและในกระแสลมขวาง	. 27
3.3.3 การนิยามกระแสลมขวางบริสุทธ์ เพื่อศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวาง	. 28
บทที่ 4 ชุดการทดลองและการทดลอง	. 30
4.1 ชุดการทดลอง	. 30
4.1.1 อุโมงค์ลม	. 30
4.1.2 ชุดหัวเจ็ตหลัก (Main jet)	. 31

หน้า
4.1.3 ชุดหัวเจ็ตควบคุม (Azimuthal control jet)
4.2 พิกัดอ้างอิงในการทดลอง
4.3 ชุดเครื่องมือวัดความเร็ว Stereoscopic Particle Image Velocimetry
4.3.1 ส่วนประกอบและการทำงานของ Stereoscopic Particle Image Velocimetry 33
4.3.2 การหาค่าสนามเวกเตอร์ความเร็วโดยโปรแกรม Insight 4G
4.4 การวัดและเครื่องมือวัด
4.4.1 การวัดความสม่ำเสมอของความเร็วกระแสลมขวาง
4.4.2 การวัดสภาวะเริ่มต้นของเจ็ต
4.4.3 การวัดอัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลัก
4.4.4 การสอบเทียบการวัดความเร็วระหว่าง SPIV กับ Pitot tube
4.5 สรุปพารามิเตอร์สำคัญที่ใช้ในการทดลอง40
บทที่ 5 ผลของเจ็ตควบคุมต่ออัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร ประสิทธิผลการใช้
เจ็ตควบคุม เส้นทางเดินของเจ็ต และ Circulation
5.1 ผลของเจ็ตควบคุมต่ออัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร
5.2 การสอบทวนค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร
5.3 ประสิทธิผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง42
5.4 ผลของเจ็ตควบคุมต่อเส้นทางเดินของเจ็ต
5.4.1 เส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วเจ็ตในแนวแกน Streamwise
5.4.2 เส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณ Vorticity ของเจ็ตในแนวแกน Streamwise45
5.4.3 เปรียบเทียบเส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วของเจ็ต และ Vorticity ของ เจ็ตในแนวแกน Streamwise
5.4.4 ผลของเส้นทางเดินของเจ็ตต่อการเหนี่ยวนำการผสม
5.5 Circulation ของเจ็ต
5.5.1 ผลของเจ็ตควบคุมต่อ Circulation ของเจ็ต

บทที่ 6 โครงสร้าง และกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหล กรณีไม่ฉีดเจ็ต	
ควบคุม (JICF)	49
6.0 การแสดงผลการทดลอง และความหมาย	49
6.0.1 Contour surfaces (CS)	50
6.0.1 In-plane vector	50
6.0.3 Contour lines (CL)	50
6.1 ความน่าจะเป็น	51
6.2 เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล	53
6.2.1 โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เคลื่อนที่หมุนวน	54
6.2.2 ช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel)	54
6.2.3 บริเวณที่เกิดการเหนี่ยวนำการผสมสูง	55
6.3 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise	56
6.4 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse	57
6.5 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise	59
6.6 Vorticity เฉลี่ยต่อเวลาไร้มิติในแนวแกน Streamwise	60
6.7 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางในระนาบตัดขวางการไหลสำหรับ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม	61
บทที่ 7 โครงสร้าง และกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหล กรณีฉีดเจ็ต	
ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง I165	64
7.1 ความน่าจะเป็น	64
7.2 เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล	65
7.2.1 โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เคลื่อนที่หมุนวน	67

	หน้า
7.3 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise	68
7.4 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse	70
7.5 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise	71
7.6 Vorticity เฉลี่ยต่อเวลาไร้มิติในแนวแกน Streamwise	71
7.7 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวางสำหรับ กรณีฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง 1165	73
บทที่ 8 โครงสร้าง และการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรการไหล	75
8.1 ความน่าจะเป็น	75
8.2 เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบสมมาตรการไหล	76
8.2.1 บริเวณที่เกิดการเหนี่ยวนำการผสม	78
8.3 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise	79
8.4 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse	80
8.5 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise	82
8.6 Vorticity เฉลี่ยต่อเวลาไร้มิติในแนวแกน Spanwise	83
8.7 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางในระนาบสมมาตรการไหลสำหรับ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)	84
8.8 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางในระนาบสมมาตรการไหลสำหรับ กรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165	85
บทที่ 9 อภิปรายผลการทดลอง	87
9.0 พื้นฐานการในการวิเคราะห์	87
9.0.1 อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ตผ่านพื้นผิวความน่าจะเป็นที่จะ พบเจ็ตบีค่าคงที่	87
9 1 การตีความผลการทดลอง	88
0.2 เปลการพดลอง	00
9.2 WEITT 1 3 M M 161 UN	90

หน้	้ำ
9.2.1 อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)	0
9.2.2 อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติ กรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 11659	1
9.2.3 การเปรียบเทียบอัตราการไหลกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ต ควบคุม (JICF) และเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165	92
9.3 การนำกลไกการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาณเพื่ออธิบายเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนการ เหนี่ยวนำการผสม เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165	13
บทที่ 10 สรุปผลการทดลอง9	14
10.1 อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร และประสิทธิผลการใช้เจ็ตควบคุม	14
10.2 เส้นทางเดินของเจ็ต	15
10.3 Circulation ของเจ็ต9	15
10.4 โครงสร้าง และกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแส ลมขวางกรณีไม่ฉีดเจ็ต (JICF) และกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165	96
10.4.1 ความน่าจะเป็น	96
10.4.2 เวกเตอร์ในระนาบตัดขวางการไหลเฉลี่ยไร้มิติ	16
10.4.3 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise	18
10.4.4 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse9	18
10.4.5 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise9	19
10.4.6 Vorticity เฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise9	19
10.4.7 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง10	0
10.5 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง10)1
10.6 การอธิบายการเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม เมื่อฉีดเจ็ตควบคุม(I165) โดยกลไกการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาณ)2
10.7 ปัจจัยที่มีผลช่วยส่งเสริมการเหนี่ยวนำการผสมกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (I165) เมื่อเทียบกับ กรณไม่ฉีดเจ็ตควบคม (JICF))2
q · · · ·	

	หน้า
ประมวลตาราง	
ประมวลรูปภาพ	
รายการอ้างอิง	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก: ตารางสรุปพารามิเตอร์ที่สำคัญในการทดลอง	
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

สารบัญตาราง

	Я	น้า
ตารางที่	5.1 สรุปค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรและค่าประสิทธิผลการใช้เจ็ต	
	ควบคุมที่ตำแหน่ง 11651	.05
ตารางที่	5.2 สรุปค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมในงานวิจัยปัจุบัน และงานวิจัยในอดีต1	.06
ตารางที่	5.3 สรุปค่าเส้นทางเดินของเจ็ตโดยคำนวณมาจาก V _x 1	.07
ตารางที่	5.4 สรุปค่าเส้นทางเดินของเจ็ตโดยคำนวณมาจาก ϖ_x 1	.07
ตารางที่	5.5 สรุปค่า Circulation	.07

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

สารบัญรูป

รูปที่	2.1	โครงสร้างของ Vortical structure ของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Fric and Roshko,1994)109
รูปที่	2.2	โครงสร้างของการเกิด CVP (Cortelezzi and Karagozian,2001) Isometic ของเจ็ต Shear layer vortex ring
รูปที่	2.3	การพัฒนาตัวของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Cortelezzi and Karagozian,2001) 110
รูปที่	2.4	Vortices structure ของเจ็ตในกระแสลมขวางบนระนาบสมมาตร (Lim et al., 2001)
รูปที่	2.5	การพับตัวของ cylindrical shear layer (Lim et al., 2001)
รูปที่	2.6	โครงสร้างบริเวณ Near field ของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Yuan et al., 1999) 112
รูปที่	2.7	โครงสร้างของ Hanging vortices (Yuan et al., 1999)112
รูปที่	2.8	Skewed mixing layer ที่พัฒนาตัวขึ้นระหว่างเจ็ต และกระแสลมขวางที่บริเวณ ขอบด้านข้างของเจ็ต (Yuan et al., 1999)
รูปที่	2.9	วิวัฒนาการของ Streamlines ในการก่อตัวของ Kelvin-Helmholtz roller (Sau et al., 2004)
รูปที่	2.10	จุดแบ่งระหว่าง Near Field และ Far Field บน r^2d (เครื่องหมาย X) (Smith and Mungal, 1998)114
รูปที่	2.11	การลดลงของ C % ของ JICF และ Free jet บน Near Field และ Far Field บน <i>rd</i> เปรียบเทียบกับ free jet (Smith and Mungal, 1998)
รูปที่	2.12	Instantaneous contour ของ Spanwise vorticity (Yuan et al., 1999)115
รูปที่	2.13	Average magnitude ของ Streamwise vorticity
		Cortelezzi and Karagozian (2001)115
รูปที่	2.14	Instantaneous of streamline (Sau et al., 2004)116

ณ

รูปที่	2.15	แนวคิดกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Kornsri et al., 2009)	116
รูปที่	2.16	เส้นทางเดินความเร็วและอุณหภูมิของเจ็ต (Kamotani and Graeber ,1972)	117
รูปที่	2.17	โครงสร้างของ Vortical structure ของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Fric and Roshko,1994)	117
รูปที่	2.18	เส้นทางเดินของ streamline (Yuan and Street, 1998)	118
รูปที่	2.19	Center-plane trajectoryอุณหภูมิ และ Centroid trajectory อุณหภูมิ (Wangjiraniran, 2001)	118
รูปที่	2.20	Contour ความเร็วเฉลี่ยบนระนาบตั้งฉากสำหรับ J=21 (Zaman and Fross, 1997)	119
รูปที่	2.21	Contour ความเร็วเฉลี่ยบนระนาบตั้งฉากสำหรับ J=54 (Zaman and Fross, 1997)	119
รูปที่	2.22	ความเร็วเฉลี่ยบนหน้าตัดตั้งฉากและ Streamwise vorticity isosurface J=21 (Zaman and Fross, 1997)	120
รูปที่	2.23	ความเร็วเฉลี่ยบนหน้าตัดตั้งฉากและ Streamwise vorticity isosurface J=54 (Zaman and Fross, 1997)	120
รูปที่	2.24	ผลของการติด Tab ต่อเส้นทางเดินความเร็วของเจ็ตบนระนาบสมมาตร (Zaman and Fross, 1997)	121
รูปที่	2.25	ผลของการติด Tab ต่อ Circulation distribution ไปตามแนว Downstream (Zaman and Fross, 1997)	121
รูปที่	2.26	a) Tab และการติดตั้ง b) ระบบแกนตั้งฉากกับทิศทางการหมุน (Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005)	122
รูปที่	2.27	การกระจายตัวของอุณหภูมิจากการติด Tab กรณีปากทางออกเจ็ตไม่หมุนควง (Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005)	123
รูปที่	2.28	การกระจายตัวของอุณหภูมิจากการติด Tab กรณีปากทางออกเจ็ตหมุนควง (ก) (Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005)	124

รูปที่	2.29	ผลการกระตุ้นเจ็ตด้วยลำโพง (M'Closkey et al., 2002) ยังไม่กระตุ้นเจ็ต	125
รูปที่	2.30	การกระจายของสัมประสิทธิ์อุณหภูมิรวมบนระนาบตั้งฉาก (Wangjiraniran and Bunyajitradulya,2001)	126
รูปที่	2.31	ภาพแสดง Contours of line-of-sight integrated mean images ของ Traverses profile ไปตามแนว downstream (Yingjaroen et al., 2006)	. 127
รูปที่	2.32	Instantaneous image ของ mixing structure บนด้าน Top view (Limdumrongtum et al., 2009)	.127
รูปที่	2.33	Instantaneous isoconcentration surface ด้าน Top view (Denev et. al., 2005)	.128
รูปที่	2.34	Instantaneous isoconcentration surface ด้าน Top view (Denev et. al., 2005)	. 129
รูปที่	2.35	ชุดเจ็ตควบคุม (Kornsri et al., 2009)	130
รูปที่	2.36	เส้นทางเดินความเร็วของเจ็ตสำหรับควบคุมและไม่ควบคุม (Kornsri et al., 2009)	. 131
รูปที่	2.37	เส้นทางเดินของความเร็วเจ็ต (Kornsri et al., 2009)	131
รูปที่	2.38	Contour ของความเร็วเฉลี่ย (Normalize ด้วย ความเร็วกระแสลมขวาง) เปรียบเทียบระหว่างไม่ควบคุมกับควบคุมที่สภาวะเหมาะสม (Kornsri et al., 2009)	.132
รูปที่	2.39	ตัวอย่างสนามความเร็วบนระนาบที่วัดได้จาก SPIV ก) กรณีใส่อนุภาคติดตามการ ไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวาง ข) กรณีที่ใส่อนุภาคติดตามการไหล	
รูปที่	2.40	เฉพาะเนเจตหลกเทานน (Witayaprapakorn, 2013) ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อประสิทธิผลการใช้เจ็ตควบคุมเจ็ตใน	. 132
		กระแสลมขวางกรณ์ JICF, 115 และ 1135 (Witayaprapakorn, 2013)	133

ิด

รูปที่	2.41	ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อประสิทธิผลการใช้เจ็ตควบคุมของเจ็ตใน กระแสลมขวางกรณี JICF, 1135 ที่ $r_{\!_m}=2\%$ และ 4%	
		(Chaikasetsin et al., 2015)	. 133
รูปที่	2.42	ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสม และ ประสิทธิภาพของการใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงของเจ็ตในกระแสลมขวาง กรณี JICF, I15 และ I135 (Soupramongkol, 2015)	. 134
รูปที่	2.43	ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแส ลมขวางกรณี JICF, 115, 145, 175, 1105, 1135 และ 1165	105
		(Wangkiat, Knemakanon and Kengkarnpanich, 2015)	. 135
รูปที	3.1	ภาพ Cross-plane ของเจ็ตในกระแสลมขวางที่หน้าตัดใดๆ โดยใช้ SPIV ควบคู่ กับ (B) การใส่อนุภาคติดตามในทั้งเจ็ตและกระแสลมขวาง	. 136
รูปที่	3.2	ภาพ Cross-plane ของเจ็ตในกระแสลมขวางที่หน้าตัดใดๆ โดยใช้ SPIV ควบคู่ กับ (A)การใส่อนุภาคติดตามเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง	136
รูปที่	4.1	ชุดทดลองภายในห้องปฏิบัติการวิจัยพลศาสตร์การไหลและการควบคุมการไหล ภาควิชาเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	. 137
รูปที่	4.2	ภาพ Schematic diagram ของชุดทดลอง	. 137
รูปที่	4.3	ภาพถ่ายของชุดทดลองGKORN UNIVERSITY	. 138
รูปที่	4.4	Centrifugal blower สำหรับอุโมงค์ลมเพื่อสร้างกระแสลมขวาง	. 138
รูปที่	4.5	เครื่องแปลงความถี่ไฟฟ้า	. 139
รูปที่	4.6	รูป Schematic diagram ของอุโมงค์ลม	. 139
รูปที่	4.7	ส่วนประกอบของชุดเจ็ตหลัก	. 140
รูปที่	4.8	ชุดเจ็ตหลักและเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง	. 140
รูปที่	4.9	ส่วนประกอบของชุดเจ็ตควบคุม	. 140
รูปที่	4.10	พิกัดอ้างอิงในการทดลอง	. 141
รูปที่	4.11	เครื่องกำเนิดแสงเลเซอร์ ND:YAG ยี่ห้อ New Wave™ model Solo 200XT	. 141

รูปที่	4.12	Laser light arm	. 142
รูปที่	4.13	กล้อง CCD PowerView Plus 11 MP	. 142
รูปที่	4.14	Synchronizer	. 143
รูปที่	4.15	ขอบเขตและความละเอียดในการวัดความเป็นระเบียบของกระแสลมขวาง	. 143
รูปที่	4.16	การกระจายตัวของความเร็วตามแนวแกน x ของกระแสลมขวาง	. 144
รูปที่	4.17	ตำแหน่งในการวัดความเร็วที่สภาวะเริ่มต้นของเจ็ต	. 144
รูปที่	4.18	เปอร์เซ็นต์ความไม่สมมาตรของเจ็ตเมื่อเทียบกับความเร็วเฉลี่ยที่แต่ละรัศมี	. 145
รูปที่	4.19	ความเร็วเจ็ตในแนวแกน y ตามแนวรัศมีที่ปากทางออก	. 145
รูปที่	4.20	Rotameter flow meter สำหรับเจ็ตควบคุม	. 146
รูปที่	4.21	ความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน x ที่จำนวนภาพต่าง ๆ	. 146
รูปที่	4.22	ความคลาดเคลื่อนของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน x เมื่อใช้จำนวนภาพที่มากขึ้น	147
รูปที่	4.23	ผลการสอบเทียบการวัดความเร็วระหว่าง SPIV กับ pitot rube	. 147
รูปที่	5.1	อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรที่ $r=4$ ของกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165	. 148
รูปที่	5.2	อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมในงานวิจัยปัจจุบัน และงานวิจัยในอดีต	. 148
รูปที่	5.3	ประสิทธิผลของการใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง กรณีการฉีดเจ็ตควบคุมที่ ตำแหน่ง 1165	. 149
รูปที่	5.4	เส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วเจ็ต และ Vorticity ของเจ็ตในแนวแกน Streamwise ระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ ตำแหน่ง 1165	. 149
รูปที่	5.5	Circulation ของเจ็ต ระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีฉีดเจ็ต ควบคุมที่ตำแหน่ง 1165	. 150
รูปที่	6.1 ก	JICF: Contour surfaces แสดงความน่าจะเป็น: (A) ϕ_j , (B) ϕ และ (C) ϕ_{cf} Contour lines : $\phi_j = 0.01, 0.25, 0.75$ และ 0.95 In-plane vector: (A) $\vec{V}_{j,y_z} / u_{cf}$, (B) \vec{V}_{y_z} / u_{cf} และ (C) $\vec{V}_{cf,y_z} / u_{cf}$. 151

- รูปที่ 6.4 การเลี้ยวเบนของขึ้นในแนวดิ่งของกระแสลมขวางบริสุทธิ์หลังจากการเข้าปะทะ กับเจ็ตที่ด้านหน้า (Windward)......157

รูปที่	7.2 ง	กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (I165) ที่ x / rd = 0.75
		Contour surface: (A) $V_{_{j,z}}$ / $u_{_{cf}}$, (B) $V_{_{z}}$ / $u_{_{cf}}$ และ (C) $V_{_{cf,z}}$ / $u_{_{cf}}$
		Contour lines : $\phi_j = 0.01, 0.25, 0.75$ และ 0.95
		In-plane vector: (A) $\vec{V}_{j,yz}$ / u_{cf} , (B) \vec{V}_{yz} / u_{cf} และ (C) $\vec{V}_{cf,yz}$ / u_{cf}
รูปที่	7.2 จ	กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (I165) ที่ x / rd = 0.75
		Contour surface: (A) $\omega_{j,x} d$ / $u_{c\!f}$, (B) $\omega_{x} d$ / $u_{c\!f}$ ແລະ (C) $\omega_{c\!f,x} d$ / $u_{c\!f}$
		Contour lines : ϕ_{j} = 0.01,0.25,0.75 และ 0.95
		In-plane vector: (A) $\vec{V}_{j,yz}$ / u_{cf} , (B) \vec{V}_{yz} / u_{cf} และ (C) $\vec{V}_{cf,yz}$ / u_{cf}
รูปที่	7.3	ความสัมพันธ์และความเกี่ยวเนื่องกันของปริมาณเฉลี่ยไรมิติต่างๆ กรณีฉีดเจ็ต
		ควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 <i>x / rd</i> = 0.75169
รูปที่	7.4	บริเวณที่มีการเหนี่ยวนำการผสม $\left[\left(ec{V}_{cf} / u_{_{cf}} ight) \! \cdot d abla \phi_{_j} ight]$ ระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ต
		ควบคุม และกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (1165)
รูปที่	8.1 ก	JICF: CS แสดงความน่าจะเป็นที่จะพบ (A) เจ็ต $\left(\phi_{_{j}} ight)$ (B) ของไหลใดๆ $\left(\phi ight)$ (C)
		กระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(\pmb{\phi}_{cf} ight)$
รูปที่	8.1 ข	JICF: CS แสดง Streamwise velocity ของ (A) เจ็ต $\left(V_{j,x} / u_{cf} ight)$ (B) ของไหล
		ใดๆ $\left(V_{_x}/u_{_{c\!f}} ight)$ (C) กระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(V_{_{c\!f},x}/u_{_{c\!f}} ight)$ 172
รูปที่	8.1 ค	JICF: CS แสดง Transverse velocity ของ (A) เจ็ต $\left(V_{j,y}/u_{cf} ight)$ (B) ของไหล
		ใดๆ $\left(V_{_y}/u_{_{cf}} ight)$ (C) กระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(V_{_{cf},y}/u_{_{cf}} ight)$ 173
รูปที่	8.1 ง	JICF: CS แสดง Spanwise velocity ของ (A) เจ็ต $\left(V_{_{j,z}}/u_{_{cf}} ight)$ (B) ของไหลใดๆ
		$\left(V_{z}$ / $u_{cf} ight)$ (C) กระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(V_{cf,z}$ / $u_{cf} ight)$
รูปที่	8.1 จ	JICF: CS แสดง Spanwise vorticity ของ (A) เจ็ต $\left(arphi_{_{j,z}}d$ / $u_{_{cf}} ight)$ (B) ของไหล
		ใดๆ $\left(\omega_{_{c}}d / u_{_{cf}} ight)$ (C) กระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(\omega_{_{cf},z}d / u_{_{cf}} ight)$ 175
รูปที่	8.2	JICF: ความสัมพันธ์ของปริมาณต่างๆในระนาบสมมาตรการไหลของเจ็ตในกระแส
		ลมขวาง
รูปที่	8.3	I165: ความสัมพันธ์ของปริมาณต่างๆในระนาบสมมาตรการไหลของเจ็ตในกระแส
		ลมขวางกรณีมีการควบคุม177

ປ

รูปที่	8.4	ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(\pmb{\phi}_{\! cf} ight)$ ระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ต	
		ควบคุม (JICF) และกรณีการฉีดเจ็ตควบคุม (I165)	. 178
รูปที่	9.1	Control volume (CV) พื้นผิวทรงกระบอก แสดงการไหลผ่านหน้าตัดการไหล เข้า A_1 หน้าตัดการไหลออก A_2 ที่มีขนาดเท่ากัน $A_1 = A_2$ และหน้าตัดการไหล ด้านข้าง A_{wall} โดยมีระยะทางการไหลของ CV เท่ากับ Δx ในทิศทางตามแนว การไหล	. 179
รูปที่	9.2	การพัฒนาตัวของอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติต่อระยะความลึก $\Delta x = 1 r d ~ \left(Q_{cf,\Delta x=1rd} \left/ Q_o ight)$ สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม(JICF)	. 180
รูปที่	9.3	การพัฒนาตัวของอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติต่อระยะความลึก $\Delta x = 1 r d ~ \left(Q_{cf,\Delta x=1 r d} / Q_o ight)$ สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม(JICF)	. 180
รูปที่	9.4	การเพิ่มขึ้นของอัตราการไหลกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่เข้าสู่ตัวเจ็ต โดยมีการไหล เข้ามาจากระนาบอื่น	. 181
รูปที่	9.5	การลดลงของอัตราการไหลกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่เข้าสู่ตัวเจ็ต ในกรณีที่มีการ ไหลออกจากระนาบที่สนใจ	. 181
รูปที่	9.6	การเปรียบเทียบการพัฒนาตัวของอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติ ต่อระยะความลึก $\Delta x = 1rd \left(Q_{cf,\Delta x=1rd}/Q_o\right)$ ระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 (ก) ที่ระยะการไหล $x/rd = 0.5$ (ข) ที่ระยะการไหล $x/rd = 0.75$ (ค) ที่ระยะการไหล $x/rd = 1.0$ (ง) ที่ระยะการ ไหล $x/rd = 1.5$. 182
รูปที่	9.7	การเปรียบเทียบอัตราการไหลสูงสุดไร้มิติของกระแสลมขวางต่อระยะความลึก $\Delta x = 1 r d \; \left(\mathcal{Q}_{cf,\Delta x=1rd} \left/ \mathcal{Q}_{o} ight) \;$ ระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และฉีดเจ็ต ควบคุมที่ตำแหน่ง 1165	. 183

คำอธิบายสัญลักษณ์

อักษรโรมัน

- A พื้นที่
- A, พื้นที่หน้าตัดของเจ็ต
- d เส้นผ่านศูนย์กลางภายในที่ปากทางออกของเจ็ต
- *E* อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการการผสมเชิงปริมาตรขณะใด ๆ หรือ เฉลี่ยตามเวลา
- *m*_i อัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตหลัก
- m
 _{ci} อัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง (รวมทุกรู)
- n ดัชนีเวลาของสนามความเร็ว ลำดับภาพสนามความเร็ว
- N จำนวนสนามความเร็ว หรือ จำนวนภาพ (snapshots) ทั้งหมด
- *Q* อัตราการไหลเชิงปริมาตร
- Q, อัตราการไหลเชิงปริมาตรที่ไหลผ่านหน้าตัดที่มีส่วนผสมของเจ็ต
- Q_o อัตราการไหลเชิงปริมาตรที่ปากทางออกของเจ็ต
- ${m Q}_{cj}$ อัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง (รวมทุกรู)
- r อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล
- r_m อัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อเจ็ตหลัก
- ${
 m Re}_{_{c\!f}}$ ตัวเลขเรย์โนลดส์ของกระแสลมขวาง, ${
 m Re}_{_{c\!f}}$ = $u_{_{c\!f}}d$ / $v_{_{c\!f}}$
- \mathbf{Re}_{j} ตัวเลขเรย์โนลดส์ของเจ็ต, $\mathbf{Re}_{j} = u_{j}d / v_{j}$
- *u_{cf}* ความเร็วของกระแสลมขวาง
- *u*_j ความเร็วของเจ็ต
- $ec{V}_{_{yz}}$ เวกเตอร์ความเร็วในระนาบตัดขวางของของไหลใดๆ (เจ็ตหรือกระแสลมขวาง)
- $ec{V}_{\!_{i,vz}}$ เวกเตอร์ความเร็วในระนาบตัดขวางของส่วนผสมของเจ็ต
- $ar{V}_{cf,vz}$ เวกเตอร์ความเร็วในระนาบตัดขวางของกระแสลมขวางบริสุทธิ์
- x, y, z พิกัดอ้างอิง
- x/rd พิกัดตามแนวแกน streamwise ไร้มิติ
- y/rd พิกัดตามแนวแกน transverse ไร้มิติ
- z / rd พิกัดตามแนวแกน spanwise ไร้มิติ

อักษรกรีก

- *φ* ความน่าจะเป็นที่จะพบของไหลใดๆ (เจ็ตหรือกระแสลมขวาง)
- ϕ_i ความน่าจะเป็นที่จะพบส่วนผสมของเจ็ต
- $\phi_{\!\scriptscriptstyle cf}$ ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์
- uความหนืดคิเนเมติก
- v_{cf} ความหนึดคิเนเมติกของกระแสลมขวาง
- *v*_i ความหนืดคิเนเมติกของเจ็ต
- hoความหนาแน่น
- ho_{cf} ความหนาแน่นของกระแสลมขวาง
- ho_{j} ความหนาแน่นของเจ็ต
- $arphi_{bl}$ รูปร่างชั้นของเขตของกระแสลมขวาง
- $\psi_{_{jp}}$ รูปร่างความเร็วเริ่มต้นที่ปากทางออกของเจ็ต

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

เจ็ตในกระแสลมขวาง (Jet in Crossflow, JICF) คือเจ็ตที่ถูกฉีดเข้าไปในแนวตั้งฉากสู่กระแส ้ลมขวาง เมื่อเจ็ตปะทะกับกระแสลมขวางจะทำให้เจ็ตเลี้ยวเข้าสู่แนวการไหลของกระแสลมขวาง และ เกิดปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวาง ส่งผลให้เกิดคุณลักษณะสำคัญ เช่น โครงสร้างของ เจ็ต (Jet Structure) เส้นทางเดินของเจ็ต (Jet Trajectory) การเหนี่ยวนำการผสม (Entrainment) และการผสม (Mixing) ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการประยุกต์ใช้ เจ็ตในกระแสลมขวางในงานทางวิศวกรรมและอุตสาหกรรม เช่น การฉีดเชื้อเพลิงเข้าสู่ห้องเผาไหม้ (การเหนี่ยวนำการผสมและการผสม) การใช้ Film Cooling ระบายความร้อนของใบพัดเครื่องยนต์ กังหันแก๊ส (เส้นทางเดิน) การออกแบบระบบขึ้นลงแนวดิ่งของเครื่องบินประเภท V/STOL (Vertical and/or Short Take-Off and Landing) (เส้นทางเดิน) การกระจายตัวของมลภาวะจากปล่องควัน ในโรงงานอุตสาหกรรม (เส้นทางเดิน การเหนี่ยวนำการผสม และการกระจายตัว) เป็นต้น ผลประโยชน์จากการประยุกต์เหล่านี้ทำให้การศึกษาวิธีการควบคุมคุณลักษณะสำคัญให้เป็นไปตาม ความต้องการ เช่น การควบคุมการเหนี่ยวนำการผสมและการผสมของอากาศและเชื้อเพลิงที่ถูกฉีด เข้าสู่ห้องเผาไหม้ เพื่อให้เกิดการเผาไหม้ที่เหมาะสมและมีสมรรถนะที่สูงที่สุด นั้นมีความสำคัญอย่าง ยิ่ง จึงทำให้มีความพยายามในการศึกษาเจ็ตในกระแสลมขวาง ซึ่งสามารถแบ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับเจ็ตในกระแสลมขวางได้เป็นสองกลุ่มหลัก ได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาโครงสร้างและคุณลักษณะของ เจ็ตในกระแสลมขวาง และงานวิจัยที่ศึกษาเทคนิคการปรับแต่งและควบคุมเจ็ตในกระแสลมขวางให้มี คณลักษณะดังต้องการ

ในอดีตได้มีการศึกษาโครงสร้างของเจ็ตในกระแสลมขวาง Fric and Roshko (1994) พบ โครงสร้างหลักๆ ทั้งหมด 4 ส่วนได้แก่ Jet shear layer, Horseshoe vortices, Wake structures และ Counter-rotating vortex pair หลังจากนั้นก็ได้มีการศึกษาโครงสร้างและคุณลักษณะของเจ็ต มากมายเช่น Smith and Mungal (1998) พบว่าการก่อตัวของโครงสร้าง CVP (Counter-rotating vortex pair) บริเวณ Near Field ของเจ็ตในกระแสลมขวางทำให้การเหนี่ยวนำการผสมดีกว่ากรณี ของเจ็ตอิสระ (Free jet) แต่การเหนี่ยวนำการผสมในบริเวณ Far Field นั้นไม่แตกต่างกันมากนัก Yuan and Street (1998) พบว่าเส้นทางเดินของ JICF กับการเหนี่ยวนำการผสมมีความสัมพันธ์กัน

ในส่วนของกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง Yuan et al. (1999) ได้ จำลองเจ็ตในกระแสลมขวางโดย Large-eddy simulation (LES) เสนอโครงสร้างที่มีบทบาท โครงสร้างหนึ่งคือ Spanwise roller โดยการเหนี่ยวนำการผสมเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของเจ็ตและ กระแสลมขวาง ทำให้เกิดช่องว่างขนาดใหญ่บริเวณทางด้านหน้าของขอบเจ็ต โดยกระแสลมขวางจะ ดุดกลืนผ่านเข้าไปผสมกับเจ็ตผ่านทางช่องว่างดังกล่าว ซึ่งเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้าง Spanwise rollers ที่ upstream และที่ downstream ในฐานะบทบาทของ CVP Yuan et al.(1999) พบว่า แม้ว่าค่า Circulation เฉลี่ยของ CVP จะค่อนข้างอ่อนแรงลงในบริเวณ Far field แต่ CVP จะช่วยเพิ่มการเหนี่ยวนำการผสมโดยการเพิ่มพื้นที่การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกระแสลม ขวาง ต่อมา Cortelezzi and Karagozian (2001) ใช้เทคนิค 3D vortex element simulation ้ศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการเหนี่ยวนำผสม พบว่า CVP พัฒนาตัวมากจาก Vortex ring รอบปาก ทางออกของเจ็ต และพบว่ากระแสลมขวางจะถูกเหนี่ยวนำและยกตัวลอยขึ้นเข้าไปผสมที่บริเวณ ด้านหลังของเจ็ตระหว่างคู่ CVP นอกจากนั้น Sau et al. (2004) ใช้เทคนิค Direct numerical method (DNS) พบว่าหางทั้งสองข้างของโครงสร้าง Horseshoe vortex ซึ่งเกิดจาก flow shear layer ของ crossflow จะถูกยกขึ้นจากพื้นที่ด้านหลังของเจ็ต และต่อมาจะถูกเหนี่ยวนำโดย CVP เข้า ไปผสมกับเจ็ตคล้ายคลึงกับผลการทดลองของ Cortelezzi and Karagozian (2001) อย่างไรก็ตาม การศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมที่ผ่านมาส่วนมากศึกษาผ่านการใช้วิธี simulation ทั้งหมด ซึ่ง การศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมจากการทดลองและหลักฐานจากการทดลองนั้นยังมีอยู่น้อยมาก

วัตถุประสงค์ที่สำคัญส่วนหนึ่งของการศึกษาเจ็ตในกระแสลมขวางนั้น มีความต้องการที่จะ เพิ่มการเหนี่ยวนำการผสม และประสิทธิผลการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยที่ ผ่านมามีความพยายามที่จะควบคุมเจ็ตในกระแสลมขวางด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การติด Delta Tab เพื่อทำให้เกิด Vortex (Liscinsky et al., 1995; Zaman and Foss, 1997; และ Bunyajitradulya และ Sathapornnanon 2005), การใช้ pulsing (Hermanson et al., 1998; Eroglu and Breidenthal, 2001; และ M'Closkey et al., 2002) การใช้ Swirling jet (Kavasaoglu and Schetz, 1989; Yoshizako et al., 1991; Liscinsky et al., 1995;-Niederhaus et al., 1997; และ Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005) สำหรับการติด Delta Tab ถึงแม้ว่าจะติดตั้งได้ ง่ายแต่จะปรับเปลี่ยนการควบคุมได้ยาก ส่วนวิธีการควบคุมโดยใช้ Swirling jet หรือ Pulsing นั้น ต้องใช้พลังงานในการควบคุมมาก ต่อมา Kornsri et al. (2007) จึงใช้การควบคุมเจ็ตตามเส้นรอบวง (Azimuthal Control Jets) ซึ่งไม่ต้องใช้พลังงานในการควบคุมมากและสามารถควบคุมได้ง่ายจาก ผลการวิเคราะห์สมการความสัมพันธ์ระหว่างเส้นทางเดินของเจ็ตและอัตราการเหนี่ยวนำการผสมเชิง ปริมาตรของ Yuan and Street ชี้แนะว่าเมื่อเส้นทางเดินของเจ็ตต่าลง จะทำให้อัตราการเหนี่ยวนำ

การผสมเพิ่มขึ้น ด้วยแนวคิดนี้ Kornsri et al.(2009) ได้พัฒนาเทคนิคการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้น รอบวง พบว่าตำแหน่งของมุมฉีดเจ็ตควบคุมมีผลต่อทางเดินของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยเมื่อฉีดเจ็ต ้ควบคุมด้าน Windward จะทำให้เส้นทางเดินของเจ็ตต่ำลง ในขณะที่ถ้าฉีดเจ็ตควบคุมด้าน Leeward ้จะทำให้เส้นทางเดินของเจ็ตสูงขึ้นเมื่อเทียบกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม มากไปกว่านั้นยังพบว่าเส้นทาง เดินของเจ็ตต่ำที่สุดเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ $\,\theta=\pm 15^\circ\,$ แต่ยังไม่สามารถหา Volumetric Entrainment ได้โดยตรง เนื่องจากใช้ Single hot wire anemometer ในการศึกษา ต่อมา Witayaprapakorn (2013) ได้น้ำแนวคิดของ Kornsri et al. (2009) มาพัฒนาและสามารถหาอัตราการเหนี่ยวการผสม เชิงปริมาตรได้ โดยใช้ Stereo Particle Image Velocimetry (SPIV) ประกอบกับเทคนิคปล่อย ้อนุภาคติดตามการไหลในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง โดยทำการทดลองที่ r=4พบว่าการฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง $heta=\pm 15^\circ$ ทำให้เส้นทางเดินของเจ็ตต่ำลง แต่กลับไม่ทำให้อัตรา การเหนี่ยวนำการผสมดีขึ้นเมื่อเทียบกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ในทางตรงกันข้ามการฉีดเจ็ต ควบคุมที่ตำแหน่ง $heta=\pm 135^\circ$ นั้นทำให้เส้นทางเดินของเจ็ตสูงขึ้น รวมทั้งยังทำให้อัตราส่วนการ เหนี่ยวนำการผสมนั้นเพิ่มด้วยเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม โดยสาเหตุที่ทำให้อัตราการ เหนี่ยวนำการผสมเพิ่มขึ้นนั้น อาจเกิดจากผลของผนัง (Wall blocking) อนึ่งเมื่อเส้นทางเดินของเจ็ต ต่ำลงจะทำให้อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมต่ำลงด้วย ในทางตรงกันข้ามเมื่อเส้นทางเดินของเจ็ต สูงขึ้น จะทำให้อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเพิ่มสูงขึ้นด้วย ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิเคราะห์สมการ ของ Yuan and street (1998) ซึ่งสันนิษฐานว่าอาจเกิดจากผลของผนัง (Wall blocking) ตามที่ Kornsri et al (2009) ได้เสนอแนะไว้ หลังจากนั้น Chaikasetsin et al.(2014) ศึกษาผลของ อัตราส่วนของอัตราการไหลเซิงมวลของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลัก ($r_{\!_m}$) ที่ 2% และ 4% ที่มีต่อการ เหนี่ยวนำการผสมที่ r=4 พบว่าการฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง $\theta=\pm 135^\circ$ ที่ $r_m=4\%$ มีเส้นทาง เดินของเจ็ตสูงกว่าที่ $r_m = 2\%$ และ JICF แต่กลับทำให้อัตราการเหนี่ยวนำการผสมเพิ่มขึ้นมากสุดถึง 57% ที่ x/rd = 1.5 ซึ่งผลการทดลองทั้งสองก็ให้ผลที่ขัดแย้งจากผลวิเคราะห์สมการ Yuan and Street (1998)

1.2 แรงจูงใจ

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลไกการเหนี่ยวนำการผสมที่ผ่านมานั้นตามที่ได้กล่าวไปด้านต้น พบว่าเป็นการศึกษาจาก Simulation เกือบทั้งหมด จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งเกี่ยวกับ การศึกษา การเหนี่ยวนำการผสมจากการทดลอง ประกอบกับผลจากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลของ อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผลกับอัตราการเหนี่ยวนำการผสมของ Chaikasetsin et al.(2014), Soupramongkol and Bunyajitradulya(2015) และ Wangkiat and Bunyajitradulya (2015) ซึ่ง ทำการทดลองที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) เท่ากับ 4, 8 และ 12 ตามลำดับ พบว่า เมื่อ อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผลสูงขึ้น ก็จะทำให้อัตราการเหนี่ยวนำการผสมก็เพิ่มมากขึ้นด้วย ตามลำดับ ในทางกลับกันจะทำให้ประสิทธิผลของการใช้เจ็ตควบคุมในการเหนี่ยวนำการผสมลดต่ำลง ประกอบกับผลของตำแหน่งมุมฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่ออัตราการเหนี่ยวนำการผสมของ Tekhuad (2016) พบว่าการฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 จะทำให้อัตราการเหนี่ยวนำการผสม ที่มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับตำแหน่งมุมฉีดเจ็ตควบคุมอื่นๆ และมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม

ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวาง รวมถึงกลไก การผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางเป็นอย่างไร มากไปกว่านั้นการใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ ขั้นการไหล r < 5 (r = 4) ซึ่งเป็นช่วงการไหลที่มีค่าประสิทธิผลของการใช้เจ็ตควบคุมมากที่สุด โดย ฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่งที่มุมฉีด $\theta = \pm 165^\circ$ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ให้อัตราการเหนี่ยวนำการผสมและ ประสิทธิผลการเหนี่ยวนำการผสมมากที่สุดนั้น มีกลไกการเหนี่ยวนำการผสมที่แตกต่างกับกรณีไม่ฉีด เจ็ตควบคุมอย่างไร

ดังนี้นำมาสู่เป้าหมายของงานวิจัยนี้ เพื่อศึกษาผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการ เหนี่ยวนำการผสมและกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยใช้เทคนิค Stereoscopic Particle Image Velocimetry (SPIV) ในการวัดสนามความเร็วของเจ็ตที่ระนาบใดๆ ประกอบกับการใช้เทคนิคการปล่อยอนุภาคติดตามการไหล 2 ลักษณะ คือ 1) การปล่อยอนุภาค ติดตามการไหลในส่วนของเจ็ตเท่านั้น และ 2) การปล่อยอนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ต และกระแสลมขวาง เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวาง และกลไกการเหนี่ยวนำ การผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง ผลลัพธ์ที่ได้ของงานวิจัยนี้จะช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พารามิเตอร์ต่าง ๆ ของเจ็ตควบคุมในแนวเส้นรอบวงมากขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาทางวิศวกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเจ็ตในกระแสลมขวางไม่ว่าจะเป็น การเพิ่มประสิทธิภาพของการผสมในห้องเผาไหม้ที่ได้ กล่าวมา หรือการปรับปรุงให้ควันจากปล่องควันของโรงงานสามารถดึงเอาอากาศรอบข้างเข้ามาผสม ได้อย่างรวดเร็วส่งผลให้มลภาวะลดลง

1.3 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ศึกษาผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง (Azimuthal control jets) ต่อการเหนี่ยวนำ การผสม(Entrainment) และกลไกการเหนี่ยวนำการผสม (Entrainment mechanism) ในระนาบ ตัดขวางของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Jet in crossflow) ที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (*r*) เท่ากับ 4 โดยการวัดสนามความเร็วที่ระนาบใด ๆของเจ็ตในกระแสลมขวางด้วยเทคนิค Stereoscopic Particle Image Velocimetry (SPIV) ประกอบกับการปล่อยอนุภาคติดตามการไหล 2 ลักษณะ คือ (A) การใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะส่วนของเจ็ต ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง และ (B) การใส่อนุภาค ติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวาง

$$E = f\left(\frac{x}{rd}; \theta; r, r_m, \frac{\rho_j}{\rho_{cf}}, \frac{\rho_{cj}}{\rho_{cf}}, \frac{d_{cj}}{d}, \operatorname{Re}_j, \operatorname{Re}_{cf}, \operatorname{Re}_{cj}, \psi_{bl}, \psi_{jp}, \frac{\delta}{d}\right)$$
(1.1)

$$EM = f(\frac{x}{rd}; \theta; \frac{z}{rd}, r, r_m, \frac{\rho_j}{\rho_{cf}}, \frac{\rho_{cj}}{\rho_{cf}}, \frac{d_{cj}}{d}, \operatorname{Re}_j, \operatorname{Re}_{cf}, \operatorname{Re}_{cj}, \psi_{bl}, \psi_{jp}, \frac{\delta}{d})$$
(1.2)

$$\Gamma, \frac{y}{rd}, Structure = f(\frac{x}{rd}; \theta; \frac{z}{rd}, r, r_m, \frac{\rho_j}{\rho_{cf}}, \frac{\rho_{cj}}{\rho_{cf}}, \frac{d_{cj}}{d}, \operatorname{Re}_j, \operatorname{Re}_{cf}, \operatorname{Re}_{cj}, \psi_{bl}, \psi_{jp}, \frac{\delta}{d})$$
(1.3)

โดยที่
 E
 คือ การเหนี่ยวนำการผสม

 EM
 คือ กล่ กการเหนี่ยวนำการผสม

$$\Gamma$$
 คือ ค่า Circulationไร้มิติ

 y
 Demonscream barrensmy

 rd
 คือ เล้นทางการเดินของเจ็ต

 Structure
 คือ โครงสร้างของเจ็ต ได้แก่ Probability, V, V_x, V_y, V_z และ Vorticity

 $\frac{x}{rd}$
 คือ ระยะทางไร้มิติตามแนวขวางการไหลของเจ็ต

 θ
 คือ ตำแหน่งการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงเทียบกับกระแสลมขวาง

 r
 คือ อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล

 r_m
 คือ อัตราส่วนการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลัก

 $\frac{z}{rd}$
 คือ ระยะทางไร้มิติตามแนวแกนสมมาตรของเจ็ต

 ρ_j
 คือ อัตราส่วนความหนาแน่นของเจ็ตหลักต่อกระแสลมขวาง

$rac{ ho_{cj}}{ ho_{j}}$	คือ อัตราส่วนความหนาแน่นของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลัก
$rac{d_{cj}}{d}$	คือ อัตราส่วนระหว่างเส้นผ่าศูนย์กลางของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตต่อเจ็ตหลัก
Re_{j}	คือ เลขเรย์โนลด์ของเจ็ตหลัก
Re _{cf}	คือ เลขเรย์โนลด์ของกระแสลมขวาง
Re_{cj}	คือ เลขเรย์โนลด์ของเจ็ตควบคุม
Ψ_{bl}	คือ สภาวะเริ่มต้นของชั้นขอบเขตของกระแสลมขวางไร้มิติ
Ψ_{jp}	คือ สภาวะเริ่มต้นของเจ็ตไร้มิติ
$\frac{\delta}{d}$	คือ ความหนาของชั้นขอบเขตของกระแสลมขวางไร้มิติ

1.4 ขอบเขตโครงการ

- อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) เท่ากับ 4
- 2. เรย์โนลส์นัมเบอร์ของกระแสลมขวาง $\left({{{\mathbf{Re}}_{d}}}
 ight)$ มีค่าประมาณ 3,100
- 3. เรย์โนลส์นัมเบอร์ของเจ็ตขวาง(Re,) มีค่าประมาณ 12,400
- 4. และกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง(θ) ที่ตำแหน่ง
 ±165 องศา (I165)
- 5. อัตราการไหลเชิงมวล (r_m) เท่ากับ 4% ของอัตราการไหลเจ็ต
- 6. สภาพการไหลของกระแสลมขวาง คือ การไหลแบบสม่ำเสมอและคงตัว
- 7. สภาพการไหลของเจ็ต คือ การไหลในท่อแบบปั่นป่วนที่พัฒนาตัวเต็มที่
- 8. Cross-plane: ระยะทางไร้มิติตามแนวขวางกับการไหลของเจ็ต (x / rd) เท่ากับ 0.5, 0.75,
 1.0 และ 1.5
- Center-plane: ระยะทางไร้มิติตามแนวแกนสมมาตรกับการไหลของเจ็ต (z / rd) เท่ากับ 0 (ระนาบกึ่งกลางของเจ็ต)
- เทคนิคการปล่อยอนุภาคติดตามการไหล 2 แบบ คือ 1).การปล่อยอนุภาคติดตามการไหลใน ส่วนเฉพาะที่เป็นเจ็ตเท่านั้นและ2).ทั้งในส่วนของเจ็ตและส่วนของกระแสลมขวาง
- 11. เส้นผ่านศูนย์กลางของเจ็ตหลัก เท่ากับ 12.57 mm.
- 12. เส้นผ่านศูนย์กลางของเจ็ตควบคุม เท่ากับ 0.5 mm.

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ประโยชน์ในเชิง วิชาการ และประโยชน์ในเชิงประยุกต์

ประโยชน์ในเชิงวิชาการด้านข้อมูล ความรู้ และความเข้าใจที่เกี่ยวกับ 1) การพัฒนาตัวของ อัตราการเหนี่ยวนำการผสม และประสิทธิผลการเหนี่ยวนำการผสมตามระยะทางการไหล และ 2) โครงสร้าง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของเจ็ตและกระแสลมขวาง และกลไกการผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวางมากขึ้น ทั้งในกรณีที่ไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และกรณีที่ฉีดเจ็ตควบคุม

ประโยชน์ในประยุกต์ในงานทางด้านวิศวกรรม คือ 1) สามารถนำข้อมูล ความรู้ และความ เข้าใจมาใช้ในการออกแบบพัฒนาอุปกรณ์ทางด้านวิศวกรรม เช่น การออกแบบห้องเผาไหม้ การ ออกแบบปล่องควันของโรงงาน และการออกแบบอุปกรณ์ในอุตสาหกรรมการผสมสารเคมีหรือสีให้มี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพิ่มสูงขึ้น 2) ได้แนวทางในการคิด วิเคราะห์ และพัฒนาอุปกรณ์ในการ ปรับแต่ง และควบคุมเจ็ตในกระแสลมขวางให้มีประสิทธิผลที่สูงขึ้น

2005554	ଡ.ค.	พ.ศ.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	ນີ.ຍ.	ก.ค.
119119991		58	58	59	59	59	59	59	59	59
1. ศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา		Х	Х	ยาลั	i j					
2. ศึกษาอุปกรณ์ในการทดลอง	.ONG	Х	Х	VERS	ITY					
3. ออกแบบการทดลอง		Х	Х							
4. สอบเทียบเครื่องมือวัด		Х	Х	Х						
5. ทดสอบการทดลอง			Х	Х						
 ทำการเก็บข้อมูลอย่างหยาบ 			Х	Х						
7. วางแผนการทดลอง				Х	Х					
8. ทำการเก็บข้อมูลอย่างละเอียด				Х	Х	Х	Х			
9. เสนอโครงร่าง							Х			
10. วิเคราะห์ข้อมูล							Х	Х	Х	
11. ทำวิทยานิพนธ์ และสอบ								Х	Х	Х

1.6 แผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึงงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ 1) การศึกษาพารามิเตอร์ที่สำคัญของเจ็ตในกระแสลมขวาง เช่น อัตราส่วนความเร็ว ประสิทธิพล เรย์โนลด์นัมเบอร์เจ็ตและกระแสลมขวาง เป็นต้น 2) การศึกษาโครงสร้างและ คุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง เช่น เส้นทางเดินของเจ็ต การเหนี่ยวนำการผสม และกลไกการ เหนี่ยวนำการผสม เป็นต้น 3) การปรับแต่งและควบคุมเจ็ตในกรแสลมขวาง เช่น การควบคุมโดยไม่ใช้ พลังงาน และการควบคุมโดยใช้พลังงาน เป็นต้น รายละเอียดของงานวิจัยต่างๆเป็นดังนี้

2.1 การศึกษาพารามิเตอร์ที่สำคัญของเจ็ตในกระแสลมขวาง

2.1.1 อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล

การศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่าพารามิเตอร์ที่สำคัญซึ่งส่งผลต่อคุณลักษณะของเจ็ตใน กระแสลมขวาง คือ อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) ซึ่งนิยามนิยามเป็น

$$r = \sqrt{\frac{\rho_j u_j^2}{\rho_{cf} u_{cf}^2}}$$
(2.1)

โดยที่ $ho_{j},
ho_{cf}$ คือ ความหนาแน่นของเจ็ต และกระแสลมขวางตามลำดับ u_{j}, u_{cf} คือ ความเร็วของเจ็ต และกระแสลมขวางตามลำดับ

ในกรณี ρ_j และ ρ_{cf} เท่ากัน อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผลจะลดรูปเป็น ความ เร็วเจ็ตต่อกระแสลมขวาง $\left(u_j / u_{cf}\right)$ ซึ่งเป็นอัตราส่วนความเร็วของเจ็ตต่อกระแสลมขวางได้ จากกงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าอัตราส่วนความเร็วดังกล่าวเป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อคุณ ลักษณะเฉพาะของเจ็ต

2.1.2 เรย์โนลด์นัมเบอร์ของเจ็ตและกระแสลมขวาง

ตัวเลขเรย์โนลดส์ของเจ็ต $\left(\mathrm{Re}_{j}
ight)$ ซึ่งแสดงถึงสภาวะของการไหลของเจ็ตก่อนที่จะ ออกจากปากเจ็ต ว่าเป็นแบบราบเรียบ (laminar) หรือปั่นป่วน (turbulent) และมีผลต่อ สภาวะของเจ็ตที่ปากทางออกของเจ็ต โดยนิยามเป็น

$$\operatorname{Re}_{j} = \frac{u_{j}d}{v_{j}} \tag{2.2}$$

โดยที่ *u*, คือ ความเร็วของเจ็ตที่ปากทางออกของเจ็ต

- *d* คือ เส้นผ่านศูนย์กลางปากทางออกของเจ็ต
- v, คือ ความหนืดคิเนเมติกส์ของเจ็ต และ

ตัวเลขเรย์โนลดส์กระแสลมขวาง $\left(\mathrm{Re}_{_{cf}}
ight)$ ซึ่งมีผลต่อ wake ของเจ็ตในกระแสลม ขวาง คล้ายคลึงกับ wake ของทรงกระบอก โดยนิยามเป็น

$$\operatorname{Re}_{cf} = \frac{u_{cf}d}{v_{cf}}$$
(2.3)

โดยที่ u_{ct} คือ ความเร็วของกระแสลมขวาง

d คือ เส้นผ่านศูนย์กลางปากทางออกของเจ็ต

v_{cf} คือ ความหนืดคิเนเมติกส์ของกระแสลมขวาง

2.2 การศึกษาโครงสร้างและคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง

2.2.1 โครงสร้างของเจ็ตในกระแสลมขวาง

Fric and Roshko (1994) ศึกษาโครงสร้างของเจ็ตในกระแสลมขวาง ผ่าน Flow visualization โดยใช้เทคนิค smoke-wire พบ โครงสร้าง vortical structure ของเจ็ตใน กระแสลมขวางที่สำคัญ 4 โครงสร้าง ดังแสดงในรูปที่ 2.1

- Jet shear layer vortices มีลักษณะคล้ายกับ Vortex ring ของ Free jet โดย เกิดจากการแยกตัวของ shear layer บริเวณปากทางออกของเจ็ต
- Horseshoes vortices เกิดจากม้วนตัวของกระแสลมขวางในบริเวณชั้น ขอบเขต ณ รอบปากเจ็ต ซึ่งกระแสลมขวางได้รับผลจาก Adverse pressure gradient ที่เกิดจากการกีดขวางการไหลของเจ็ตที่พุ่งออกมา
- 3) Wake vortices มีลักษณะคล้ายกับ Wake ของการไหลผ่านวัตถุทรงกระบอก แต่มีแหล่งกำเนิดจาก Boundary layer ของกระแสลมขวางที่พื้นของผนัง
- 4) Counter-rotating vortex pair (CVP) มีลักษณะเป็น Vortex 2 ลูกซึ่งมีทิศ ทางการหมุนตรงข้ามกัน

2.2.2 กระบวนการเกิดและพัฒนาตัวของ Counter-rotating vortex pair

โครงสร้าง Counter-rotating vortex pair (CVP) เป็น Vortical structure ที่ สำคัญต่อคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวางอย่างยิ่ง การเข้าใจถึงกลไกและกระบวนการ เกิดของ CVP จึงจำเป็นต่อความรู้พื้นฐานสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาอุปกรณ์ทางด้าน วิศวกรรม การศึกษากลไกและกระบวนการเกิดของ CVP มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

Counter-rotating vortex pair (CVP) เป็นผลมาจาก Vortex ring

Cortelezzi and Karagozian (2001) ศึกษาการก่อตัวและพัฒนาตัวของ CVP ใน สนามการไหล โดยจำลองเจ็ตในกระแสลมขวางด้วย 3D vortex element แสดงในรูปที่ 2.2 แสดงถึงโมเดลของกลไกของการเกิด CVP ที่นำเสนอโดยเริ่มจากการที่ Vortices ที่เกิดขึ้น จากผนังท่อของเจ็ต และก่อตัวเป็นวงแหวนใกล้ปากทางออกของเจ็ตและโค้งตัวตามกระแส ลมขวาง ทำให้ Vortex ring เกิดการห่อตัวโดยขอบด้านหลังของ Vortex ring จะยกตัวสูงขึ้น และเชื่อมต่อกับขอบด้านหลังของ Vortex ring อีกตัวที่เกิดขึ้นก่อน และพัฒนาตัวกลายเป็น CVP ที่สมบูรณ์ที่บริเวณ Far field จากรูปที่ 2.3 แสดงถึงกระบวนการเกิดของ Vortical structure เกิดจากการม้วนตัวของเจ็ต Shear layer โดยการพับของขอบ Vortex ring และ ขอบที่พับตัวจะกระตุ้นทำให้เกิด Vortex ring ตัวใหม่เกิดขึ้น

Counter-rotating vortex pair (CVP) เป็นผลมาจาก Vortex loop

Lim et al. (2001) ทำการศึกษา Large scale structure ในเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยใช้เทคนิคฉีดสี และ PLIF ในการศึกษา จากรูปที่ 2.4 จะพบ Upstream vortex (A) และ Lee side vortex (B) ซึ่งมีลักษณะเป็น Vortex loop ซึ่งเกิดจาการพัฒนาตัวของ Cylindrical vortex sheet ดังแสดงในรูปที่ 2.5 ซึ่งแสดงการพัฒนาตัว CVP ซึ่ง Lim et al.(2001) เชื่อว่า CVP นั้นเกิดจากการพัฒนาตัวของ Vortex loop แทนที่จะเป็น Vortex ring เหมือนเจ็ตอิสระ (Free jet) ตามที่เสนอโดย Cortelezzi and Karagozian (2001)

Counter-rotating vortex pair (CVP) เป็นผลมาจาก Skewed mixing layer

Yuan et al. (1999) ได้เสนอแนะการเกิดของ CVP ว่ามีจุดกำเนิดจาก Hanging vortices (รูปที่ 2.6) ซึ่งเป็นการม้วนตัวของกระแสลมขวางทางเข้ามาในตัวเจ็ต โดยที่แกน การม้วนตามทิศทางผลรวมระหว่างเวคเตอร์ความเร็วเจ็ตและกระแสลมขวาง (\bar{u}_{mean}) ดังรูป ที่ 2.7 (ก) ซึ่งโครงสร้างเกิดจากความไม่ต่อเนื่องของความเร็วระหว่างเจ็ตกับกระแสลมขวาง ในทิศตั้งฉากกับ \bar{u}_{mean} หรือที่เรียกว่า Skewed mixing layer ดังรูปที่ 2.7 (ข)

รูปที่ 2.8 แสดงการพัฒนาตัวของ Skewed mixing layer ระหว่างเจ็ตและกระแส ลมขวางที่ขอบด้านข้างของเจ็ต โดยการไหลไปตามแนวแกนผ่าน Hanging vortices จะเป็น ตัวนำ Vortical fluid จาก Boundary layer ที่ติดกับผนังเข้ามายังด้านหลังของลำเจ็ตทำให้ Hanging vortices เกิดการปะทะกับ Adverse pressure gradient เป็นผลให้เกิด Breakdown ขณะเดียวกัน Vortex จะขยายขนาดและก่อตัวเป็น CVP ที่มีกำลังไม่มากและ เอียงตัวตามแนวเส้นทางเคลื่อนที่ของเจ็ต

Sau et al. (2004) ศึกษาโครงสร้างของ Vortical structure บริเวณ Near field ของเจ็ตที่มีปากทางออกเป็นรูปสี่เหลี่ยม จากผลการศึกษาแสดงในรูปที่ 2.9 พบว่ากลไกของ การเกิด CVP เริ่มจาก Skewed mixing layer ที่พัฒนาตัวจากทางผนังด้านข้างของเจ็ต และ พบว่า Kelvin-Helmholtz roller นั้นไม่ได้ก่อตัวเป็น Closed vortex ring นอกจากนี้แล้ว ยังพบว่า Wake vortical structure ที่ก่อตัวขึ้นทางด้าน Downstream และ Horseshoe ซึ่งก่อตัวขึ้นทางด้าน Upstream เป็นปฏิสัมพันธ์ของ Shear layer ที่พื้นกับตัวเจ็ต

Bunyajitradulya and Sathapornnanon (2005) ทำการศึกษาโดยการติด Tab ที่ บริเวณปากทางออกของเจ็ต ผลการศึกษาชี้แนะว่าการพัฒนาตัวของ Skewed mixing layer ซึ่งเกิดขึ้นรอบๆปากเจ็ต เป็นผลทำให้เกิดการก่อตัวของ CVP

2.2.3 การเหนี่ยวน้ำการผสมของเจ็ต และความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของเจ็ต

Smith and Mungal (1998) ศึกษาการเหนี่ยวนำการผสมจากการลดลงของความ เข้มข้น (Scalar concentration) ตามแนวแกนเจ็ต จากผลการศึกษาแสดงในรูปที่ 2.10 ซึ่ง แสดงถึงอัตราการลงลดของความเข้มข้นไปตามเส้นทางเดินของเจ็ตเสกลด้วย r^2d พบว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตราการลงลดของความเข้มข้นที่ตำแหน่ง $s/r^2d = 0.3$ จึงเป็น นิยามเป็นจุดแบ่งเขตระหว่าง Near field และ Far field โดยกำหนดให้ $s/r^2d < 0.3$ เป็น ตำแหน่ง Near Field และที่ $s/r^2d > 0.3$ เป็น Far filed รูปที่ 2.11 แสดงถึงอัตราการลง ลดของความเข้มข้นไปตามเส้นทางเดินของเจ็ตเสกลด้วย rd พบว่าบริเวณ Near field ความเข้มข้นมีอัตราการลดลงแปรตาม $(s/rd)^{-1.3}$ ซึ่งสูงกว่ากรณีของเจ็ตอิสระที่มีการลดลง แปรตาม $(s/rd)^{-1}$ ในขณะที่บริเวณ Far field มีการลดลงแปรตาม $(s/rd)^{-2/3}$ ซึ่งบ่งชี้ว่า CVP ใน Far field นั้นไม่ทำให้การผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง (JICF) นั้นดีกว่า Free jet แต่การ Form ตัวของ CVP ที่ Near field ต่างหากที่เป็นกลไกที่สำคัญของ JICF ที่ทำให้การ ผสมนั้นดีกว่า Free jet
2.2.4 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง

Yuan et al. (1999) พบว่ากลไกการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางนั้นได้รับอิทธิพล จากการเคลื่อนที่และการเปลี่ยนแปลงของ Large coherent structure ซึ่งเป็นกลไกสำคัญ ในการเกิด Turbulent mixing ผลการศึกษาแสดงในรูปที่ 2.12 พบว่าในช่วงต้นของการผสม (z/d < 3) โครงสร้างของของ Spanwise roller ที่เกิดขึ้น จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง รูปร่างของผิวสัมผัสระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวาง ทำให้เกิดการผสมในระดับ Large scale ต่อมาในบริเวณที่เจ็ตเริ่มมีการโค้งตัว และ กระแสลมขวางจะดึงเข้าไปในเจ็ตอากาศ ทำให้ เกิดช่องภายในเจ็ตอากาศ (Gap) ซึ่งจะทำให้เกิดการผสมในระดับ Large scale และเมื่อเจ็ต อากาศพัฒนาตัวไปจนถึงบริเวณ Vortex zone โครงสร้างของ CVP จะเป็นกลไกสำคัญของ การผสม โดยกระแสลมขวางจะถูกดึงเข้าไปในเจ็ตตามทิศทางการหมุนวนของ CVP

Cortelezzi and Karagozian (2001) ศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวาง โดยใช้เทคนิค 3D vortex element พบว่า กระแสลมขวางบริสุทธิ์จาก boundary layer จะถูกเหนี่ยวนำโดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ต และยกตัวสูงขึ้นเข้าสู่ตัวเจ็ต ทางด้านหลังผ่านคู่ CVP ดังแสดงในรูปที่ 2.13

Sau et al. (2004) ศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง พบว่า โครงสร้าง CVP จะเหนี่ยวนำให้หางของโครงสร้าง Horse-shoe vortex ที่อยู่ใน boundary layer ของกระแสลมขวางยกตัวสูงขึ้นเข้าสู่ตัวเจ็ตผ่านระหว่างทางคู่ ดังแสดงใน รูปที่ 2.14 คล้ายคลึงกับกลไกการเหนี่ยวนำการผสมที่ได้จากการศึกษาของ Cortelezzi and Karagozian (2001) อนึ่งจากการศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมของ Sau et al. (2004) และ Cortelezzi and Karagozian (2001) นั้นยังไม่สามารถระบุบริเวณที่มีการเหนี่ยวนำ การผสม และบริเวณที่มีการผสมมากได้

อย่างไรก็ตามการศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมนั้นยังไม่มีข้อสรุปที่แน่ชัดว่า กลไกการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางนั้นเป็นอย่างไร ประกอบกับการศึกษาที่ผ่านมาเป็น การศึกษาผ่านการจำลองเท่านั้น และยังขาดหลักฐานทางการทดลอง

Kornsri et al. (2009) เสนอแนวคิดเรื่อง spanwise separation-mutual blocking และ wall-separation blocking ต่อการเหนี่ยวนำการผสมดังนี้ พบว่า เมื่อ ระยะห่างระหว่างโครงสร้าง Streamwise vertical structure (CVP) แยกออกจากกันมาก ในแนว spanwise (spanwised separation) จะลดการเหนี่ยวนำการผสมโดย CVP (mutual blocking) เอง ดังแสดงในรูปที่ 2.14 อย่างไรก็ตามหากเส้นทางเดินของเจ็ตที่ต่ำลง จนใกล้พื้นเกินไป จะทำให้ระยะ wall separation ต่ำลง ส่งผลให้เกิดการขัดขวางการ เหนี่ยวนำการผสมโดย wall (wall blocking effect)

2.2.5 เส้นทางเดินของเจ็ต

Margason (1968) ศึกษาเส้นทางเดินของเจ็ตในกระแสลมขวางพบว่า เส้นทางเดิน ของเจ็ตมีความสัมพันธ์กับระยะทางตามแนวการไหลบนบน *rd* สเกล ตามสมการเลขยก กำลัง

$$\frac{y}{rd} = a_T \left(\frac{x}{rd}\right)^{b_T}$$
(2.4)

โดยที่ a_T, b_T คือ ค่าสัมประสิทธิ์ โดยมีค่าประมาณ 1.6 และ 1/3 ตามลำดับ

Kamotani and Greber (1972) ศึกษาเส้นทางเดินของความเร็วของเจ็ต และ เส้นทางเดินอุณหภูมิของเจ็ต โดยให้ความร้อนแก่เจ็ตจนมีอุณหภูมิสูงกว่ากระแสลมขวาง ประมาณ 75°F และ 320°F ที่อัตราส่วนโมเมนตัม เท่ากับ 15.3 และ 59.3 ดังรูปที่ 2.16 พบว่า ที่อัตราส่วนโมเมนตัมเดียวกัน เส้นทางเดินของอุณหภูมิจะมีค่าต่ำกว่าเส้นทางเดินของ ความเร็ว และอัตราส่วนโมเมนตัมเป็นพารามิเตอร์ที่สำคัญและส่งผลต่อเส้นทางเดินของ ความเร็วและอุณหภูมิ อย่างไรก็ตามในขณะที่อัตราส่วนความหนาแน่น จะไม่ส่งผลต่อ เส้นทางของความเร็วของเจ็ต แต่จะส่งผลต่อเส้นทางของอุณหภูมิเล็กน้อย โดยเส้นทางเดิน ความเร็วของเจ็ตนิยามเป็นเส้นทางเดินของจุดที่มีความเร็วสูงที่สุดบนระนาบสมมาตร (Center plan) ซึ่งเขียนอยู่ในรูป *rd* สเกลเป็น

$$\frac{y_u}{rd} = 0.89 \, r^{0.3} \left(\frac{x}{rd}\right)^{0.36} \tag{2.5}$$

ในขณะที่เส้นทางเดินอุณหภูมิของเจ็ตนิยามเป็นเส้นทางเดินของจุดที่มีอุณหภูมิสูงที่สุดบน ระนาบสมมาตร ซึ่งเขียนอยู่ในรูป *rd* สเกลเป็น

$$\frac{y_T}{rd} = 0.73 r^{0.33} \left(\frac{\rho_j}{\rho_{cf}}\right)^{0.11} \left(\frac{x}{rd}\right)^{0.29}$$
(2.6)

Smith and Mungal (1998) ศึกษาเส้นทางเดินของการลดลงของ Mean passive scalar concentration โดยใช้เทคนิค Planar laser-induced fluorescence (PLIF) ร่วมกับการฉีด acetone Vapor โดยทำการทดลองที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) ตั้งแต่ 5 ถึง 25 และทำการสเกลผลของกระจายตัวของ concentration บนระนาบด้วย d, rd และ r^2d ดังแสดงในรูปที่ 2.17 พบว่า เมื่อสเกลด้วย rd เส้นทางเดินของ Passive scalar concentration จะ collapsed เข้าหากันมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการสเกลด้วย r^2d หรือ d

Yuan and Street (1998) ศึกษาเส้นทางเดินของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยใช้ เทคนิคการจะลองแบบ Large-eddy Simulation (LES) ที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิพล (r) เท่ากับ 2 และ 3.3 โดยรูปที่ 2.18 แสดงเส้นทางเดนของเจ็ตบนสเกล rd ด้วย กราฟ log-log พบว่า บริเวณ downstream (x/rd > 0.8) เส้นทางเดินของทุกรณีจะมีแนวโน้ม ลู่เข้าสู่เส้นทางเดินเดียวและเป็นเส้นตรง บ่งชี้ว่าเส้นทางเดินของเจ็ตนี้สามารถนิยามได้เป็น สมการรูปแบบ power โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์ A = 1.2 – 1.4, b = 0.27 - 0.28 ตามแต่กรณี ซึ่ง Yuan and Street (1998) เรียกบริเวณนี้ว่า power law region

Wangjiraniran and Bunyajitradulya (2001) ศึกษาเส้นทางเดินของจากเจ็ตจาก อุณหภูมิของเจ็ต และการกระจายตัวของอุณหภูมิในระนาบสามมาตรตามการไหล (Cross plane) ที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) เท่ากับ 4.1 โดยศึกษาเส้นทางเดินอุณหภูมิ ของเจ็ตซึ่งนิยามเหมือนกับ Kamotani and Greber (1972) และศึกษาเส้นทางเดินของเจ็ต ที่นิยามจาก Center of mass temperature พบว่า Center of mass temperature trajectory จะอยู่ต่ำกว่า Maximum center plane temperature trajectory เสมอ บ่งชื้ ว่าบริเวณอุณหภูมิสูงส่วนใหญ่ของเจ็ตจะอยู่ด้านข้างของด้านล่างซึ่งต่ำกว่าบริเวณอุณหภูมิสูง บนระนาบสมมาตรดังแสดงในรูปที่ 2.19

Limdumrongtum et al. (2007) และ Limdumrongtum et al. (2009) ศึกษา โครงสร้างการผสมและเส้นทางเดินของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยใช้เทคนิค smoke fluid condensation, Mie scattering และ Laser-sheet visualization techniques โดยมี อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) เท่ากับ 4.1 โดยงานวิจัยนี้จะแตกต่างจากการศึกษาของ Smith and Mungal (1998) ที่ใช้เทคนิค Planar laser-induced fluorescence (PLIF) โดย Passive concentration field ที่ได้จะแสดงถึงทั้งส่วนผสมและที่ไม่ผสมที่มีต่อ Stoichiometric ratio แต่งานวิจัยนี้ concentration field ที่ได้จากเทคนิคนี้จะแสดงถึง ส่วนของเจ็ตที่ผสมเสร็จแล้วเท่านั้น พบว่า Center of mass reactive scalar trajectory และ Center of mass scalar trajectory จะต่างกันเพียงเล็กน้อยที่อัตราส่วนความเร็ว ประสิทธิผลเท่ากัน บ่งชี้ว่าการกระจายตัวของการผสมค่อนข้างจะสม่ำเสมอบนหน้าตัดของ การผสมของเจ็ต

2.2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างเส้นทางเดินของเจ็ตและการเหนี่ยวนำการผสม

Yuan et al. (1999) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเส้นทางเดินของเจ็ตและการผสม ด้วยการใช้การจำลองทางคณิตศาสตร์ในรูปแบบ Large –eddy Simulation (LES) พบว่า บริเวณ Far field การผสมของเจ็ตจะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับเส้นทางเดินของเจ็ต ซึ่ง สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตกับเส้นทางเดินของเจ็ตได้ ในรูปสมการ

$$E = 1 + \frac{rd}{a_E b_E} \left(\frac{x}{rd}\right)^{1-b_E}$$
(2.7)

โดยที่ a_E, b_E คือ สัมประสิทธิ์ค่าคงที่ของสมการ r คือ อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล

นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ $a_{_E} pprox a_{_T}$ และ $b_{_E} pprox b_{_T}$ ในสมการที่ 2.4

2.3 การปรับแต่งและควบคุมเจ็ต

งานวิจัยที่ผ่านมามีความพยายามที่จะปรับแต่ง ควบคุมคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง เช่น เส้นทางเดินของเจ็ต การเหนี่ยวนำการผสม โดยจากการศึกษาโครงสร้างของเจ็ตในกระแสลม ขวาง พบว่า CVP เป็นโครงสร้างหนึ่งที่สำคัญต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดย การก่อตัวของ CVP ที่บริเวณ Near field มีผลทำให้การผสมนั้นดีกว่าเจ็ตอิสระ และการก่อตัวของ CVP นั้นเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของเจ็ตและกระแสลมขวางบริเวณรอบปากทางออก ของเจ็ต ทำให้งานวิจัยต่างๆมีแนวคิดในการปรับแต่งและควบคุมเจ็ตในกระแสลมขวางที่บริเวณปาก ทางออกเจ็ต โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) การควบคุมโดยไม่ใช้พลังงานกระตุ้น (Passive control) เช่นการใช้ Vortex generator tab และ 2) การควบคุมด้วยการโดยใช้พลังงาน กระตุ้น (Active Control) เช่น การกระตุ้นด้วยลำโพง (Pulse control) การกระตุ้นด้วยการหมุนควง (Swirling control) และ การกระตุ้นด้วยเจ็ตควบคุม (Jet control) เป็นต้น

2.3.1 การกระตุ้นโดยไม่ใช้พลังงาน

การกระตุ้นด้วยการติด Tab ที่ปากทางออกของเจ็ต

Zaman and Fross (1997) ได้ศึกษาผลของ Vortex generator แบบ Tap ชนิด รูปทรงสามเหลี่ยมที่มีผลต่อ Penetration และ spreading ของเจ็ตในกระแสลมขวาง สำหรับ Momentum flux ratio $\left(\rho_{j}u_{\ j}^{2}/\rho_{cf}u_{cf}^{2}\right)$ เท่ากับ 21.1 และ 54.4 โดยผลการ ทดลองแสดงในรูปที่ 2.20 และรูปที่ 2.21 พบว่า การติด Tap ที่ตำแหน่ง Windward นั้นมี ผลให้ตำแหน่ง Contour ของความเร็วเฉลี่ยบนระนาบตั้งฉากของเจ็ตอยู่ต่ำกว่ากรณีที่ไม่มี การติด Tap และถึงการติด Tap ที่ตำแหน่งอื่นๆ

รูปที่ 2.22 และรูปที่ 2.23 แสดง Contour ของความเร็วเฉลี่ยและ Streamwise vorticity isosurface โดยที่ Streamwise vorticity isosurface จะบอกถึงกำลัง (Strength) ของ CVP จากขนาด พบว่ากรณีการติด Tap ที่ตำแหน่ง Windward นั้นมีผลทำให้ Penetration และ Spreading น้อยลงและขนาด Streamwise vorticity isosurface จะมี ขนาดเรียวเล็กลง เมื่อเทียบกับกรณีที่ไม่ติด Tap

รูปที่ 2.24 แสดงเส้นทางเดินของความเร็ว พบว่าการติด Tap ที่ตำแหน่ง Windward มีผลทำให้เส้นทางเดินของความเร็วของเจ็ตบนระนาบสมมาตรต่ำลงเมื่อ เปรียบเทียบกรณีไม่ติด Tap

รูปที่ 2.25 แสดงการกระจายตัวของ Circulation พบว่าการติด Tap เมื่อฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง Windward นั้นมีผลทำให้ Circulation น้อยลงอย่าง ชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกรณีที่ไม่ติด Tap

Bunyajitradulya and Sathapornnanon (2005) ได้ศึกษาผลของการติด Tab ต่อ การกระจายตัวของเจ็ตร้อนสำหรับเจ็ตไม่หมุนควง (JICF) และเจ็ตหมุนควง (SJICF) ที่ ความเร็วตามแนวเส้นสัมผัสรอบปากเจ็ตไม่เท่ากับศูนย์ โดยทำการทดลองที่ Swirl ratio (Sr) เท่ากับ 0 สำหรับเจ็ตไม่หมุนควง และ 0.52 สำหรับเจ็ตหมุนควง ที่อัตราส่วนของความเร็ว ประสิทธิผลคงที่เท่ากับ 4 โดยใช้ Tab รูปสามเหลี่ยมซึ่งมีขนาดพื้นที่ประมาณ 3% ของพื้นที่ ปากเจ็ตโดยติดตั้งที่ขอบปากเจ็ตและเลื่อนไปโดยรอบ 8 ตำแหน่งดังแสดงในรูปที่ 2.26

รูปที่ 2.27 แสดงผลการทดลองในกรณีเจ็ตไม่หมุนควง พบว่าโครงสร้างการไหลจะมี ความไวมากที่สุดเมื่อติด Tab บริเวณตำแหน่ง Lateral จนถึง Windward โดยที่เจ็ตจะเกิด การเปลี่ยนแปลงจากโครงสร้างรูปไต ซึ่งมีลักษณะคล้าย CVP ไปเป็นโครงสร้างรูปจุลภาคโดย ที่มีแกนกลางซึ่งมีอุณหภูมิสูงกว่าและลอยอยู่บนตำแหน่งที่สูงกว่ากรณีไม่ติด Tab และยังคง รูปร่างแบบจุลภาคจนไปถึงหน้าตัดสุดท้ายของการวัด

รูปที่ 2.28 แสดงผลการทดลองในกรณีที่เจ็ตหมุนควง พบว่ามีผลคล้ายคลึงกับกรณี เจ็ตไม่หมุนควง แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีข้อแตกต่างกัน กล่าวคือโครงสร้างการไหลของกรณี เจ็ตหมุนควงจะมีความไวที่ตำแหน่งในบริเวณที่กว้างกว่าเจ็ตไม่หมุนควง โดยบริเวณนี้คือจาก ตำแหน่ง Pressure leeward ไปถึงตำแหน่ง Suction เมื่อเลื่อนตำแหน่งของ Tab ไปตาม ทิศทางของการหมุน

ผลการศึกษาสรุปได้ว่าบริเวณที่มีความไวต่อการกระตุ้นด้วย Tab ซึ่งทำให้โครงสร้าง การไหลของเจ็ตเปลี่ยนรูปร่างมากที่สุด คือตำแหน่ง Pressure windward (PW) จนไปถึง Windward (W) ทั้งเจ็ตไม่หมุนควงและเจ็ตหมุนควง ผลการศึกษาชี้แนะว่าการเกิดโครงสร้าง การไหลมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับ Skewed Shear Layer ตามทิศทางการไหลของ กระแสลมขวางรอบลำเจ็ตใกล้กับลำของเจ็ตที่ปากทางออก

2.3.2 กระตุ้นโดยใช้พลังงาน

การกระตุ้นเจ็ตเป็นจังหวะ (Pulsing)

M'Closkey et al., (2002) มีความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการไหลของ เจ็ต ณ ปากทางออกของเจ็ต โดยใช้ลำโพงกระตุ้นทำให้ความเร็วที่ปากทางของเจ็ตให้ เปลี่ยนไปตามเวลาด้วยการกระตุ้นเจ็ตเป็นจังหวะ (Temporal pulse) ซึ่งได้มีการปรับ รูปแบบสัญญาณ ความถี่ และอุปกรณ์การควบคุม (filter) แบบที่มี Compensator และ ไม่ มี Compensator พบว่าชุดควบคุมที่ประกอบด้วย Compensator มีการตอบสนองที่ เที่ยงตรงมากกว่าในกรณีที่ไม่มี Compensator เมื่อเปรียบเทียบผลการวัดความเร็วที่ปาก ทางออกด้วย Hot wire anemometer จากรูปที่ 2.29 พบว่ากรณีที่กระตุ้นด้วยสัญญาณ รูปร่างสี่เหลี่ยม และมี Compensator ที่สัดส่วนการเกิด Vortex shedding (1/5, 1/4, 1/3 และ 1/2) นั้นจะสามารถพุ่งทะลุ (Penetration) เข้าไปในกระแสลมขวางได้เหมาะสมที่สุด ซึ่งตรงกับคาบของสัญญาณอยู่ในช่วงระหว่าง 2.7-3.0 มิลลิวินาที

การกระตุ้นด้วยเจ็ตหมุนควง (Swirling)

Niederhaus et al. (1997) ได้ศึกษาผลของการหมุนควง (swirl) ที่มีต่อคุณลักษณะ ของเจ็ตในกระแสน้ำขวาง โดยการสร้างการหมุนควงโดยใช้ใบพัด ซึ่งทำให้ความเร็วในแนว เส้นสัมผัสที่ปากเจ็ตมีค่าเป็นศูนย์ โดยศึกษา Scalar concentration ในอุโมงค์น้ำ ด้วย เทคนิค Planar laser-induced fluorescence (PLIF) พบว่า ลักษณะของ CVP เปลี่ยนไป จากลักษณะที่สมมาตรในกรณีที่ไม่มีการหมุนควงเป็นลักษณะที่ Vortex ด้านหนึ่งมีขนาด ใหญ่ขึ้นและอีกด้านหนึ่งมีขนาดเล็กลง รวมไปถึงรูปร่างที่เปลี่ยนไปเป็นจุลภาค นอกจากนั้น ยังพบว่าการหมุนควงมีผลทำให้ Penetration ของเจ็ตลดลง รวมถึง Maximum concentration จะเกิดในด้าน pressure side

Wangjiraniran and Bunyajitradulya (2001) ศึกษาผลกระทบของความเร็วใน การหมุนควงซึ่งแสดงโดยค่า Swirl ratio (Sr) ที่มีต่อคุณลักษะของอุณหภูมิและการ เหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยทำการทดลองที่ค่า Swirl ratio (Sr) ตั้งแต่ 0 จนถึง 0.82 ที่อัตราส่วนของความเร็วประสิทธิผลคงที่ 4.1 ในช่วง x/rd = 0.25 - 2 ซึ่ง อยู่ระหว่าง Near filed กับ Far field โดยใช้ท่อหมุนในการทำให้เกิดการหมุนควงเป็นผลให้ ความเร็วตามแนวเส้นสัมผัสรอบปากเจ็ตไม่เท่ากับศูนย์ ยิ่งไปกว่านั้น รูปที่ 2.30 แสดงถึงการ กระจายของสัมประสิทธิ์อุณหภูมิรวมบนระนาบตั้งฉาก พบว่าการหมุนควงของเจ็ตจะส่งผล ทำให้อุณหภูมิและเกรเดียนร์ของอุณหภูมิสูงบริเวณด้าน Suction ในขณะที่จะส่งผลทำให้มี อุณหภูมิและเกรเดียนร์ของอุณหภูมิต่ำบริเวณด้าน Pressure เมื่อเปรียบเทียบกับไม่มีการ หมุนควง รวมถึงการหมุนควงยังทำให้โครงสร้างการไหลมีความไม่สมมาตรอีกด้วย อย่างไรก็ ตามจากการศึกษาซี้ให้เห็นว่าการหมุนควงนั้นมีอิทธิผลต่อพารามิเตอร์เช่น เส้นทางเดินและ decay ของเจ็ตในกระแสลมขวางน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของความเร็วประสิทธิผล

เมื่อเปรียบเทียบผลการทดลองของ Niederhaus et al. (1997) กับ Wangjiraniran and Bunyajitradulya (2001) พบว่าพารามิเตอร์หลักของการทดลองใกล้เคียงกัน แต่ ความเร็วตามแนวเส้นสัมผัสรอบปากเจ็ตต่างกันกลับให้ผลที่ไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือ Niederhaus et al. (1997) พบ High concentration ทางด้าน Pressure ในขณะที่ Wangjiraniran and Bunyajitradulya (2001) พบ High temperature ทางด้าน Suction

Yingjaroen et al. (2006) ศึกษาการวิวัฒนาการของเจ็ตในกระแสลมขวางกรณีเจ็ต หมุนควงที่ความเร็วตามแนวเส้นสัมผัสรอบปากเจ็ตไม่เท่ากับศูนย์และกรณีเจ็ตไม่หมุนควง โดยใช้ปฏิกิริยา กรด- เบส แสดงถึง Reactive mixing และฉีดสีแสดงถึง Passive mixing โดยจะทดลองที่ค่า Swirl ratio (*Sr*) ตั้งแต่ 0 ถึง 0.8 ที่อัตราส่วนของความเร็วประสิทธิผล คงที่ 4 ซึ่งในการศึกษาจะใช้ Contours of line-of-sight integrated mean images แทน ปริมาณเชิงคุณภาพของการผสม โดยรูปที่ 2.31 แสดงถึง Contours of line-of-sight integrated mean images พบว่ากรณีเจ็ตไม่หมุนควงบริเวณตำแหน่ง x/rd < 0.5Passive outer region mixing จะมีการผสมบริเวณนี้มาก และเมื่อตำแหน่งระยะการไหล มากขึ้น พบว่าการผสมบริเวณ Passive outer region mixing จะมีการผสมน้อยลง ในขณะ ที่ Central-region mixing จะมีอิทธิพลต่อการผสมมากขึ้น และ Reactive inner region mixing จะมีการผสมเพียงเล็กน้อยในบริเวณนี้ กรณีเจ็ตหมุนควงพบว่าบริเวณ Outer และ Inner regions จะมีการผสมบริเวณนี้มาก ในขณะที่ Central-region mixing ไม่มีนัยสำคัญ ต่อการผสม

Limdumrongtum et al. (2009) ศึกษาโครงสร้างการเหนี่ยวนำการผสม Mixing Structure ในบริเวณ Near field โดยศึกษาโครงสร้างของ Instantaneous และ Mean flow ของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยใช้เทคนิคผลรวมของ Smoke fluid condensation ,Mie scattering และ Laser-sheet visualization techniques ในการศึกษา โดยทำการ ทดลองที่ค่า Swirl ratio (Sr) ตั้งแต่ 0 ถึง 0.8 ที่อัตราส่วนของความเร็วประสิทธิผลคงที่ 4 จากรูปที่ 2.32 แสดงถึง Instantaneous image ของ mixing structure บนด้าน Top view ที่บริเวณ y/rd < 0.2 พบว่า Swirl จะไปพัฒนาและส่งเสริมการเกิด Cascading azimuthal K-H mixing structures บนด้าน Pressures ขณะที่จะไปยับยังบนด้าน Suction และที่บริเวณ y/rd > 0.2 จะไปพัฒนาและส่งเสริมการเกิด Vortical roll-ups บนด้าน Pressures ขณะที่จะไปยับยังบนด้าน Suction สำหรับการพัฒนาตัวของ Vortical rollups บนด้าน Pressures เกิดจากพัฒนาและขยายตัวอย่างต่อเนื่องจาก Cascading azimuthal K-H mixing structures จาก Upstream ในขณะที่ Vortical roll-ups บนด้าน Suction จะเกิดจากพัฒนาและขยายตัวอย่างต่อเนื่องจาก Lee side cusp

Denev et al. (2005) ศึกษาโครงสร้างและการผสมของเจ็ตหมุนควงในกระแสลม ขวาง โดยศึกษาที่ Swirl ratio (*Sr*) ตั้งแต่ 0 ถึง 0.6 แลใช้วิธี LES ศึกษาสนามการไหล พบว่า การไหลและสนามความเข้มของเจ็ตจะบิดเบี้ยวไป และพบ High concentration ทางด้าน Suction เมื่อมีการหมุนควง ดังในรูปที่ 2.33 และรูปที่ 2.34 จากการศึกษาชี้แนะว่า การหมุนควงนั้นไม่ได้ช่วยให้การผสมดีขึ้นหรือมีผลน้อยมากต่อการผสม

การกระตุ้นด้วยเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง (Azimuthal control jets)

Kornsri et al. (2009) ศึกษาการผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อ คุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวางโดยศึกษาผลของพารามิเตอร์ของเจ็ตควบคุมตามแนว เส้นรอบวง ดังแสดงในรูปที่ 2.35 คือ 1) ตำแหน่งเชิงมุมตามแนวรัศมี (θ) 2) อัตราส่วน อัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลัก (r_m) โดยใช้ Single sensor hot film anemometer เป็นเครื่องมือวัดความเร็ว โดยทำการทดลองที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิ พล (r) เท่ากับ 3.9 และ r_m อยู่ระหว่าง 1.8% ถึง 2.3% พบว่า การฉีดเจ็ตควบคุมที่ ตำแหน่งเชิงมุม $\theta = \pm 15^\circ$ (กรณี I15) นั้นจะให้เส้นทางเดินต่ำที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับกรณี ไม่ฉีดเจ็ตควบคุมหรือฉีดเจ็ตควบคุมกรณีอื่น ดังแสดงในรูปที่ 2.36

รูปที่ 2.37 แสดง Penetration ของเส้นทางเดินความเร็วของเจ็ตที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5 สำหรับการฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง $\theta = \pm 15^\circ$ พบว่าการ Penetration ของ เส้นทางเดินความเร็วของเจ็ตจะแปรผกผันกับอัตราส่วนเชิงมวลของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลัก Kornsri et al.(2009) เลือกสภาวะที่เหมาะสมต่อการควบคุมคือ $\theta = \pm 15^\circ$ และ $r_m = 2\%$

รูปที่ 2.38 แสดงการกระจายของความเร็วเฉลี่ยไร้มิติ พบว่า การฉีดเจ็ตควบคุมที่ ตำแหน่ง $\theta = \pm 15^{\circ}$ ที่ $r_m = 2\%$ จะทำให้เจ็ตมี Streamwise vortical pair ห่างจากกัน ตามแนว Spanwise มากขึ้น และจะยับยั้งการเกิด Windward jet shear layer ในขณะที่ ระยะพุ่งทะลุของเจ็ตเทียบกับพื้นด้านล่าง (Wall separation) จะน้อยลง (เจ็ตต่ำลง)

Witayaprapakorn (2013) ศึกษาผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อ โครงสร้างและการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง และสามารถประเมินวัดการ เหนี่ยวนำการผสมได้โดยตรงโดยใช้ SPIV ในการวัดสนามความประกอบกับการใส่อนุภาค ติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้นไม่ใส่ในกระแสลมขวาง ดังแสดงในรูปที่ 2.39 โดยทำการทดลองทำที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) เท่ากับ 3.9 สำหรับการทดลอง สองกรณีคือ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง $\theta = \pm 15^{\circ}$ (II5) และ $\pm 135^{\circ}$ (I135) ที่อัตราส่วนเชิงมวลเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อเจ็ตหลัก (r_m) เท่ากับ 2 % ผลของเจ็ตควบคุมต่อการเหนี่ยวนำการผสม กรณี I15 พบว่าส่งผลให้เจ็ตมีการ เหนี่ยวนำการผสมใกล้เคียงกับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 0.75 แต่เมื่อเจ็ต พัฒนาตัวไปที่ตำแหน่ง x/rd = 1 และ 1.5 พบว่าจะมีการเหนี่ยวนำการผสมเพิ่มขึ้นจาก กรณี JICF ประมาณ 5% ในขณะที่กรณี I135 จะทำให้เจ็ตมีการเหนี่ยวนำการเพิ่มขึ้นตลอด ช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 และมีการเหนี่ยวนำการผสมมากที่สุดที่ตำแหน่ง x/rd = 0.75 ดังแสดงในรูปที่ 2.40

Chaikasetsin et al. (2015) ศึกษาผลของอัตราส่วนการไหลเชิงมวลของเจ็ต ควบคุมต่อเจ็ตหลัก (r_m) ต่อโครงสร้างและอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรของ เจ็ตในกระแสลมขวาง โดยทำการทดลองที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) เท่ากับ 4.1 ในกรณีที่ไม่มีการควบคุม (JICF) และกรณีที่มีการควบคุมด้วยการฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง $\theta = \pm 135^{\circ}$ ที่ r_m เท่ากับ 2% และ 4% ตามลำดับ โดยใช้ SPIV และการใส่อนุภาคติดตาม การไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้นเหมือนกับในงานวิจัยของ Witayaprapakorn (2013) พบว่า เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่มุม $\theta = \pm 135^{\circ}$, $r_m = 2\%$ นั้นจะทำให้การเหนี่ยวนำการผสม เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในขณะที่กรณี $r_m = 4\%$ จะทำให้อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเพิ่มขึ้น อย่างเห็นได้ชัด และสามารถเพิ่มค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมได้มากที่สุดถึง 61% ที่ ตำแหน่ง x/rd = 1.5 เมื่อเทียบกับกรณีที่ไม่ฉีดเจ็ตควบคุมดังแสดงในรูปที่ 2.41

Soupramongkol (2015) ศึกษาผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อ โครงสร้างและอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยทำการทดลอง ที่ r เท่ากับ 8 ในกรณีที่ไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง $\theta = \pm 15^{\circ}$ (I15) และ $\pm 135^{\circ}$ (I135) ที่ $r_m = 4\%$ พบว่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม สำหรับกรณี I15 จะมีค่าลดต่ำกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมด้วย และค่าประสิทธิผลของการใช้ เจ็ตควบคุมจะมีค่าน้อยกว่าหนึ่ง ในขณะที่เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I135 จะทำให้ อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเพิ่มสูงขึ้นกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และมีค่าประสิทธิผล การใช้เจ็ตควบคุมมากที่สุดเท่ากับ 1.16 ที่ x/rd = 1.5 อีกในความหมายคือสามารถเพิ่ม อัตราการเหนี่ยวนำการผสมมากขึ้นกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม 16% ดังแสดงในรูปที่ 2.42

Wangkiat et al. (2015) ศึกษาผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อโครงสร้าง และการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยทำการทดลองที่ *r* เท่ากับ 12 โดย ทำการทดลอง สองกรณีคือ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่งเซิงมุม เท่ากับ 115, 145, 175, 1105, 1135 และ 1165 ที่อัตราส่วนเชิงมวลเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอ บวงต่อเจ็ตหลักคงที่เท่ากับ 4 % พบว่ากรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่มุม windward side (115–175) ทำให้ค่าการเหนี่ยวนำการผสมต่ำกว่า กรณี JICF แต่กรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่มุม leeward side (1105–1165) ทำให้ค่าการเหนี่ยวนำการผสมสูงกว่า กรณี JICF และค่าการเหนี่ยวนำการผสม เพิ่มขึ้นตลอดช่วงตำแหน่งมุมฉีด 115 ถึง 1165 ดังที่แสดงในรูปที่ 2.43

บทที่ 3

หลักการและเทคนิคในการประเมินวัดอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม และการศึกษากลไกลการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหล

การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต คือ ความสามารถของเจ็ตในการดึงของไหลรอบข้างเข้ามา ผสมในตัวเจ็ตเอง โดยการเหนี่ยวนำการผสมนั้นเป็นหลักการของอุปกรณ์ต่างๆมากมาย เช่น การผสม ของเชื้อเพลิงกับอากาศในห้องเผาไหม้ และการกระจายตัวของควันที่ออกจากปล่องควัน ทำให้การ เหนี่ยวนำการผสมจึงเป็นปริมาณที่มีความสำคัญในงานประยุกต์เหล่านี้

3.1 ปัญหาการศึกษาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง

การประเมินวัดการเหนี่ยวนำการผสม จะประเมินวัดจากค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม เชิงปริมาตร ซึ่งนิยามเป็น

$$E = \frac{Q_j(x)}{Q_o} \tag{3.1}$$

โดย E คือ ค่าเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรเมื่อเฉลี่ยเทียบกับเวลา

 $Q_j(x)$ คือ อัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตที่ผ่านระนาบตัดขวางที่ตำแหน่ง x เฉลี่ย เทียบกับเวลา โดย $Q_j(x)$ สามารถหาได้จาก

$$Q_j(x) = \frac{1}{T} \int_0^T Q_j(x,t) dt$$
(3.2)

เมื่อ

$$Q_{j}(x,t) = \int_{A_{j}(x,t)} V_{x}(\bar{x},t) dA$$
(3.3)

- โดย $Q_j(x,t)$ คือ อัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตผ่านระนาบตัดขวางที่ตำแหน่ง xณ เวลาt ใดๆ
 - $V_x(\bar{x},t)$ คือ ความเร็วของของไหลใดๆตามแนวแกน x ที่จุด \bar{x} ณ เวลา t ใดๆ
 - $A_i(x,t)$ คือ ขอบเขตของเจ็ตบนระนาบตัดขวางที่ตำแหน่ง x ณ เวลา t ใดๆ

อย่างไรก็ตามการศึกษาอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตในกระแสลมขวางนั้นมีความลำบาก ในการระบุค่าการเหนี่ยวนำการผสม เนื่องจากปัญหาซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็นหลัก คือ

- ปัญหาในการวัดความเร็วของเจ็ตในกระแสลมขวางซึ่งความเร็วเจ็ตมีหลายแกน (มิติ) บน ระนาบตัดขวางการไหลหลายๆ จุดพร้อมกัน และ
- 2) ปัญหาในการระบุพื้นที่หน้าตัดของเจ็ตออกจากกระแสลมขวางให้ชัดเจน

จากปัญหาดังกล่าวทำให้งานวิจัยอดีตเลือกที่จะศึกษาอัตราส่วนการเหนี่ยวการผสม (E) โดยอ้อมผ่านทางปริมาณต่างๆ ที่มีคุณลักษณะเชื่อมโยงกับการเหนี่ยวนำการผสม เช่น Spread rate และ Decay rate ของความเร็วเฉลี่ยและปริมาณความเข้มข้น (Scalar concentration) ซึ่งศึกษาได้ โดยสะดวกกว่าการศึกษาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตโดยตรง อย่างไรก็ตามการศึกษาดังกล่าวไม่ สามารถประเมินวัดค่าอัตราการส่วนการเหนี่ยวนำการผสมได้โดยตรง

จนกระทั่งมีการพัฒนาเครื่องมือที่สามารถแก้ปัญหาในประเด็นที่หนึ่ง คือ Stereoscopic Particle Image Velocimetry (SPIV) ซึ่งสามารถวัดความเร็วสนามการไหลได้ทั้ง 3 แกน ทั้ง V_x , V_y และ V_z ณ ขณะใดๆ พร้อมกันหลายจุดบนระนาบ ส่วนประเด็นที่สองนั้นยังคงเป็นปัญหาอยู่ เนื่องจากการใช้ SPIV ในงานวิจัยทั่วไปนั้นจะมีการใส่อนุภาคติดตามการไหลไนทั้งของไหลส่วนที่เป็น เจ็ตและกระแสลมขวาง ซึ่งวิธีนี้มีข้อดีคือ สามารถแสดงสนามความเร็วได้อย่างต่อเนื่องจากบริเวณเจ็ต สู่บริเวณที่เป็นกระแสลมขวางดังแสดงในรูปที่ 3.1 แต่ข้อเสียคือ ไม่สามารถแยกแยะบริเวณที่เป็น ส่วนผสมของเจ็ตออกจากกระแสลมขวางได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ในงานวิจัยในอดีตยังใช้ข้อมูล เริ่มต้นในการวิเคราะห์เป็นปริมาณเฉลี่ย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตของเจ็ตจากปริมาณอื่น ขึ้นมาอย่างไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน (Arbitrariness) จึงนำมาสู่เทคนิคในงานวิจัยนี้ คือ การใส่อนุภาค ติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใสในกระแสลมขวาง

ด้วยเทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลม ขวางนี้ ประกอบกับการใช้ SPIV ถ่ายภาพและประมวลผลจะได้ว่าบริเวณที่พบอนุภาคติดตามการไหล ความเร็วจะไม่เท่ากับศูนย์ $(\overline{V} \neq \overline{0})$ ซึ่งแสดงถึงบริเวณที่เป็นส่วนผสมของเจ็ต ขณะที่บริเวณที่ไม่พบ อนุภาคติดตามการไหล ความเร็วจะมีค่าเท่ากับศูนย์ $(\overline{V} = \overline{0})$ ซึ่งแสดงถึงบริเวณที่เป็นกระแสลม ขวางบริสุทธิ์ ทำให้สามารถระบุบริเวณที่เป็นเจ็ตและขอบเขตของเจ็ต ณ เวลาใดๆ ได้อย่างชัดเจน ดังนั้นจึงทำให้สามารถวัดสนามความเร็วบริเวณที่มีเจ็ตเป็นส่วนผสมได้ ดังแสดงในรูปที่ 3.2โดยในการ ทดลองนี้จะใส่อนุภาคติดตาม เป็นสารละลายกรีเซอรีนที่ความเข้มข้น 5 เปอร์เซ็นโดยปริมาตร

3.2 การประเมินอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร และประสิทธิผลการ เหนี่ยวนำการผสม

3.2.1 อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (E)

โดย

การเหนี่ยวนำผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง คือ การที่เจ็ตเหนี่ยวนำกระแสลมขวาง บริสุทธิ์เข้ามาผสม โดยประเมินวัดจากค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรซึ่ง นิยามเป็น

$$E = \frac{Q_j(x)}{Q_o + Q_{cj}} \tag{3.4}$$

E คือ ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรเฉลี่ยเทียบกับเวลา

- Q_j(x) คือ อัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตผ่านระนาบตัดขวางที่ตำแหน่ง x เฉลี่ยเทียบกับเวลานิยามโดยสมการที่ 3.2
- $Q_{\scriptscriptstyle 0}$ คือ อัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตหลัก
- Q_{ci} คือ อัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตควบคุม

อัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตบนระนาบต่างๆ เฉลี่ยเทียบกับเวลา

ในการวัดค่าสนามความเร็ว ณ ขณะใดๆ โดยเครื่อง SPIV ประกอบกับเทคนิคการใส่ อนุภาคติดตามการไหลในส่วนของเจ็ตเท่านั้น แต่จะไม่ใส่ในกระแสลมขวาง ทำให้สนาม ความเร็วที่วัดได้จะเป็นบริเวณที่เป็นเจ็ต ซึ่งก็คือบริเวณที่พบอนุภาคติดตามอยู่นั่นเอง ส่วน บริเวณที่ไม่พบอนุภาคติดตามการไหล คือ ส่วนของกระแสลมขวาง สนามความเร็วก็จะมีค่า เป็นศูนย์ดังแสดงได้จากสมการ

$$V_{j}(\vec{x},t) = V_{SPIV}(\vec{x},t) = \begin{cases} V(\vec{x},t) ; \vec{x} \text{ is in the jet region} \\ 0 ; \vec{x} \text{ is in the crossflow region} \end{cases}$$
(3.5)

เมื่ออินทิเกรตความเร็วในแนวแกน x ของของไหลทั้งหมดบนเฉพาะพื้นที่หน้าตัด ของเจ็ตดังแสดงในสมการ 3.3 จะได้อัตราการไหล ณ ขณะใดๆ ซึ่งมีค่าเท่ากับการอินทิเกรต ความเร็วเฉพาะของไหลส่วนที่เป็นเจ็ตบนพื้นที่หน้าตัดของทั้งหมด ซึ่งสามารถเขียนในรูป สมการ

$$Q_{j}(x,t) = \int_{A_{j}(x,t)} V_{x}(\vec{x},t) dA = \int_{A(x)} V_{j,x}(\vec{x},t) dA$$
(3.6)

โดย	$A_j(x,t)$	คือ ขอบเขตของเจ็ตบนระนาบตัดขวางที่ตำแหน่ง $ x $ ณ เวลา $ t$
	A	คือ บริเวณทั้งหมดของภาพที่ครอบคลุมเจ็ตที่ทุกเวลา
	$V_{j,x}(\vec{x},t)$	คือ สนามความเร็วตามแนวแกน x ของส่วนผสมของเจ็ต
	$V_x(\vec{x},t)$	คือ สนามความเร็วตามแนวแกน x ทั้งหมดไม่แยกแยะว่าเป็น
		ส่วนผสมของเจ็ตหรือกระแสลมขวาง

เมื่อนำอัตราการไหลมาเฉลี่ยเทียบกับเวลาจะได้ผลดังนี้

$$Q_{j}(x) = \frac{1}{T} \int_{0}^{T} Q_{j}(t) dt$$

$$= \frac{1}{T} \int_{0}^{T} \left(\int_{A} V_{j,x}(\vec{x}, t) dA \right) dt$$

$$= \int_{A} \left(\frac{1}{T} \int_{0}^{T} V_{j,x}(\vec{x}, t) dt \right) dA$$

$$= \int_{A(x)} V_{j,x}(\vec{x}) dA \qquad (3.7)$$

เมื่อได้สนามความเร็ว จะพบว่าได้สนามความเร็วเป็นเมตริกขนาดจำกัด (finite) ทำให้ สามารถแปลงสมการที่ 3.5 ให้อยู่ในรูปของผลรวมได้ดังนี้

$$Q_{j}(x) = \int_{A} V_{j,x}(\vec{x}) dA = \sum_{nm} \left(\overline{V}_{j,x,mn} \Delta A \right)$$
(3.8)

โดย $ar{V}_{j,x,mn}$ คือ ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยเทียบเวลาในแนวแกน x ที่แต่ละอิลิเมนต์ ที่ตำแหน่ง (m,n) บนเมตริกของสนามความเร็วของเจ็ต

> ΔA คือ พื้นที่ของแต่ละอิลิเมนต์ที่ตำแหน่ง (i,j) ซึ่งมีค่าเท่ากันหมดทุกอิลิเมนต์ เนื่องจากทั้งภาพมี spatial resolution ที่เท่ากัน

3.2.2 ค่าประสิทธิผลการเหนี่ยวนำการผสม (η)

เพื่อประเมินประสิทธิผลการของการใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการ เหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรของเจ็ต ค่าประสิทธิผลการเหนี่ยวนำการผสมจึงถูกนิยามเป็น อัตราส่วนระหว่างอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางกรณีเจ็ตมีการ

25

ควบคุม (cJICF) และอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางกรณีเจ็ตไม่มี การควบคุม(JICF)

$$\eta = \frac{E_{cJICF}}{E_{JICF}} \tag{3.9}$$

เมื่อ $E_{_{cJICF}}$ คือ อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมกรณีมีการฉีดเจ็ตควบคุม $E_{_{JICF}}$ คือ อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมกรณีไม่มีการฉีดเจ็ตควบคุม.

3.3 กลไกการเหนี่ยวน้ำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง

3.3.1 ปัญหาของการศึกษากลไกการเหนี่ยวน้ำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของ เจ็ตในกระแสลมขวาง

การศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางที่ผ่านมาส่วนใหญ่ ศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมจากแบบจำลอง (simulation) Yuan and Street (1998) และ Yuan et al. (1999) ศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมโดยใช้การ simulation พบว่า เจ็ตในกระแสลมขวางมีกลไกการเหนี่ยวนำการผสมเกิดขึ้นที่ด้านหน้าของเจ็ตที่เจ็ตเลี้ยวเบน เข้าสู่กระแสลมขวางโดยโครงสร้าง spanwise rollers Cortelezzi and Karagozian (2001) และ Sau et al. (2004) ศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมโดยใช้การ simulation และ ความเห็นสอดคล้องกันว่ามีกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางเกิดขึ้นที่ ด้านหลังของเจ็ตระหว่างคู่ของโครงสร้าง CVP

อย่างไรก็ตามยังไม่มีข้อสรุปที่แน่ชัดว่ากลไกการเหนี่ยวนำการผสมเป็นอย่างไร และ กลไกลใดเป็นกลไกการเหนี่ยวนำการผสมหลักของเจ็ตในกระแสลมขวาง ยิ่งไปกว่านั้นผล การศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมส่วนมากจะศึกษาจากแบบจำลองเท่านั้น หลักฐาน ทางการทดลองยังมีอยู่น้อยมาก

ดังนี้ในงานวิจัยนี้จึงทำการศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลม ขวางโดยตรงจากผลการทดลองโดยมีหลักการและทฤษฏีในการศึกษาดังต่อไปนี้

3.3.2 การวัดความเร็วของสนามการไหลโดยใช้ SPIV และเทคนิคการใส่อนุภาคติดตาม การไหลทั้งในเจ็ตและในกระแสลมขวาง

เพื่อที่จะศึกษาโครงสร้างของเจ็ตและกระแสลมขวาง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้าง ของเจ็ตและกระแสลมขวาง ซึ่งจะนำไปสู่ผลการศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวางในระนาบตัดขวางการไหล ในงานวิจัยนี้ใช้ SPIV ควบคู่กับเทคนิคการใส่ อนุภาคติดตามการไหล 2 ลักษณะ คือ

- การใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้นซึ่งทำให้สามารถระ บุบตำแหน่ง ขอบเขต ความเร็ว และโครงสร้างของเจ็ต (Jet-fluid mixture) ณ เวลาใดๆได้ซึ่งกล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 3.2 และ
- 2) การใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวางซึ่งทำให้ สามารถระบุความเร็วสนามได้ และจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากทั้งสองเทคนิค จะทำให้สามารถประมาณหาความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ได้ จึงสามารถ ศึกษาโครงสร้าง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวาง และการเหนี่ยวนำ กระแสลมขวางบริสุทธิ์โดยเจ็ต นำไปสู่การศึกษากลการเหนี่ยวนำการผสมของ เจ็ตในกระแสลมขวางได้

อนึ่งเพื่อให้สามารถศึกษาโครงสร้างและคุณลักษณะของกระแสลมขวางบริสุทธิ์นั้น ซึ่งจะนำไปสู่การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวาง การเหนี่ยวนำกระแสลม ขวางบริสุทธิ์โดยเจ็ต และกลไกการเหนี่ยวนำการผสม จะไม่สามารถหาได้จากการใช้วิธี SPIV ควบคู่กับเทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนกระแสลมขวางเท่านั้น เนื่องจาก เมื่อกระแสลมขวางบริสุทธิ์ถูกเจ็ตเหนี่ยวนำให้เข้าไปผสมจนกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตแล้ว จะทำให้ไม่สามารถแยกแยะบริเวณ และสนามความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ออกจาก ส่วนผสมของเจ็ตได้ (แต่จะได้สนามความเร็วของเจ็ตบริสุทธิ์) ทำให้เทคนิคดังกล่าวไม่ สามารถได้ข้อมูลทั้งในส่วนโครงสร้างและคุณลักษณะของเจ็ต ของส่วนผสมของเจ็ต และของ กระแสลมขวางบริสุทธิ์

ในทางตรงกันข้ามถ้าต้องการศึกษาโครงสร้างของเจ็ตเจ็ตที่ยังไม่มีการผสมกับกระแส ลมขวางบริสุทธิ์เลย (เจ็ตบริสุทธิ์) จะต้องใช้เทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลเพาะในส่วน ของกระแสลมขวาง ไม่ใส่ในเจ็ต โดยเทคนิคต่างๆดังต่อไปนี้

(A) เทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลม
 ขวาง จะได้โครงสร้างและความเร็วของเจ็ต

- (B) เทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในเจ็ตและในกระแสลมขวาง จะได้ สนามความเร็วของของไหลใดๆ (เจ็ตหรือกระแสลมขวาง)
- (C) = (B) (A) จะได้สนามความเร็ว และโครงสร้างของกระแสลมขวางบริสุทธิ์
- (D) เทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของกระแสลมขวาง ไม่
 ใส่ในเจ็ต จะได้โครงสร้างและความเร็วของส่วนผสมของกระแสลมขวาง
- (E) = (B) (D) จะได้โครงสร้างและความเร็วของเจ็ตบริสุทธิ์

อนึ่งเนื่องจากในงานวิจัยนี้ต้องการที่จะศึกษาหาสนามความเร็วของกระแสลมขวาง บริสุทธิ์ที่ถูกเหนี่ยวนำโดยเจ็ตจึงเลือกใช้วิธี (C) = (B) – (A) แทนที่จะเลือกใช้ (E) = (B) – (D)

3.3.3 การนิยามกระแสลมขวางบริสุทธ์ เพื่อศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวาง

เพื่อที่จะศึกษาโครงสร้าง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของเจ็ตและกระแสลมขวาง โดยแสดงถึงการเหนี่ยวนำกระแสลมขวางบริสุทธิ์โดยเจ็ต ซึ่งจะนำไปสู่ผลการศึกษากลไกการ เหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางในระนาบตัดขวางการไหล จำเป็นจะวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากเทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้ง 2 แบบประกอบกันดังกล่าวไปใน 3.3.2 คือเทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น(1) ร่วมกับ เทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเเก่านั้น(1) ร่วมกับ เทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวาง(2) แต่เนื่องจาก ข้อจำกัดในการทดลองของงานวิจัยนี้ ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลการปล่อยอนุภาคติดตาม การไหลทั้ง 2 เทคนิคได้ในเวลาเดียวกัน จึงจำเป็นต้องเก็บข้อมูลในเวลาที่แตกต่างกัน หรือ คนละ *realizations* ดังนั้นในงานวิจัยนี้ประเมินวัดผลการทดลองของเทคนิคการใส่อนุภาค แต่ละแบบ หรือ แต่ละ realization ดังนี้

- (A) เทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลม ขวาง นิยามด้วย realization ω : จะได้ความเร็วของเจ็ต $V_{i,\omega}$
- (B) เทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในเจ็ตและในกระแสลมขวาง นิยาม ด้วย realization ω' : จะได้ความเร็วของของไหลใดๆ $V_{\omega'}$

โดยสำหรับทุกๆ realization $V_{\omega'}$ จะประกอบด้วยความเร็วของเจ็ต $V_{j,\omega'}$ และ ความเร็วของกระแสลมขวาง $V_{cf,\omega'}$ ดังนี้

$$V_{\omega'} = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^{N} V_{n,\omega'} = \frac{1}{N} \left[\sum_{n_j=1}^{N_j} V_{j,n_j,\omega'} + \sum_{n_{cf}=1}^{N_{cf}} V_{cf,n_{cf},\omega'} \right]$$

= $V_{j,\omega'} + V_{cf,\omega'}$ (3.10)

$$N = N_j + N_{cf} \tag{3.11}$$

โดย n_j และ N_j คือ ดัชนีและระยะเวลาหรือจำนวน Snapshots ที่พบเจ็ตทั้งหมด n_{cf} และ N_{cf} คือ ดัชนีและระยะเวลาหรือจำนวนครั้งที่พบกระแสลมขวางทั้งหมด

เมื่อลบความเร็วของเจ็ตที่ realization ω ออกจากความเร็วของของไหลใดๆที่ realization ω' จะได้

$$V_{\omega'} - V_{j,\omega} = V_{cf,\omega'} + (V_{j,\omega'} - V_{j,\omega})$$
(3.12)

โดยถ้าเจ็ตในกระแสลมขวางมีการไหลโดยเฉลี่ยคงตัว (Steady-in-mean) ประกอบกับ ช่วงเวลาในการทดลองที่นานพอเพียง จะประมาณได้ว่า $V_{j,\omega'} \approx V_{j,\omega}$ จึงทำให้สามารถ ประมาณความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ได้จากสมการ

$$V_{cf,\omega'} \approx V_{\omega'} - V_{j,\omega} \tag{3.13}$$

เมื่อเราสามารถประเมินหาสนามความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ได้แล้ว จึงจะ สามารถการศึกษาโครงสร้าง และปฏิสัมพันธ์ของเจ็ตและกระแสลมขวาง การเหนี่ยวนำ กระแสลมขวางบริสุทธิ์โดยเจ็ต ซึ่งนำไปสู่การศึกษากลไกลการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวางได้

บทที่ 4

ชุดการทดลองและการทดลอง

4.1 ชุดการทดลอง

งานวิจัยนี้ทำการทดลองที่ห้องปฏิบัติการวิจัยพลศาสตร์การไหลและการควบคุมการไหล ภาควิชาเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีชุดทดลองดังแสดงในรูปที่ 4.1 ภาพรวมของชุดทดลองในรูปแบบแผนภาพ schematic แสดงในรูปที่ 4.2 และในรูปแบบ ภาพถ่ายแสดงในรูปที่ 4.3 โดยชุดทดลองนั้นประกอบไปด้วย อุโมงค์ลมซึ่งมีพัดลมหอยโข่งที่ทำหน้าที่ สร้างกระแสลมขวาง ชุดเจ็ตหลักซึ่งมีพัดลมหอยโข่งที่ทำหน้าที่สร้างเจ็ต ชุดเจ็ตควบคุมที่มีหัวของเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงและมีคอมเพรสเซอร์ที่ทำหน้าที่สร้างเจ็ตควบคุม และอุปกรณ์วัดความเร็ว SPIV โดยภาพรวมของการทดลองจะเป็นดังนี้ กระแสลมขวางจะถูกสร้างขึ้นจากพัดลมหอยโข่งของ อุโมงค์ลม และจะไหลผ่านอุโมงค์ลมไปเจอกับเจ็ตซึ่งถูกสร้างขึ้นจากพัดลมหอยโข่งของเจ็ต ที่บริเวณ ส่วนทดลอง (test section) ในกรณีที่มีการฉีดเจ็ตควบคุม เจ็ตควบคุมจะถูกยิ่งออกมาในลำกระแส ของเจ็ตก่อนที่เจ็ตจะออกมาปะทะกับกระแสลมขวาง เมื่อเจ็ตเจอกับกระแสลมขวางแล้วจะใช้อุปกรณ์ SPIV ในการถ่ายภาพเจ็ตที่หน้าตัดใดๆ แล้วนำไปผ่านการคำนวณในโปรแกรมต่างๆ ต่อไปเพื่อหา สนามความเร็ว ณ ระนาบตัดขวางใดๆ ในบทนี้จะอธิบายถึง พิกัดอ้างอิงที่ใช้ในการทดลอง ส่วนประกอบหลักของชุดทดลอง การวัดและเครื่องมือวัดต่างๆ ในการทดลองเพื่อหาค่าพารามิเตอร์ที ใช้จริง เช่น การวัดสภาวะเริ่มต้นของเจ็ตที่ปากทางออกของเจ็ต

Chulalongkorn University

4.1.1 อุโมงค์ลม

อุโมงค์ลมมีหน้าที่สร้างกระแสลมขวางในหน้าตัดของการทดลอง ดังรูปที่ 4.4 ซึ่งมี ส่วนประกอบสำคัญ 6 ส่วน คือ พัดลมแบบหอยโข่ง (centrifugal blower), ท่ออ่อน (flexible duct), ส่วนขยายพื้นที่หน้าตัด (diffuser), ห้องจัดปรับการไหล (setting chamber), ส่วนลดพื้นที่หน้าตัด (contraction) และบริเวณทดสอบ (test section)

การทำงานของอุโมงค์ลมจะเริ่มจากการดูดอากาศในห้องผ่านพัดลมหอยโข่งแบบ backward curve airfoil blades ขนาด 15 kW ซึ่งมีขนาดทางออก 76 x 76 cm² ดังรูปที่ 4.5 สามารถควบคุมอัตราการไหลของกระแสลมขวางได้โดยการควบคุมความเร็วรอบด้วย เครื่องแปลงความถี่ไฟฟ้า (ABBTM model ACS401002032, ขนาด 50 Hz, ค่าความ ละเอียดเท่ากับ 0.1 Hz) ดังรูปที่ 4.5 ต่อมากระแสลมขวางที่ควบคุมอัตราการไหลแล้วจะไหล ้ผ่านท่ออ่อนเพื่อลดแรงสั่นสะเทือน(flexible duct) และผ่านไปที่ส่วนขยายพื้นที่หน้าตัด (diffuser) ซึ่งมีขนาดทางเข้าเท่ากับ 78 x 78 cm² ขนาดทางออก 100 x 100 cm² ยาว 74 cm โดยที่ภายในส่วนขยายพื้นที่หน้าตัดประกอบไปด้วยแผ่นเหล็กเจาะรู (perforated plate) จำนวน4 แผ่นโดยแต่ละแผ่นมีระยะห่างจากด้านเข้าเท่ากับ 15, 30, 45 และ 60 cm ตามลำดับ เพื่อลดความความเร็ว เนื่องจากถ้ากระแสลมขวางผ่านห้องจัดปรับการไหล (setting chamber) ที่มี screen ติดตั้งอยู่ภายในด้วยอัตราการไหลสูงจะเกิดความสูญเสีย มาก และเมื่อกระแสลมขวางผ่านเข้าห้องจัดปรับการไหล ขนาด 100 X 100 cm² ยาว 125 cm ภายในประกอบด้วยตาข่ายอลูมิเนียมขนาด Mesh x SWG เท่ากับ 4 x 24 cm² ที่ ทางเข้าจนถึงชุดปรับทิศทางการไหล (honeycomb) ที่ทำจากท่อ PVC ซึ่งมีขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลางภายนอกเท่ากับ 15 mm หนา 1 mm ยาว 120 mm วางเรียงอยู่เต็มหน้าตัดการ ใหล ถัดจาก honeycomb จะมีตาข่ายอลูมิเนียม (มุ้งลวด) ขนาด (Mesh) x SWG เท่ากับ (16 x 18) x 31 จำนวน 7 แผ่น โดยแต่ละแผ่นวางห่างกัน 12.6 cm เพื่อปรับทิศทางการไหล ให้มีความสม่ำเสมอตลอดหน้าตัด ต่อจากนั้นกระแสลมขวางจะไหลผ่านส่วนลดพื้นที่หน้าตัด (Contraction) ซึ่งมีอัตราส่วน 4:1 โดยมีรูปร่างเส้นโค้งของส่วนลดพื้นที่หน้าตัดได้ออกแบบ ตามสมการ polynomial ดีกรี 4 มีจุดเปลี่ยนความโค้งที่ระยะ 2/3 เท่าวัดจากปากทางออก ของความยาว 170 cm เพื่อทำให้กระแสลมขวางมีความเร็วเพิ่มขึ้นจนมีความเร็วที่ต้องการ ในการทดสอบ และกระแสลมขวางจะผ่านไปที่ส่วนทดลอง (test section) ซึ่งมีหน้าตัด ขนาด 50 x 50 cm² ยาว 240 cm ทำจากแผ่นอะคลีลิคหนา 15 mm โดยบริเวณผนัง ้ด้านข้างของส่วนทดลองสามารถเปิดปิดได้แบบหน้าต่างบานพับ และสำหรับชุดเจ็ตจะต่อเข้า ทางผนังด้านล่างของส่วนทดลองที่ตำแหน่งกึ่งกลาง โดยจุดศูนย์กลางของเจ็ตห่างจากปลาย Contraction เท่ากับ 50 cm ขอบด้านท้ายของบริเวณทดสอบเท่ากับ 190 cm ดังรูปที่ 4.6

4.1.2 ชุดหัวเจ็ตหลัก (Main jet)

รูปที่ 4.7 แสดงส่วนประกอบชุดเจ็ตหลักซึ่งทำหน้าฉีดเจ็ตออกมาตั้งฉากกับกระแส ลมขวางมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน 12.57 mm ซึ่งทำงานโดยใช้พัดลมความดันขนาด 10 แรงม้า (ElpromTM) จะดูดอากาศภายในห้อง สามารถควบคุมอัตราการไหลของเจ็ตหลัก โดยการควบคุมความเร็วรอบด้วยเครื่องแปลงความถี่ไฟฟ้า (ABBTM model ACS401002032, ขนาด 50 Hz, ค่าความละเอียดเท่ากับ 0.1 Hz) จากนั้นอากาศจะถูก ส่งผ่านระบบท่อ PVC ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 inch ยาว 367 cm โดยมี Six-Jet Atomizer (TSITM model 9306A) จำนวน 1 ตัว เพื่อฉีดอนุภาค Glycerol solution ความ เข้มข้น 5% โดยปริมาตร จากนั้นท่อจะลดขนาดเป็น 2 inch และ 1 inch ตามลำดับ ซึ่งท่อ ขนาด 2 inch ยาว 15 cm และ 1 inch ยาว 42 cm จากนั้นจะผ่านท่อ stainless steel ขนาด 5/8 inch ยาว 97 cm ที่ต่อตั้งฉากกันแล้วไหลไปที่หัวเจ็ต โดยก่อนปากทางออกของ เจ็ตจะมีความยาวเท่ากับ 77d เพื่อให้การไหลของเจ็ตเป็นการไหลแบบปั่นป่วนในท่อที่พัฒนา ตัวเต็มที่ (Fully-developed turbulent pipe flow) ก่อนที่จะไหลไปถึงปากทางออก

4.1.3 ชุดหัวเจ็ตควบคุม (Azimuthal control jet)

เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง (azimuthal control jet) คือการฉีดอากาศผ่านรู เล็ก ๆ ตามแนวรัศมีในทิศทางตั้งฉากกับเจ็ตหลัก อ้างอิงตำแหน่งการฉีดเจ็ตควบคุมโดย กำหนดให้การฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 0 องศา อยู่ที่ด้าน upstream ของปากทางออกของ เจ็ตและตำแหน่งมุมตามเข็มและทวนเข็มให้เป็นบวกและลบตามลำดับ ดังรูปที่ 4.8 สำหรับ การทำงานของของเจ็ตควบคุม เริ่มต้นจากอากาศจะถูกส่งจากเครื่องอัดอากาศแบบลูกสูบ (reciprocating air compressor, ยี่ห้อ PUMA ขนาด 0.75 กิโลวัตต์) ผ่านชุดควบคุมแรงดัน (pressure regulator) จากนั้นจะแยกออกเป็นสองชุด โดยแต่ละชุดจะผ่านวาล์วเข็มแบบโซ ลินอยด์ (solenoid needle valve) ขนาด ½ นิ้ว จากนั้นจะผ่านไปที่อุปกรณ์การวัดและ ควบคุมอัตราการไหลชนิดโรตามิเตอร์ (Dwyer[™], model VA20434, มีช่วงการวัด 0 -4,562 มิลลิลิตร/นาที, ความแม่นยำ (accuracy) ± 2% Full scale output) จากนั้นอากาศ จะไหลผ่านเกจ์วัดความดัน (ASAHIT[™], มีช่วงวัด 0-100 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว, มีความละเอียด 2 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว) และต่อผ่านสายยางไปที่รูฉีดเจ็ตควบคุมซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน เท่ากับ 0.5 มิลลิเมตร ดังแสดงในรูปที่ 4.9

4.2 พิกัดอ้างอิงในการทดลอง

พิกัดที่ใช้ในการทดลองนี้คือพิกัด *x*, *y*, *z* โดยได้กำหนดจุดเริ่มต้นอยู่ที่ปากทางออกของเจ็ต บนระนาบปากทางออก และได้กำหนดแกน *x* ให้มีทิศทางเดียวกับความเร็วของกระแสลมขวาง (Streamwise) ส่วนแกน *y* จะมีทิศตั้งฉากกับกระแสลมขวาง หรือทิศเดียวกับความเร็วที่ออกจาก ปากเจ็ต (Traverses) และแกน *z* จะตั้งฉากกับแกน *x* และ *y* ตามกฏมือขวา (Spanwise) สำหรับตำแหน่งมุมในการฉีดเจ็ตควบคุมจะกำหนดให้มุม 0 องศามีทิศทางเดียวกับกระแสลมขวาง มุม บวกมีทิศทางตามเข็มนาฬิกาและมุมลบมีทิศทวนเข็ม ดังรูปที่ 4.10

4.3 ชุดเครื่องมือวัดความเร็ว Stereoscopic Particle Image Velocimetry

4.3.1 ส่วนประกอบและการทำงานของ Stereoscopic Particle Image Velocimetry

Stereoscopic Particle Image Velocimetry (SPIV) ซึ่งเป็นอุปกรณ์วัดความเร็ว ของของไหลได้ทั้ง 3 แกนพิกัด (*x*, *y*, *z*) ถูกนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ หลักการวัดความเร็วของ SPIV นั้นจะไม่ได้วัดความเร็วของของไหลโดยตรง แต่วัดความเร็วของไหลจากการตรวจจับ ความเร็วจากอนุภาคติดตามการไหลที่พบในของไหลนั้น รายละเอียดของการทำงานของชุด SPIV มีดังต่อไปนี้

รูปที่ 4.2 แสดงถึงอุปกรณ์ต่างๆของ SPIV ซึ่งผลิตโดยบริษัท TSI โดยการทำงานเริ่ม จากเครื่องกำเนิดแสงเลเซอร์ ND:YAG ยี่ห้อ New WaveTM (model Solo 200XT กำลัง สูงสุด 200 mJ/pulse ที่ความยาวคลื่น 532nm, รูปที่ 4.11) ส่งเลเซอร์ผ่านทางแขนส่งต่อ เลเซอร์ (Laser light arm, Model 610015, รูปที่ 4.12) ที่ปลายทางออกของแขนส่งต่อ เลเซอร์จะต่ออยู่กับเลนส์เพื่อสร้างเลเซอร์ก็ปนแผ่นยิงไปบนระนาบต่างๆ อนุภาคของ กลีเซอรีนที่อยู่ในเจ็ตเมื่อถูกแสงเลเซอร์ก็จะกระเจิงแสงสว่างขึ้น จากนั้นภาพของอนุภาคที่ เกิดขึ้นก็จะถูกบันทึกด้วยกล้อง CCD จำนวนสองตัว (PowerView Plus11MP, model 630062 ความละเอียด 4008 พิกเซล × 2672 พิกเซล, ขนาดพิกเซล 9× 9 ตารางไมโครเมตร , ขนาด CCD 36.07× 24.05 ตารางมิลลิเมตร, และไดนามิกเรนจ์ 12 บิท, รูปที่ 4.13) ซึ่ง กล้องทั้งสองนี้จะถูกติดตั้งเลนส์ ยี่ห้อ TokinaTM (model 100 mm f2.8D Macro) สำหรับ การถ่ายภาพทุกกรณีในการทดลอง ทั้งนี้เพื่อให้การถ่ายภาพและการยิงเลเซอร์ทำงาน ประสานกัน กล้อง เลเซอร์และคอมพิวเตอร์จะถูกเชื่อมต่อกันด้วยเครื่องควบคุมส่วนกลาง (Synchronizer model 610035, รูปที่ 4.14 ภาพที่บันทึกได้ด้วยกล้อง 2 ตัวจะถูกนำมา ประมวลผลเพื่อหาเป็นเวกเตอร์ความเร็วด้วยโปรแกรม TSI[™] Insight 4G

4.3.2 การหาค่าสนามเวกเตอร์ความเร็วโดยโปรแกรม Insight 4G

โปรแกรม Insight 4G ถูกนำมาใช้เพื่อคำนวณหาเวกเตอร์ของความเร็ว โดย ประมวลผลจากภาพถ่ายอนุภาคติดตามการไหลประกอบด้วยทั้งหมด 4 ขั้นตอนดังนี้

• Calibration (Perspective calibration process)

โปรแกรมจะทำการปรับเทียบระยะจริงที่ระนาบของวัตถุกับระยะที่เห็นในระนาบ ของภาพถ่าย โดยการถ่ายภาพแผ่นปรับเทียบ (แผ่น Target) จากนั้นโปรแกรมจะตรวจสอบ หาจุดสีขาวบนแผ่นปรับเทียบ เพื่อคำนวณหาอัตราส่วนระยะทางจริงในระนาบตัดขวางใดๆ ต่อ 1 พิกเซล ซึ่งมีหน่วยเป็นไมโครเมตรในระนาบของวัตถุของทั้งในแนวแกน *x*, *y* และ *z* ต่อ 1 พิกเซล

• Pre-processing

ขั้นตอนการปรับอัตราส่วนของรูปให้มีระยะจริงต่อ 1 พิกเซลเท่ากันก่อน โดยใช้ คำสั่ง Image dewarping เพราะว่าการถ่ายภาพ SPIV นั้นกล้องจะทำมุมเอียงระนาบที่ ต้องการ โดยภาพของวัตถุที่อยู่ไกลจะมีขนาดเล็ก ขณะที่ภาพของวัตถุที่อยู่ใกล้จะมีขนาด ใหญ่ ดังนั้นขั้นตอนนี้จะทำการปรับระยะทางจริงจาก Perspective ของภาพนั้น เพื่อนำไป คำนวณหาความเร็วต่อไป เมื่อผ่านกระบวนการนี้แล้วโปรแกรมจะบันทึกผลลัพธ์เป็นภาพจาก ทั้งกล้องซ้าย และขวา และ Frame A และ Frame B ในรูปของไฟล์ .tiff

• Processing

ขั้นตอนการประมวลผลหาระยะทางที่เคลื่อนไปของกลุ่มอนุภาคต่อเวลา เพื่อที่จะ คำนวณสนามความเร็ว ผลที่ได้จะเป็นภาพเวกเตอร์ความเร็วจากกล้องด้านซ้ายและด้านขวา ในรูปแบบไฟล์ .VEC ซึ่งจะทำหลังจากการปรับอัตราส่วนของภาพเรียบร้อยแล้ว

• Post-processing

ขั้นตอนนี้โปรแกรมจะนำภาพเวกเตอร์ความเร็วของภาพจากกล้องด้านซ้ายและขวา ที่ตำแหน่งเดียวกันของเจ็ตในกระแสลมขวางมาเทียบกันว่า ถ้ามีเวกเตอร์ความเร็วปรากกฎ ทั้งด้านซ้ายและด้านขวา โปรแกรมจะบันทึกค่าความเร็ว ได้สนามความเร็วในรูปแบบไฟล์ .V3D

4.4 การวัดและเครื่องมือวัด

4.4.1 การวัดความสม่ำเสมอของความเร็วกระแสลมขวาง

เพื่อตรวจสอบความสม่ำเสมอของกระแสลมขวางในอุโมงค์ลม จะวัดความเร็วของ กระแสลมขวางที่ใช้ในการทดลอง $\operatorname{Re}_{cf} = 3100$ (ความถี่ไฟฟ้า 8.6 Hz) ด้วย Pitot tube ที่ ตำแหน่ง x/rd = -0.5 และเพื่อให้ครอบคลุมบริเวณเจ็ตทั้งหมดที่ใช้ในการทดลองนี้จึง กำหนดขอบเขตในการวัดคือ 30 × 30 cm² โดยแต่ละตำแหน่งจะห่างกัน 3 cm และฐานสูง จากพื้น 1 cm ดังรูปที่ 4.15 และจะวัดความเร็วบนระนาบซ้ำทั้งหมด 3 ครั้งรูปที่ 4.16 แสดง การกระจายตัวของความเร็วตามแนวแกน x ของกระแสลมขวาง ซึ่งมีความเร็วเฉลี่ยทั้งหมด ของพื้นที่เป็น 4.19 m/s ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.025 m/s แต่ละจุดมีความเร็วต่าง จากความเร็วเฉลี่ยไม่เกิน ± 0.04 m/s คิดเป็น 0.95 % ยกเว้นที่ขอบล่างที่มีความเร็วที่น้อย กว่าเนื่องจากผลของ boundary layer ซึ่งสามารถยอมรับได้ว่ามีความสม่ำเสมอสำหรับการ ทดลอง

4.4.2 การวัดสภาวะเริ่มต้นของเจ็ต

เพื่อหาความเร็วเฉลี่ยของเจ็ต รูปร่างของความเร็ว (Velocity profile) และความ สมมาตร ซึ่งการวัดสภาวะเริ่มต้นของเจ็ตทดลองนี้ได้มีการวัดความเร็วที่ปากทางออกของเจ็ต หลักโดยใช้ pitot tube โดยตำแหน่งในการวัดจะวัดเป็นรูปกากบาทตามแนวแกน x และ แกน z โดยตำแหน่งใกล้ขอบเจ็ตจะมีการเปลี่ยนแปลงความเร็วที่มากจึงต้องมีการวัดอย่าง ละเอียด โดยในรูปที่ 4.17 ได้แสดงตำแหน่งการวัดซึ่งกำหนดว่าระยะจากจุดศูนย์กลางเจ็ต เท่ากับ 0 ถึง 4 mm จะวัดแต่ละจุดห่างกัน 1 mm และ ตำแหน่ง 4 ถึง 6 จะวัดห่างกัน 0.5 mm และทำการวัดความเร็วในแต่ละจุดจะวัดซ้ำทั้งหมด 5 ครั้ง การคำนวณความเร็วเฉลี่ย จะทำโดยการคูณความเร็วของแต่ละจุดกับเศษหนึ่งส่วนสี่ของพื้นที่วงแหวนแล้วนำมารวมกัน หารด้วยพื้นที่เจ็ตทั้งหมด เพื่อหาความเร็วเฉลี่ยจาก $\overline{V} = Q/A$

เปอร์เซ็นต์ความไม่สมมาตรของเจ็ตเมื่อเทียบกับความเร็วเฉลี่ยแต่ละรัศมี และ เปอร์เซ็นต์ความไม่สมมาตรของเจ็ตเทียบกับความเร็วที่จุดศูนย์กลางของเจ็ต ดังที่แสดงในรูป ที่ 4.18 โดยนิยามจากสมการ 4.7 และ 4.8 ตามลำดับ

Unsymmetry =
$$\frac{V_{\max}(r) - V_{\min}(r)}{\overline{V}(r)} \times 100\%$$
 (4.1)

Unsymmetry =
$$\frac{V_{\text{max}}(r) - V_{\text{min}}(r)}{V_{center}} \times 100\%$$
 (4.2)

พบว่าค่าความคลาดเคลื่อนของทุกกรณีที่ระยะจากจุดศูนย์กลางเจ็ตโดย $\frac{r}{R}$ มีค่าน้อยกว่า 3% และช่วง $0 \le \frac{r}{R} \le 0.5$ และมีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 8% และความเร็วเฉลี่ยของเจ็ต ตามแนวแกน y ที่ตำแหน่งตามแนวรัศมีต่างๆดังที่แสดงในรูปที่ 4.19 กรณี r = 4 ความเร็ว เฉลี่ยบนพื้นที่หน้าตัดปากเจ็ตมีค่าเท่ากับ 16.2 m/s และเมื่อนำความเร็วในแต่ละรัศมีมา สร้างกราฟตามสมการ

$$\frac{\overline{V}}{V} = \left(1 - \frac{r}{R}\right)^{1/n} \tag{4.3}$$

จะได้กราฟที่บ่งบอกลักษณะของ Jet velocity profile นอกจากนี้ยังมีการนิยามพารามิเตอร์ γ ซึ่งนิยามโดย

$$\gamma = \frac{\overline{V}}{V_{center}} \tag{4.4}$$

โดยค่านี้จะใช้เป็นค่าในการคำนวณความเร็วเฉลี่ยของเจ็ตเบื้องต้นในการวัดความเร็วเจ็ตครั้ง ต่อไป โดยสำหรับกรณี r=4 ค่า $\gamma=0.795$

4.4.3 การวัดอัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลัก

ในการทดลองนี้มีการปรับและควบคุมอัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ต หลัก(*r_m*) โดยได้เมื่อความหนาแน่นของอากาศของเจ็ตหลักและเจ็ตควบคุมมีค่าเท่ากันแล้ว อัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลักจึงนิยามได้ดังนี้

$$r_m = \frac{\dot{m}_{cj}}{\dot{m}_j} = \frac{Q_{cj}}{Q_j} \tag{4.5}$$

โดย $\dot{m}_{_{ci}}$ คือ อัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมที่ถูกฉีดทั้งหมด

*m*_{ci} คือ อัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตหลัก

 $Q_{
m ci}$ คือ อัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตควบคุมที่ถูกฉีดทั้งหมด

Q, คือ อัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตหลัก

การปรับอัตราการไหลของเจ็ตควบคุมจะทำโดยการปรับวาล์วของ Flow meter ชนิด Rotameter (DwyerTM, model VA20434, มีช่วงการวัด 0 - 4,562 มิลลิลิตรต่อนาที, ความแม่นยำ (accuracy) $\pm 2\%$ Full scale output) ดังแสดงในรูปที่ 4.20 เพื่อให้ได้อัตรา การไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลักตามที่ต้องการ โดยในการทดลองนี้วัดอัตราการ ไหลของเจ็ตหลักได้เท่ากับ 1.241 $\times 10^{-4}$ ลูกบากศ์เมตรต่อวินาที ดังนั้นอัตราการไหลของเจ็ต

โดยรวมทั้งสองข้างของการฉีดเจ็ตควบคุม ประกอบกับการคำนวณหาอัตราการไหลของเจ็ต ควบคุมนั้นจะต้องดูระดับความสูงของลูกลอยที่อ่านได้จาก Rotameter เพื่อนำไป เปรียบเทียบกับตารางอัตราการไหลที่ผู้ผลิตให้ไว้ และอ่านค่าความดันจาก Pressure gauge เพื่อหา Working pressure สำหรับคำนวณ Correction factor เพื่อนำไปปรับแก้หาอัตรา การไหลที่แท้จริง

4.4.4 การสอบเทียบการวัดความเร็วระหว่าง SPIV กับ Pitot tube

เพื่อความแม่นยำและความถูกต้องในการวัดค่าความเร็วโดยใช้ SPIV เนื่องจาก ความเร็วที่วัดได้เป็นความเร็วของอนุภาคติดตามการไหลที่ใส่ลงในส่วนของเจ็ต จึงต้องสอบ เทียบความเร็วที่วัดได้จากอุปกรณ์วัดความเร็ว SPIV ด้วย pitot tube ในส่วนของ กระบวนการสอบเทียบ จะต้องปิดเจ็ตหลักและเปิดเฉพาะกระแสลมขวางเท่านั้น ในลำดับ ต่อมาใส่อนุภาคติดตามการไหลในกระแสลมขวาง โดยใช้สารละลายกลีเซอรีนความเข้มข้น 50% โดยปริมาตร เนื่องจากพื้นที่หน้าตัดของการไหลของกระแสลมขวางนั้นมากกว่าเจ็ต และการสอบเทียบนั้นทำที่ความเร็วต่ำกว่าความเร็วเฉลี่ยของเจ็ตเป็นส่วนมาก โดย พารามิเตอร์ของ SPIV เป็นดังนี้

- 1. ใช้เลนส์ Nikon (model AF 50mm, f/1.8D) เพื่อ field of view ขนาดใหญ่
- 2. ถ่ายภาพที่ตำแหน่ง x / rd = -1.0
- จะนำเฉพาะบริเวณของแผ่น calibrate มาพิจารณาเท่านั้น ซึ่งมีขนาดประมาณ 20 x 20 cm² ตั้งอยู่ สูงจากพื้น 5 ซม. และอยู่กึ่งกลางของ test section
- 4. ใช้ interrogation area เริ่มต้นจาก 64 x 64 พิกเซล เป็น 32 x 32 พิกเซล และ สุดท้ายจาก 32 x 32 เป็น 16 x 16 พิกเซล โดยมีการ overlap = 50%
- 5. สอบเทียบที่ความเร็วอ้างอิง 5 ค่า ได้แก่ 2.5, 5, 10, 15 และ 20 เมตรต่อวินาที
- 6. ทำการสอบเทียบซ้ำจำนวน 6 ครั้ง
 - การลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยที่ใช้ในการสอบเทียบ

เนื่องจากการประมวลผลของสนามความเร็วของเจ็ตในกระแสลมขวางจากโปรแกรม Insight 4G ใช้เวลาการคำนวณอย่างมาก ดังนั้นจึงจะคำนวณหาจำนวนภาพที่เหมาะสม โดย ที่ให้ผลการทดลองที่มีความแม่นยำในเกณฑ์รับได้ ดังนั้นการทดลองนี้ทำการประเมินการลู่ เข้าของความเร็วเฉลี่ยที่ใช้ในการสอบเทียบ โดยพิจารณาจากค่าการความคลาดเคลื่อนของ การลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ย $(e_{v,mean})$ บนระนาบ $x \ y \ z$ ใดๆ ซึ่งนิยามเป็น

$$V_{mean} = \frac{1}{i \times j} \sum_{ij} \overline{V_{ij}}$$
(4.6)

เมื่อ $V_{\scriptscriptstyle mean}$ คือ ความเร็วเฉลี่ยต่อพื้นที่ของความเร็วเฉลี่ยต่อเวลา

$$\overline{V_{ij}} = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^{N} V_{ij,n} \tag{4.7}$$

เมื่อ V_{ij,n} คือ ความเร็วที่ตำแหน่ง (i,j) ที่จำนวนรูปที่ *n* (เวลาที่ *n*) และ *N* คือ สนามความเร็วทั้งหมดภายในเวลาที่เก็บภาพ

การพิจารณาจากค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ย $\left(e_{v,mean}
ight)$ ซึ่งนิยามเป็น

$$e_{v} = \frac{\left|V_{mean}(N_{2}) - V_{mean}(N_{1})\right|}{V_{mean}(N_{1})} \times 100\%$$
(4.8)

เมื่อ	$V_{mean}(N)$	คือ ความเร็วเฉลี่ย จากรูปจำนวน N รูป
	N_{1}	คือ จำนวนสนามความเร็วเริ่มต้นที่ใช้ในการประเมินการลู่เข้า
	N_1	คือ จำนวนสนามความเร็วถัดไปที่ใช้ในการประเมินการลู่เข้า

ทดสอบการลู่เข้าโดยทดลองวัดความเร็วที่ 5 เมตรต่อวินาที แล้วเก็บภาพจำนวน 1,000 ภาพ แล้วนำมาคำนวณหา ความเร็วเฉลี่ย และ ค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้า ของความเร็วเฉลี่ย โดยแบ่งเป็นสามกรณี ดังนี้

- 1. รูปในการคำนวณคือ 20 รูป โดยเพิ่มจำนวนรูปที่ใช้คำนวณทีละ 2 รูป
- 2. รูปในการคำนวณคือ 100 รูป โดยเพิ่มจำนวนรูปที่ใช้คำนวณทีละ 10 รูป
- 3. รูปในการคำนวณคือ 1000 รูป โดยเพิ่มจำนวนรูปที่ใช้คำนวณทีละ 100 รูป

รูปที่ 4.21 และ 4.22 แสดงความเร็วเฉลี่ยและค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้า ของความเร็วเฉลี่ย ตามลำดับ พบว่าที่จำนวนภาพน้อยกว่า 100 ภาพ ความเร็วเฉลี่ยมีความ ผันผวนในระดับหนึ่ง และค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยก็มีค่าแกว่ง ขึ้นลงมาก ในขณะที่ตั้งแต่ 100 ภาพขึ้นไปความเร็วเฉลี่ยค่อนข้างคงที่ที่ ความเร็วเฉลี่ยมี ความผันผวนในระดับหนึ่ง และค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยก็มีค่า แกว่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ ไม่เกิน 0.05% ดังนั้นการสอบเทียบจึงจะใช้จำนวนภาพที่ 100 ภาพ ในการคำนวณหาความเร็วเฉลี่ยตามเวลาที่เฉลี่ยบนระนาบ yz ใดๆ • การสอบเทียบ (Calibration)

การสอบเทียบอ้างอิงจากความถี่ที่ปรับได้ของ blower ของกระแสลมขวางทั้งหมด 16 ความถี่ คือ 2.5, 3, 3.5, 4, 5, 6, 7, 8, 8.6, 10, 15, 20, 25, 30, 35 และ 40 Hz ซึ่ง ครอบคลุมความเร็วตั้งแต่ 0.537 ถึง 19.624 เมตร/วินาที วัดจาก pitot static tube โดยแต่ ละความถี่จะเก็บภาพ 100 ภาพ จำนวน 5 ครั้ง

รูปที่ 4.23 แสดงผลของการสอบเทียบ SPIV กับ pitot static tube พบว่า สามารถ แบ่งช่วงความเร็วออกได้เป็น 3 ช่วง ดังสมการ

$$V_{pitot} = \begin{cases} V_{PIV} & ; V_{PIV} < 0.6408 \text{ m/s} \\ -0.2092 (V_{PIV})^2 + 2.2225 (V_{PIV}) - 1.3383 & ; 0.6408 \le V_{PIV} < 3.833 \text{ m/s} \\ 1.0288 (V_{PIV}) + 0.1636 & ; V_{PIV} \ge 3.833 \text{ m/s} \end{cases}$$

$$(4.9)$$

โดยช่วงที่มีความเร็วต่ำกว่า 0.6408 เมตร/วินาที จะให้ V_{pitot} =V_{PIV} เนื่องจากความเร็ว ในช่วงนี้ ค่าแรงดันที่อ่านได้จาก Digital multimeter (Fluke[™], model 19) ค่อนข้างแกว่ง หรือไม่สามารถวัดความเร็วได้อย่างถูกต้องแม่นยำ สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นเพราะสัญญาณ รบกวนทางไฟฟ้า (noise) ที่เกิดขึ้นในระบบการวัดในช่วงความเร็วนี้ ดังนั้นความเร็วที่วัดได้ ในช่วงความเร็วที่ต่ำกว่า 0.6408 เมตรต่อวินาที (รวมถึงช่วงความเร็วที่น้อยกว่าศูนย์หรือไหล ย้อนกลับ) จะให้มีความเร็วเท่ากับความเร็วที่วัดได้จาก SPIV เลย

UHULALONGKORN UNIVERSITY

4.5 สรุปพารามิเตอร์สำคัญที่ใช้ในการทดลอง

- อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) เท่ากับ 4
- 2. เรย์โนลส์นัมเบอร์ของกระแสลมขวาง $\left({{{
 m Re}}_{_{d'}}}
 ight)$ มีค่าประมาณ 3,100
- 3. เรย์โนลส์นัมเบอร์ของเจ็ตขวาง (Re;) มีค่าประมาณ 12,400
- กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง (θ) ที่ ตำแหน่ง ±165 องศา (I165)
- 5. อัตราการไหลเชิงมวล (r_m) เท่ากับ 4% ของอัตราการไหลเจ็ต
- 6. สภาพการไหลของกระแสลมขวาง คือ การไหลแบบสม่ำเสมอและคงตัว
- 7. สภาพการไหลของเจ็ตกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม คือ การไหลในท่อแบบปั่นป่วนที่พัฒนาตัวเต็มที่
- 8. Cross-plane: ระยะทางไร้มิติตามแนวขวางกับการไหลของเจ็ต (x/rd) เท่ากับ 0.5, 0.75, 1.0 และ 1.5
- Center-plane: ระยะทางไร้มิติตามแนวแกนสมมาตรกับการไหลของเจ็ต (z / rd) เท่ากับ 0 (ระนาบสมมาตรการไหลของเจ็ต)
- เทคนิคการปล่อยอนุภาคติดตามการไหล 2 แบบ คือ 1).การปล่อยอนุภาคติดตามการไหลใน ส่วนเฉพาะที่เป็นเจ็ตเท่านั้นและ2).ทั้งในส่วนของเจ็ตและส่วนของกระแสลมขวาง
- 11. ความเร็วเฉลี่ยของเจ็ตหลัก $\left(V_{j,0}
 ight)$ มีค่าเท่ากับ 16.1 ± 0.2 เมตรต่อวินาที
- 12. ความเร็วกระแสลมขวาง $\left(V_{cf}
 ight)$ มีค่าเท่ากับ 4.03 \pm 0.2 เมตรต่อวินาที
- 13. เมื่อความหนาแน่นของเจ็ตหลัก $\left(
 ho_{j}
 ight)$ และกระแสลมขวาง $\left(
 ho_{cf}
 ight)$ มีค่าเท่ากัน
- 14. เส้นผ่านศูนย์กลางด้านในของเจ็ตหลัก เท่ากับ 12.57 mm.
- 15. เส้นผ่านศูนย์กลางด้านในของเจ็ตควบคุม เท่ากับ 0.5 mm.

โดยจะสรุปพารามิเตอร์อื่นๆที่สำคัญในการทดลอง SPIV ไว้ใน ภาคผนวก ก

บทที่ 5

ผลของเจ็ตควบคุมต่ออัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร ประสิทธิผลการใช้เจ็ตควบคุม เส้นทางเดินของเจ็ต และ Circulation

การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตคือการที่เจ็ตเหนี่ยวนำของไหลโดยรอบเข้ามาผสม โดยใน งานวิจัยนี้ศึกษาและประเมินวัดการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางจากค่าอัตราส่วนการ เหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (E) บน rd Scale โดยใช้SPIV ควบคู่กับเทคนิคการใส่อนุภาค ติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง ผลการศึกษาจะกล่าวโดย ละเอียดในบทนี้

5.1 ผลของเจ็ตควบคุมต่ออัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร

รูปที่ 5.1 แสดงการพัฒนาตัวของอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (E) ใน ระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีฉีด เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง 1165

กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) พบว่า

- เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล อัตราการส่วนการเหนี่ยวนำการผสม (E) จะมีค่าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยสรุปค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมของกรณีไม่ ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ไว้ในตารางที่ 5.1
- 2. การเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (E) นี้สามารถ ประมาณด้วยสมการเลขยกกำลังดังนี้

$$E = 1 + a_E \left(x / rd \right)^{b_E} \tag{5.1}$$

โดยสรุปค่าสัมประสิทธิ์ไว้ในตารางที่ 5.1

เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง 1165

- เช่นเดียวกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะ การไหล อัตราการส่วนการเหนี่ยวนำการผสม (E) จะมีค่าเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย โดยสรุปค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมไว้ในตารางที่ 5.1
- ในทุกระยะทางตามแนวการไหล อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม (E) ของกรณี
 ฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะมีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม(JICF)
- การเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม (E) เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง
 I165 สามารถประมาณด้วยสมการเลขยกกำลังที่ 5.1 โดยสรุปค่าสัมประสิทธิ์ไว้ใน ตารางที่ 5.1

5.2 การสอบทวนค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร

รูปที่ 5.2 แสดงการเปรียบค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวการผสมเชิงปริมาตรสำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ต ควบคุม (JICF) ในงานวิจัยนี้กับงานวิจัยภายในแลปทั้งหมด 6 งานวิจัย ได้แก่ Witthayaprapakom (2013) Srimekharat (2013) Dawyok (2014) Wongthongsiri (2014) Sornphom (2015) Tekhuad (2015) ที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) เท่ากับ 4 และงานวิจัยของ Yuan et al (1998) ที่ r เท่ากับ 3.3 พบว่า ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรในงานวิจัยนี้มีค่าคาด เคลื่อนสูงสุดไม่เกิน 11% จากค่าเฉลี่ย และสำหรับกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 เปรียบเทียบ กับงานวิจัยของ Tekhuad (2016) พบว่างานวิจัยนี้มีค่าความคาดเคลื่อนสูงสุดไม่เกิน 9% จาก ค่าเฉลี่ย โดยสรุปค่าทั้งหมดไว้ในตารางที่ 5.2

5.3 ประสิทธิผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง

เพื่อประเมินหาประสิทธิผลของการใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงทีมีต่ออัตราส่วนการ เหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร ได้อย่างชัดเจนมากขึ้น งานวิจัยนี้จึงนิยามค่าประสิทธิผลของการใช้ เจ็ตควบคุม (η) ตามสมการที่ 3.7 โดยรูปที่ 5.3 แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างค่าประสิทธิของ เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง (η) พบว่า

> เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล ค่าประสิทธิผล(η) ของเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง
> I165 จะลดลงตามไปด้วย แสดงถึง ผลของเจ็ตควบคุมจะลดลงเมื่อเจ็ตพัฒนาไปตาม ระยะการไหล

- ในทุกระยะทางตามแนวการไหล ค่าประสิทธิผล (η) ของเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง
 I165 จะมีค่ามากกว่า 1 โดยมากที่สุดที่ระยะ x/rd = 0.5 มีค่าเท่ากับ 1.49 แสดงว่าการฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ทำให้อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม เพิ่มขึ้นมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ถึง 49% โดยสรุปค่าประสิทธิผลที่ทุก ระยะการไหลไว้ในตารางที่ 5.1
- 3. การพัฒนาตัวของค่าประสิทธิผลของการใช้เจ็ตควบคุม (η) ตามระยะการไหล สามารถประมาณด้วยสมการเลขยกกำลัง

$$\eta = a_{\eta} \left(x / rd \right)^{b_{\eta}} \tag{5.2}$$

โดยสรุปค่าสัมประสิทธิ์ไว้ในตารางที่ 5.1

5.4 ผลของเจ็ตควบคุมต่อเส้นทางเดินของเจ็ต

เส้นทางเดินของเจ็ตเป็นอีกหนึ่งคุณลักษณะที่สำคัญของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยเส้นทาง การเดินของเจ็ตจะนิยามจาก center of mass ของปริมาณ X ใดๆ ตามสมการ

$$y_{\text{CM},X} = \frac{\int\limits_{A_j} y|X| dA}{\int\limits_{A_j} |X| dA}$$
(5.3)

โดย |X| คือ ขนาดของปริมาณ X ใดๆ

ในงานนี้จะคำนวณหาเส้นทางการเดินของเจ็ตจากปริมาณ 2 ปริมาณที่มีความสำคัญต่อการ เหนี่ยวนำการผสม คือ ความเร็วเจ็ตในแนวแกน Streamwise $(V_{j,x})$ และ Vorticity ตามแนวแกน streamwise $(\omega_{j,x})$ เนื่องจากความเร็วในแนวแกน Streamwise $(V_{j,x})$ ใช้ในการคำนวณอัตรา การไหลของเจ็ตที่ผ่านระนาบตัดขวางใดๆ จึงสามารถหาค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิง ปริมาตร นำไปสู่การประเมินวัดการเหนี่ยวนำการผสมได้โดยตรง และ Vorticity ของเจ็ตในแนวแกน Streamwise $(\omega_{j,x})$ เป็นปริมาณที่แสดงถึงโครงสร้าง CVP ของเจ็ต โดยจะมีบทบาทหลักในการ เหนี่ยวนำการผสมซึ่งจะกล่าวถึงต่อไปในบทที่ 6

5.4.1 เส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วเจ็ตในแนวแกน Streamwise

รูปที่ 5.4 แสดงเส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วในแนวแกน Streamwise $\left(y_{ ext{CM}, |V_{j,x}|} / rd
ight)$ ของกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165

กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) พบว่า

- เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล เส้นทางเดินของเจ็ต (y_{CM}, |v_{j,x}| / rd) มี ค่าสูงขึ้น แสดงถึงเมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล เส้นทางเดินของเจ็ตจะ ลอยตัวสูงขึ้น โดยจะสรุปค่าเส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วเจ็ตใน แนวแกน Streamwise ไว้ในตารางที่ 5.3
- 2. การเพิ่มสูงขึ้นของเส้นทางเดินของเจ็ต $\left(y_{\mathrm{CM},\left|v_{j,x}\right|}/rd
 ight)$ สามารถประมาณได้ ด้วยสมการเลขยกกำลัง

$$\frac{y}{rd} = a_T \left(\frac{x}{rd}\right)^{b_T}$$
(5.4)

โดยสรุปค่าสัมประสิทธิ์ไว้ในตารางที่ 5.3

เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบว่า

- เช่นเดียวกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตาม ระยะการไหล เส้นทางเดินของเจ็ต (y_{CM, |V_{j,x}|} / rd) มีค่าสูงขึ้นตามไปด้วย โดย จะสรุปค่าเส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วเจ็ตในแนวแกน Streamwise ไว้ในตารางที่ 5.3
- ในทุกระยะตามแนวการไหล เส้นทางเดินของเจ็ต (y_{CM,|V_{j,1}} / rd) กรณีฉีดเจ็ต ควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะมีค่าสูงกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) แสดงถึง การฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะไปส่งเสริมทำให้เจ็ตมีเส้นทางเดินที่ ลอยตัวสูงกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม

การเพิ่มสูงขึ้นของเส้นทางเดินของเจ็ต (y_{CM}, |v_{j,x}| / rd) สามารถประมาณได้
 ด้วยสมการเลขยกกำลังสมการเลขยกกำลังที่ 5.4 โดยสรุปค่าสัมประสิทธิ์ไว้ใน
 ตารางที่ 5.3

5.4.2 เส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณ Vorticity ของเจ็ตในแนวแกน Streamwise

รูปที่ 5.4 แสดงเส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณ Vorticity ของเจ็ตในแนวแกน Streamwise $\left(y_{\mathrm{CM},|\omega_{j,x}|}/rd\right)$ ของกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ ตำแหน่ง I165 พบว่า เช่นเดียวกับผลการทดลองของเส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณ ความเร็วของเจ็ตในแนว Streamwise $\left(y_{\mathrm{CM},|v_{j,x}|}/rd\right)$ กล่าวคือ เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตาม ระยะการไหล เส้นทางเดินของเจ็ต $\left(y_{\mathrm{CM},|\omega_{j,x}|}/rd\right)$ จะมีค่าเพิ่มสูงขึ้นทั้งกรณีไม่ฉีดเจ็ต ควบคุม (JICF) และกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 โดยกรณีฉีดเจ็ตควบคุมจะมีเส้นทาง เดินของเจ็ต $\left(y_{\mathrm{CM},|\omega_{j,x}|}/rd\right)$ จะมีค่าเพิ่มสูงขึ้นทั้งกรณีไม่ฉีดเจ็ต ควบคุม (JICF) และกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 โดยกรณีฉีดเจ็ตควบคุมจะมีเส้นทาง เดินของเจ็ตสูงกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมตลอดระยะการไหล และสามารถประมาณเส้นทาง เดินของเจ็ตได้โดยสมการที่ 5.4 โดยสรุปค่าสัมประสิทธิ์ไว้ในตารางที่ 5.4

5.4.3 เปรียบเทียบเส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วของเจ็ต และ Vorticity ของ เจ็ตในแนวแกน Streamwise

รูปที่ 5.4 แสดงการเปรียบเทียบเส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วเจ็ตใน แนวแกน Streamwise $(V_{j,x})$ และ Vorticity ของเจ็ตในแนวแกน Streamwise $(\omega_{j,x})$ พบว่า ในกรณีใดๆ ทั้งกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และ กรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 เส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วเจ็ต $(V_{j,x})$ จะมีเส้นทางเดินของเจ็ตที่สูงกว่า เส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณ Vorticity ในแนวแกน Streamwise $(\omega_{j,x})$ โดยผลการ ทดลองดังกล่าวสอดคล้องกับการวางตัวของโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) ซึ่งเป็นบริเวณ ที่มีความเร็วในแนวการไหลสูง โดยวางตัวอยู่ด้านบนเมื่อเทียบกับโครงสร้าง CVP ซึ่งเป็น บริเวณที่มีขนาดของ Vorticity ในแนวการไหลสูง โดยจะกล่าวถึงต่อไปในบทที่ 6

5.4.4 ผลของเส้นทางเดินของเจ็ตต่อการเหนี่ยวนำการผสม

ผลการทดลองของเส้นทางเดินของเจ็ตทั้งจากปริมาณความเร็วเจ็ต และ Vorticity ในแนวแกน Streamwise แสดงให้เห็นว่า เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 จะทำให้ เส้นทางเดินของเจ็ตมีค่าสูงมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมตลอดทุกระยะการไหล โดยการ เพิ่มสูงขึ้นดังกล่าวสอดคล้องกับการเพิ่มสูงขึ้นของค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเมื่อมี การฉีดเจ็ตที่ตำแหน่ง 1165 ตลอดทุกระยะการไหล

เมื่อนำแบบจำลอง Wall blocking effect ของ Kornsri et al (2009) ที่ได้ เสนอแนะว่า ถ้าเส้นทางเดินของเจ็ตอยู่ต่ำใกล้ผนัง ผนังจะมีผลไปกีดกันการเหนี่ยวนำการ ผสม ทำให้การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตลดต่ำลง (Wall blocking) แต่เมื่อเส้นทางเดินของ เจ็ตสูงขึ้น ผลของการกีดกันการเหนี่ยวนำการผสมจากผนังจะลดลง ทำให้เจ็ตสามารถ เหนี่ยวนำการผสมได้มากขึ้น สอดคล้องกับผลการทดลอง เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะทำให้เส้นทางเดินของเจ็ตยกตัวสูงขึ้นและมีค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมกว่ากรณีไม่ ฉีดเจ็ตควบคุม

5.5 Circulation ของเจ็ต

เพื่อที่จะประเมินกำลังของโครงสร้าง CVP ของเจ็ตที่มีการหมุนวน จึงประเมินจากค่า Circulation ของเจ็ต (ส่วนผสมชองเจ็ต) ขณะใดๆ โดยคำนวณหาจากสมการ

$$\mathsf{CHULALONG}K\Gamma = \oint_{c_j} \overrightarrow{V} \cdot d\overrightarrow{r} = \mathsf{RSITY}$$
(5.5)

โดย c_i คือ เส้นโค้งปิดบนบนระนาบตัดขวาง x ณ เวลา t ใดๆ

เมื่อประยุกต์ใช้ทฤษฎีของสโตกส์ลงบนระนาบ yz ของหน้าตัดเจ็ตที่ระยะ x จะสามารถ เปลี่ยนจากอินทิเกรตบนเส้นโค้งปิด เป็นอินทิเกรตบนพื้นผิวปิด ได้ดังสมการ

$$\Gamma = \oint_{c_j} \vec{V} \cdot d\vec{r} = \int_{A_j} \vec{\omega} \cdot d\vec{A} = \int_{A_j} \omega_x dA$$
(5.6)

โดย A_i คือ พื้นที่ของเจ็ตบนระนาบตัดขวางที่ตำแหน่ง x ณ เวลา t ใดๆ

เนื่องจาก (A) กรณีการใช้ SPIV ประกอบกับการใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของ เจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง จึงทำให้สามารถคำนวณหา Circulation เฉลี่ยต่อเวลาได้ตาม สมการ

$$\Gamma = \int_{A(x)} \omega_{j,x} dA \tag{5.7}$$

โดย $arnothing_{j,x}$ คือ Vorticity ของเจ็ตในแนวแกน Streamwise เฉลี่ยต่อเวลา

A(x) คือ พื้นที่ในระนาบตัดขวางที่ระยะ x โดยมีขนาดครอบคลุมเจ็ตที่ทุกเวลา

เนื่องจากโครงสร้างของ CVP ของเจ็ตเป็นโครงสร้างที่มีการหมุนสวนทางกันของคู่ Vortex ซึ่งมีเครื่องหมายของ ω_x ตรงข้ามกัน และจากการทดลอง พบว่าขนาดของ Circulation ที่คำนวณ จาก ω_x ที่เป็นบวกและเป็นลบมีค่าประมาณเท่ากัน ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงเลือกแสดง Circulation ของเจ็ตเฉพาะค่าที่เป็นค่าบวก และจะทำให้เป็นปริมาณไร้มิติ $(+\Gamma/u_d)$

5.5.1 ผลของเจ็ตควบคุมต่อ Circulation ของเจ็ต

รูปที่ 5.5 แสดง Circulation ของเจ็ตระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณี ฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165

กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) พบว่า

- เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล Circulation ของเจ็ต (+Γ/u_gd) จะมี ค่าลดต่ำลง แสดงถึง เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหลกำลังของโครงสร้าง CVP จะมีค่าต่ำลง โดยจะสรุปค่า Circulation ของเจ็ตไว้ในตารางที่ 5.5
- การลดต่ำลงของ Circulation ของเจ็ตสามารถประมาณได้ด้วยสมการเลขยก กำลัง

$$\frac{\Gamma}{u_{cf}d} = a_c \left(\frac{x}{rd}\right)^{b_c}$$
(5.8)

โดยสรุปค่าสัมประสิทธิ์ไว้ในตารางที่ 5.5
เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบว่า

- 1. เช่นเดียวกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตาม ระยะการไหล Circulation ของเจ็ต $\left(+\Gamma/u_{cf}d\right)$ จะมีค่าลดต่ำลงตามไปด้วย โดยจะสรุปค่า Circulation ของเจ็ตไว้ในตารางที่ 5.5
- ในทุกระยะตามแนวการไหล Circulation ของเจ็ต (+Γ / u_{cf} d) เมื่อฉีดเจ็ต ควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 จะมีค่าสูงกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) แสดงถึง การฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 จะไปส่งเสริมให้ CVP มีกำลังมากกว่ากรณี ไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)
- การลดลงของ Circulation ของเจ็ต (+Γ/u_{cf}d) สามารถประมาณได้ด้วย สมการเลขยกกำลังสมการเลขยกกำลังที่ 5.8 โดยสรุปค่าสัมประสิทธิ์ไว้ในตาราง ที่ 5.5

ดังนั้นเมื่อพิจารณาผลของ Circulation ของเจ็ตต่อการเพิ่มสูงขึ้นของค่าอัตราส่วน การเหนี่ยวนำการผสมเมื่อมีการฉีดเจ็ตที่ตำแหน่ง I165 จะพบว่า การที่โครงสร้าง CVP เจ็ตมี Circulation สูงขึ้น แสดงถึง เจ็ตมีศักยภาพในการเหนี่ยวนำการผสมสูงขึ้น ทำให้ค่า อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมสูงขึ้น โดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ตดังกล่าวจะมีบทบาทที่ สำคัญต่อกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางซึ่งจะกล่าวถึงต่อไปในบทที่ 6

> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 6 โครงสร้าง และกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหล กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)

การศึกษาโครงสร้างของเจ็ต และปฏิสัมพันธ์ของโครงสร้างของเจ็ตและกระแสลมขวาง และ กลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางเกิดจากการวิเคราะห์ผลการทดลองจากหลาย ปริมาณประกอบกันได้แก่ ความน่าจะเป็น เวกเตอร์ความเร็วในระนาบตัดขวางการไหลเฉลี่ยไร้มิติ และการกระจายตัวของปริมาณเฉลี่ยไร้มิติต่างๆในแนวแกน Streamwise Transverse และ Spanwise สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ให้ผลการทดลองดังนี้

6.0 การแสดงผลการทดลอง และความหมาย

การทดลองจากการใช้วิธี SPIV ควบคู่กับเทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในเจ็ต เท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง และเทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและ กระแสลมขวางดังที่กล่าวในบทที่ 3 สามารถแสดงผลได้ใน 3 ส่วนดังนี้

- (A) ผลการทดลองของกรณีการใช้ SPIV ควบคู่กับเทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหล
 เฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง จะให้คุณสมบัติของเจ็ต
 (ส่วนผสมของเจ็ต) เท่านั้นไม่รวมคุณสมบัติของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ (q_i)
- (B) ผลการทดลองของกรณีการใช้ SPIV ควบคู่กับเทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหล ทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวาง จะให้คุณสมบัติของสนามการไหลซึ่งรวม คุณสมบัติของเจ็ตและกระแสลมขวางบริสุทธิ์ทั้งสองส่วนเข้าด้วยกัน (q)
- (C) = (B) (A) จะแสดงถึงคุณสมบัติของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(q_{cf}
 ight)$ โดยการ ประมาณตามสมการที่ 3.11

การแสดงผลการทดลองต่างๆ จะแสดงผลการทดลองด้วยข้อมูล 3 ส่วนแสดงผ่านการพล็อต กราฟ 3 ลักษณะซ้อนทับกันคือ Contour surface, In-plane vector และ Contour line

6.0.1 Contour surfaces (CS)

- (A) แสดงปริมาณเฉลี่ยไร้มิติต่างๆของเจ็ต $\left(q_{j}
 ight)$
- (B) แสดงปริมาณเฉลี่ยไร้มิติต่างๆของสนาม (q)
- (C) แสดงปริมาณเฉลี่ยไร้มิติต่างๆของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(q_{\scriptscriptstyle cf}
 ight)$

6.0.1 In-plane vector

เพื่อให้แสดงความสัมพันธ์ของปริมาณต่างๆกับสนามความเร็วในระนาบตัดขวางการ ไหล ดังนั้นแสดง Contour surface ซ้อนทับด้วยเวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบ ตัดขวางการไหล โดยคำนวณมากจากความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse และ Spanwise โดย

- (A) แสดงเวกเตอร์ความเจ็ตเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหลส่วนผสมเจ็ต $\left(ar{V}_{j,yz} \,/\, u_{cf}
 ight)$
- (B) แสดงเวกเตอร์ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติบนระนาบตัดขวางการไหล $\left(ar{V}_{_{yz}} \,/\, u_{_{ef}} \,
 ight)$
- (C) แสดงเวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติบนระนาบตัดขวาง การไหล $\left(\vec{V}_{cf,yz} \, / \, u_{cf} \,
 ight)$

6.0.3 Contour lines (CL)

เพื่อให้สามารถแสดงความสัมพันธ์ของสนามความเร็วในระนาบ(In-plane vector) และปริมาณต่างๆ (CS) กับความน่าจะเป็นที่จะพบของไหลต่างๆ CS จะซ้อนทับด้วย Contour line ของความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตซึ่งแสดงผ่านเส้นค่าคงที่ของความน่าจะเป็นที่ จะพบเจ็ต(CL) โดยแสดงความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตที่ *φ_j* = 0.01, 0.25, 0.75 และ 0.95 โดย เรียงตัวจากบริเวณภายนอกเจ็ตมุ่งเข้าสู่ภายในตัวเจ็ตตามลำดับ

6.1 ความน่าจะเป็น

เนื่องจากกรณีการใช้ SPIV ควบคู่กับการปล่อยอนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ต ้เท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวางทำให้สามารถหาความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต ณ ตำแหน่งใดๆได้ซึ่ง นิยามจาก

$$\phi_j = \frac{N_j}{N} \tag{6.1}$$

คือ ความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต (ส่วนผสมของเจ็ต) ที่ตำแหน่งใดๆ โดย ϕ_i

- คือ ระยะเวลา (จำนวน Snapshot) ที่ SPIV สามารถวัดความเร็ว eq ec 0 หรืออีกนัย N_{i} หนึ่งหมายถึง SPIV พบอนุภาคติดตามการไหล หรืออีกนัยหนึ่งพบส่วนผสมของเจ็ต
- คือ ระยะเวลาที่เก็บข้อมูลทั้งหมดซึ่งในงานวิจัยนี้ N=2000Ν

นอกเหนือจากนี้ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์เป็นส่วนเติมเต็มของความ น่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตแสดงดังสมการ

$$\phi_j + \phi_{cf} = 1 \tag{6.2}$$

ดังนั้นจึงสามารถหาความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ได้จาก

$$\phi_{cf} = 1 - \phi_j \tag{6.3}$$

คือ ความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ตำแหน่งใดๆ โดย ϕ_{cf}

(A) ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $\left(\phi_{i}\right)$

รูปที่ 6.1ก(A) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความน่าจะเป็นที่จะพบส่วนผสมของเจ็ต พบว่าความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตจะมีค่าสูงเข้าสู่หนึ่งที่บริเวณใจกลางเจ็ต และมีค่าลดต่ำลงตามแนว ้รัศมีที่มุ่งออกไปยังขอบเจ็ตจนมีค่าต่ำเข้าสู่ศูนย์ที่บริเวณขอบเจ็ต และมีค่าเป็นศูนย์ที่บริเวณกระแสลม ้ขวางบริสุทธิ์ด้านนอก ผลการทดลองนี้แสดงว่า ณ จุดบริเวณกลางเจ็ต จุดนั้นๆ จะมีส่วนผสมของเจ็ต ้อยู่เป็นส่วนใหญ่ของเวลาทั้งหมด และจะมีกระแสลมขวางบริสุทธิ์มาที่จุดนั้นเป็นช่วงเวลาน้อยของ เวลาทั้งหมด ในทางกลับกัน ณ จุดบริเวณขอบเจ็ต จุดนั้นๆ จะมีกระแสลมขวางบริสุทธิ์อยู่เป็นส่วน ใหญ่ของเวลาทั้งหมด และจะมีส่วนผสมของเจ็ตมาที่จุดนั้นเป็นช่วงเวลาน้อยของเวลาทั้งหมด

(B) ความน่าจะเป็นที่จะพบของไหลใดๆ(เจ็ตหรือกระแสลมขวาง) (ϕ)

รูปที่ 6.1ก(B) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความน่าจะเป็นที่จะพบของไหลใดๆ โดย ทางทฤษฎีความน่าจะเป็นที่จะพบของไหลใดๆจะมีค่าเป็นหนึ่งสม่ำเสมอทุกจุดทั่วทั้งระนาบตัดขวาง เนื่องจากจะต้องพบของไหลอย่างใดอย่างหนึ่งเสมอไม่ว่าจะเป็นเจ็ตหรือกระแสลมขวาง จากการ ทดลองพบว่าความน่าจะเป็นที่จะพบของไหลใดๆนั้นมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.99 ในทุกระยะทางตามแนว การไหล โดยผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแส ลมขวางในกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ในการทดลองมีความสม่ำเสมอ และคงตัวทั่วทั้งระนาบ ตัดขวางการไหล

อนึ่งยกเว้นบริเวณด้านล่างใกล้กับพื้นของอุโมงค์ลมการทดลองในทุกกรณีซึ่งความน่าจะเป็นที่ จะพบของไหลใดๆนั้นมีลดลงค่าไม่เข้าสู่หนึ่ง โดยเป็นผลมาจากการสะท้อนกลับของเลเซอร์ทำให้ไม่ สามารถเก็บข้อมูลในบริเวณดังกล่าวได้ นอกจากนี้บริเวณขอบซ้ายบนที่ระยะ x/rd = 0.75 พบว่า ความน่าจะเป็นที่จะของไหลใดๆมีค่าลดลงไม่เข้าใกล้หนึ่งนั้น เป็นผลมาจากความกว้างของแผ่น เลเซอร์น้อยเกินไปทำให้ไม่สามารถเก็บค่าความเร็วได้ แต่อย่างไรก็ตามบริเวณดังกล่าวอยู่ห่างไกล ออกไปจากตัวเจ็ตซึ่งเป็นบริเวณที่สนใจจึงไม่ส่งผลต่อการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลการทดลอง

(C) ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(\phi_{cf} ight)$

รูปที่ 6.1ก(C) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวาง บริสุทธิ์ซึ่งได้มาจากผลต่างระหว่างความน่าจะเป็นที่จะของไหลใดๆ (เจ็ตหรือกระแสลมขวาง, B) กับ ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต (A) ได้ตามสมการ

$$\phi_C = \phi_B - \phi_A \tag{6.4}$$

จากกราฟพบว่าความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่าต่ำเข้าสู่ศูนย์ที่บริเวณใจกลางเจ็ต และมีค่าเพิ่มสูงขึ้นตามแนวรัศมีที่มุ่งออกไปยังขอบเจ็ตจนมีค่าสูงที่บริเวณขอบเจ็ต และมีค่าเข้าสู่หนึ่ง ที่บริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์ด้านนอก เนื่องจากความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์นั้น เป็นส่วนเติมเต็มของความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต อีกนัยนึ่งหมายความว่าความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมี ค่าสูงเข้าสู่หนึ่งที่บริเวณใจกลางเจ็ต และมีค่าลดต่ำลงตามแนวรัศมีที่มุ่งออกไปยังขอบเจ็ตจนมีค่าต่ำ เข้าสู่ศูนย์ที่บริเวณขอบเจ็ต และมีค่าเป็นศูนย์ที่บริเวณด้านนอกขอบเจ็ตหรือที่บริเวณกระแสลมขวาง บริสุทธิ์

6.2 เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล

รูปที่ 6.1ก In-plane vector แสดงการพัฒนาตัวของเวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบ ตัดขวางการไหล สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) โดย (A) เวกเตอร์ความเร็วเจ็ต. ($\vec{V}_{j,yz} / u_{cf}$)., (B) เวกเตอร์ความเร็วสนาม (\vec{V}_{yz} / u_{cf}) และ (C) เวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ ($\vec{V}_{cf,yz} / u_{cf}$)

(A) เวกเตอร์ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $(ec{V}_{j,yz}/u_{cf})$

รูปที่ 6.1ก(A) In-plane vector แสดงการพัฒนาตัวของเวกเตอร์ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติใน ระนาบตัดขวางการไหล ($\vec{V}_{j,yz} / u_{cf}$) พบว่าเวกเตอร์ความเร็วเจ็ตมีการเคลื่อนที่หมุนวนลักษณะ คล้ายกับครึ่งหนึ่งของเวกเตอร์ความเร็วที่เกิดจากโครงสร้าง CVP (ซึ่งจะกล่าวถึงและนิยามอย่าง ชัดเจนจาก $\omega_{j,x}d / u_{cf}$ ในหัวข้อที่ 6.6) และจะมีค่าเข้าสู่ศูนย์ ($\vec{0}$) ที่บริเวณขอบเจ็ต เนื่องจากความ น่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตที่ขอบเจ็ตมีค่าต่ำเข้าสู่ศูนย์

(B) เวกเตอร์ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $(ec{V}_{_{yz}}\,/\,u_{_{cf}})$

รูปที่ 6.1ก(B) In-plane vector แสดงการพัฒนาตัวของเวกเตอร์ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติ ในระนาบตัดขวางการไหล (\overline{V}_{yz} / u_{cf}) พบว่าเวกเตอร์ความเร็วสนามมีการเคลื่อนที่แบบหมุนวนเต็ม รูปอย่างชัดเจนโดยมีลักษณะเหมือนกับเวกเตอร์ความเร็วที่เกิดจาก CVP ที่พบทั่วไปในงานวิจัยใน อดีตโดยพบสนามความเร็วอีกหนึ่งส่วนที่ไม่สามารถพบได้จาก (A)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเวกเตอร์ความเร็วเจ็ต ($\vec{V}_{j,yz} / u_{cf}$) ในรูป 6.1ก(B) พบว่าเวกเตอร์ ความเร็วสนาม (\vec{V}_{yz} / u_{cf}) ที่บริเวณขอบเจ็ตสามารถเห็นได้ชัดเจนมากขึ้นและมีค่ามากกว่าเวกเตอร์ ความเร็วเจ็ต(โดย $\vec{V}_{j,yz} / u_{cf}$ มีค่าเป็นศูนย์ที่ขอบเจ็ต) เนื่องจากเวกเตอร์ความเร็วนี้เกิดจากการ คำนวณค่าเฉลี่ยของเวกเตอร์ความเร็วทั้งหมดต่อเวลา ดังนั้นการที่เวกเตอร์ความเร็วมีความเร็ว มากกว่า เกิดจากการคำนวณเวกเตอร์ความเร็วของไหลใดๆทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเจ็ตหรือกระแสลม ขวางก็ตาม ส่วนเวกเตอร์ความเร็วเจ็ตจะคำนวณเฉพาะเวกเตอร์ความเร็วเจ็ตเท่านั้น

(C) เวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $(ec{V}_{cf,yz}/u_{cf})$

รูปที่ 6.1ก(C) In-plane vector แสดงการพัฒนาตัวของเวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวาง บริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล ($\vec{V}_{cf,yz} / u_{cf}$) พบว่าเวกเตอร์ความเร็วของกระแสลม ขวางบริสุทธิ์มีการเคลื่อนที่หมุนวนเป็นอีกครึ่งที่เหลือของเวกเตอร์ความเร็วที่เกิดจากโครงสร้าง CVP ที่ไม่สามารถพบได้จาก รูป6.1ก(A) โดยสิ่งนี้เป็นหลักฐานสนับสนุนว่ากระแสลมขวางบริสุทธิ์ถูก โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้เกิดการเคลื่อนที่แบบหมุนวนขึ้น โดยการเคลื่อนที่แบบหมุนของ กระแสลมขวางบริสุทธิ์นี้จะเกิดที่บริเวณด้านล่างมากกว่าด้านบน

6.2.1 โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เคลื่อนที่หมุนวน

รูปที่ 6.1ก(C) พบว่าโครงสร้าง CVP ของเจ็ต (ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดต่อไปใน หัวข้อที่ 6.6) จะเหนี่ยวนำกระแสลมขวางบริสุทธิ์ให้เกิดการเคลื่อนที่แบบหมุนวนขึ้นซึ่งเกิดที่ บริเวณด้านล่างมากกว่าด้านบน โดยสามารถอธิบายการเกิดขึ้นตามลำดับดังนี้

- โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ขอบเจ็ตด้านข้างทั้ง สองข้างมีการเคลื่อนที่พุ่งลงในแนวดิ่งไปยังบริเวณขอบเจ็ตด้านล่าง
- หลังจากนั้นโครงสร้าง CVP ของเจ็ตจะเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เกิดการ กลับตัวและพุ่งเข้าสู่เจ็ตผ่านมาที่บริเวณปากอ่าว (Bell-shaped inlet) ของช่องการ ไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Vertical channel)

Chulalongkorn University

6.2.2 ช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel)

รูปที่ 6.1ก(B) ยังพบการไหลของของไหลผ่าน "ช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel of high upward flow)" ซึ่งวางตัวอยู่บริเวณ กึ่งกลางของโครงสร้าง CVP โดยแบ่งแยกเป็น 3 บริเวณ คือ 1) บริเวณที่มีการไหลลู่เข้า (Converging section) ซึ่งรวมถึงบริเวณปากอ่าว (Bell-shaped inlet) ด้านล่าง 2) บริเวณ คอคอด(Throat) และ 3) บริเวณที่มีการไหลลู่ออกด้านบน(Diverging section)

รูปที่ 6.1ก(C) พบว่าสามารถอธิบายการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ตผ่าน ช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Vertical channel) ได้ดังนี้ การไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ เริ่มจาก 6.2.1 มาที่ปากอ่าว (bell-shaped inlet) โดยมีรูปทรงคล้ายระฆังคว่ำที่บริเวณขอบ เจ็ตด้านล่างซึ่งความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตต่ำ และความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวาง บริสุทธิ์สูงผ่านช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง โดยพบว่าเวกเตอร์ความเร็วของกระแสลมขวาง บริสุทธิ์มีทิศทางตั้งฉากกับเส้นค่าคงที่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตอย่างมาก $\left[\left(\overline{V}_{cf,yz} / u_{cf}\right) \perp \phi_{j,const}\right]$ ต่อมาของไหลจะมุ่งเข้าสู่ใจกลางเจ็ตจนถึงบริเวณคอคอด (Throat) ที่บริเวณคอคอดนี้พบว่าความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าสูง ในขณะที่ความน่าจะ เป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่าต่ำ แสดงว่ากระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่บริเวณปากอ่าว ด้านล่างของเจ็ตไหลผ่านบริเวณที่มีการไหลลู่เข้า (Converging section) จะถูกเหนี่ยวนำให้ ผสมกับเจ็ตกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตจนเกือบหมดแล้ว เมื่อของไหลมาถึงบริเวณคอคอด (Throat) จะกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตเกือบหมด

6.2.3 บริเวณที่เกิดการเหนี่ยวนำการผสมสูง

รูปที่ 6.5 แสดงบริเวณที่มีการเหนี่ยวนำการผสม $\left[\left(\overline{V}_{cf,yz} / u_{cf}\right) \cdot \left(d \nabla \phi_{j}\right)\right]$ พบว่า หลังจากกระแสลมขวางไหลเข้าสู่ตัวเจ็ตที่บริเวณปากอ่าว(Bell-shaped inlet) ก็จะถูก โครงสร้าง CVP เหนี่ยวนำเขาไปผสมกับเจ็ต ตั้งแต่บริเวณขอบเจ็ตด้านล่างผ่านช่องการไหล ขึ้นในแนวดิ่ง(Vertical channel) ในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $0.01 < \phi_{j} < 0.75$ ยิ่ง ไปกว่านั้นยังพบบริเวณที่มีการเหนี่ยวนำการสูงในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $0.01 < \phi_{j} < 0.75$ ยิ่ง ไปกว่านั้นยังพบบริเวณที่มีการเหนี่ยวนำการสูงในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต 0.01 (Maximum local peak) แบ่งแยกออกเป็น 3 บริเวณ คือ ขอบเจ็ตตรงกลางด้านล่าง และขอบเจ็ตซ้าย-ขวาด้านล่าง เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหลก็ยังสามารถพบริเวณที่มีการเหนี่ยวนำ การผสมสูงทั้ง 3 บริเวณได้อยู่ตลอดทุกระยะการไหล

อนึ่งพบว่า โครงสร้าง CVP ของเจ็ตจะเหนี่ยวนำกระแสลมขวางบริสุทธิ์จากทาง ด้านล่างเข้ามาผสมจนเกือบหมดสมบูรณ์ตั้งแต่ภายในบริเวณที่มีการไหลลู่เข้า (Converging section) ของช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel) แล้ว เมื่อการไหลมาถึงบริเวณคอคอด (Throat) จะกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตเกือบหมด (รูปที่ 6.1n (B) และ (C))

นอกจากนี้ยังพบว่าที่บริเวณขอบด้านล่างของเจ็ตจะมีทิศทางของเวกเตอร์ความเร็ว กระแสลมขวางบริสุทธิ์ จะประมาณตั้งฉากกับเส้นค่าคงที่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $\left[\left(ec{V}_{cf,yz} \,/\, u_{cf}\,
ight) \perp \phi_{j,\mathrm{const}}
ight]$ แสดงถึง กระแสลมขวางบริสุทธิ์มีการไหลเข้าสู่เจ็ต

6.3 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise

รูปที่ 6.1ข CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) (A) ความเร็วเจ็ต $\left(V_{j,x} / u_{cf}\right)$, (B) ความเร็วสนาม $\left(V_x / u_{cf}\right)$ และ (C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(V_{cf,x} / u_{cf}\right)$

(A) ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise ($V_{j,x}/u_{cf}$)

รูปที่ 6.1ข(A) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $\left(V_{j,x} \, / \, u_{cf} \,
ight)$

โครงสร้างรูปไต(Kidney shape): ผลการทดลองพบบริเวณที่มีความเร็วเจ็ต $(V_{j,x} / u_{cf})$ สูง โดยมีลักษณะคล้ายกับโครงสร้างรูปทรงไต (Kidney shape) หรือตัวอักษร U กลับหัว (Inverse U) โดยวางตัวอยู่ภายในเส้นค่าคงที่ของความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตประมาณ $\phi_j > 0.75$ เมื่อเจ็ต พัฒนาตัวไปตามระยะการไหลก็ยังสามารถพบโครงสร้างรูปทรงไต่ได้อยู่ แต่ความเร็วเจ็ตในแนวแกน Streamwise ที่บริเวณดังกล่าวจะมีค่าลดต่ำลง

บริเวณอ่าว (Gulf region): บริเวณที่มีความเร็วเจ็ต $(V_{j,x} / u_{cf})$ ต่ำ โดยมีลักษณะ โครงสร้างคล้ายกับอ่าว โดยวางตัวอยู่ด้านล่างของโครงสร้างรูปไตหรือด้านในของโครงสร้างตัวอักษร U กลับหัวนั้นเอง เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหลก็ยังสามารถพบบริเวณอ่าวได้อยู่ และมีการ ขยายตัวของรูปร่าง นอกเหนือจากนี้ยังพบความสอดคล้องกันระหว่างบริเวณคอคอด (Throat) ของ ช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Vertical channel) ซึ่งมีความเร็วในแนวแกน Transverse $(V_{j,y} / u_{cf})$ สูง โดยวางตัวอยู่ที่บริเวณเดียวกันกับบริเวณอ่าวซึ่งมีความเร็วในแนว Stream wise $(V_{j,x} / u_{cf})$ ต่ำ

อนึ่งเนื่องจากงานวิจัยในอดีตมักนิยาม โครงสร้างรูปไต (Kidney shaped) หมายถึงบริเวณที่ มีรูปร่างคล้ายไตจากปริมาณต่างๆกัน (Velocity, Passive scalar ฯลฯ) อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้ จะนิยามโครงสร้างรูปไต (Kidney shaped) และบริเวณอ่าว (Gulf region) นั้นจะหมายถึงโครงสร้าง ความเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise เท่านั้น

(B) ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $\left(V_{_{x}}\,/\,u_{_{cf}} ight)$

รูปที่ 6.1ข(B) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $\left(V_{x} \, / \, u_{cf} \,
ight)$ พบว่า โครงสร้างรูปไตและบริเวณอ่าวมีรูปร่างเปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อย

เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีค่าความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตสูงอยู่แล้ว ทำให้ผลกระทบจาก "ส่วนเติม เต็ม" จากกระแสลมขวางบริสุทธิ์นั้นมีน้อย นอกจากนี้ยังพบโครงสร้างรูปไตที่มีความเร็วในแนวแกน Streamwise สูง และบริเวณอ่าวที่มีความเร็วในแนวแกน Streamwise ต่ำ ตลอดระยะการไหลที่ทำ ทดลอง

(C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $\left(V_{cf,x} \, / \, u_{cf} \, ight)$

รูปที่ 6.1ข(C) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้ มิติในแนวแกน Streamwise $(V_{cf,x} / u_{cf})$ พบว่าบริเวณใจกลางเจ็ตซึ่งความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมี ค่าสูง และความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่าต่ำนั้นกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีความเร็ว เฉลี่ยตามเวลาเข้าสู่ศูนย์อย่างที่ได้คาดการณ์ไว้ (ในบทที่ 3.3) นอกจากนี้ยังพบบริเวณที่กระแสลม ขวางบริสุทธิ์มีความเร็วลดลงต่ำกว่าหนึ่ง $(V_{cf,x} / u_{cf} < 1)$ ที่ด้านบนของโครงสร้างรูปไตซึ่งความ น่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าต่ำ $(\phi_j < 0.25)$ และความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่าสูง $(\phi_{cf} > 0.75)$ ผลการทดลองนี้บ่งชี้ว่ากระแสลมขวางบริสุทธิ์ด้านบนของเจ็ตจะถูกลดความเร็วลง หลังจากการไหลเข้าประทะกับเจ็ตที่ด้านหน้า และเกิดการเลี้ยวเบนขึ้น ออกจากแนวแกน Streamwise ดังแสดงในรูปที่ 6.4

อนึ่งหลักฐานนี้จะใช้เป็นส่วนหนึ่งของเหตุผลที่ไม่รวมการไหลออกของกระแสลมขวางที่ ด้านบนในการคำนวณหาอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ต $\left[\mathcal{Q}_{
m cf,\Delta x} \left(\phi_{j}
ight)
ight]$ ในบทที่ 9

Chulalongkorn University

6.4 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse

รูปที่ 6.1ค CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) (A) ความเร็วเจ็ต $(V_{j,y} / u_{cf})$, (B) ความเร็วสนาม (V_y / u_{cf}) และ (C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $(V_{cf,y} / u_{cf})$

(A) ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติของเจ็ตในแนวแกน Transverse $(V_{j,y}\,/\,u_{cf})$

รูปที่ 6.1ค(A) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse ($V_{j,y}$ / u_{cf}) พบบริเวณ 2 บริเวณที่โดดเด่นคือ 1) บริเวณที่เจ็ตมีค่าความเร็วเป็นบวก

และมีค่าสูงสุด 2 บริเวณ วางตัวอยู่กึ่งกลางด้านบนและด้านล่างของเจ็ต และ2) บริเวณที่เจ็ตมีค่า ความเร็วเป็นลบและมีค่าต่ำสุดซึ่งวางตัวอยู่ด้านข้างทั้งสองข้างของเจ็ต

บริเวณที่มีค่าความเร็วเจ็ตในแนวแกน Transverse สูงสุดเป็นบวก และการสลายตัว: ผลการทดลองพบว่า ที่ *x / rd* = 0.5 พบบริเวณที่มีเจ็ตมีค่าความเร็วสูงสุดในแนวดิ่งเป็นบวก 2 บริเวณ คือ ที่ด้านบนซึ่งวางตัวอยู่บริเวณเดียวกับโครงสร้างรูปไต และด้านล่างซึ่งวางตัวอยู่ในช่องการ ไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Vertical channel) เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหลพบว่าบริเวณที่ความเร็ว เจ็ตสูงสุดเป็นบวกที่ด้านบนจะสลายตัวไปอย่างรวดเร็ว หลักฐานนี้ชี้แนะว่าบริเวณนี้ไม่มีกลไกช่วยใน การขับเคลื่อนให้สามารถคงอยู่ตลอดตามแนวการไหลได้ ดังนั้นหลักฐานชี้แนะว่าบริเวณนี้น่าจะ เกิด จากโมเมนตัมที่หลงเหลืออยู่จากปากทางออกของเจ็ต

ในทางกลับกันขณะที่บริเวณที่ความเร็วเจ็ตสูงสุดเป็นบวกที่กึ่งกลางด้านล่างยังสามารถพบได้ อยู่แม้ว่าเจ็ตจะพัฒนาตัวไปตามระยะการไหลแล้วก็ตาม แต่จะมีความเร็วลดลง ซึ่งวางตัวอยู่ในช่อง การไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Vertical channel) และตรงกับตำแหน่งของโครงสร้าง CVP ในแนวดิ่งตลอด แนวการไหล ซึ่งสอดคล้องกับทั้งการมีอยู่และขนาดที่เปลี่ยนแปลงไปของโครงสร้าง CVP หลักฐานนี้ บ่งชี้ว่าโครงสร้าง CVP เป็นกลไกที่เหนี่ยวนำให้เกิดบริเวณที่มีค่าความเร็วสูงสุดเป็นบวกในแนวแกน Transverse ในทุกระยะการไหล

บริเวณที่มีค่าความเร็วเจ็ตในแนวแกน Transverse ต่ำสุดเป็นลบ และการพัฒนาตัว: ผลการทดลองพบบริเวณที่เจ็ตมีค่าความเร็วต่ำสุดเป็นลบวางตัวอยู่ที่ด้านข้างทั้งสองข้างของเจ็ต โดยมี ตำแหน่งในแนวดิ่งตรงกับบริเวณที่เจ็ตมีค่าความเร็วสูงสุดเป็นบวกที่กึ่งกลางด้านล่าง และตรงกับ ตำแหน่งในแนวของโครงสร้าง CVP ประกอบกับมีทิศความเร็วสอดคล้องกับทิศทางการหมุนของ โครงสร้าง CVP เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหลพบว่าบริเวณที่ค่าความเร็วสูงสุดเป็นลบนั้นมี การพัฒนาตัวทั้งในด้านขนาดที่กว้างขึ้นและค่าความเร็วต่ำสุดที่เป็นลบที่มากขึ้นคล้องกับการขยายตัว ของโครงสร้าง CVP หลักฐานบ่งชี้ว่า บริเวณที่เกิดจากสนามความเร็วของโครงสร้าง CVP

(B) และ (C) ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติ (V_y/u_{cf}) และความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้ มิติ $(V_{cf,y}/u_{cf})$ ในแนวแกน Transverse

จากรูปที่ 6.1ค(B)และ(C) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติ (V_y / u_{cf}) และความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไรมิติ (V_{cf,y} / u_{cf}) ในแนวแกน Transverse ผล การทดลองชี้แนะว่ากระแสลมขวางบริสุทธิ์ถูก CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้มีความเร็วในแนวดิ่งมีค่าเป็น ลบที่ด้านข้างขอบเจ็ต และเป็นบวกที่ด้านในกลางเจ็ต นอกจากนี้ที่บริเวณขอบเจ็ตด้านบนที่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตต่ำ ($\phi_j < 0.25$)พบว่า กระแสลมขวางบริสุทธิ์มีความเร็วในแนวแกน Transverse มากกว่าศูนย์ ซึ่งบริเวณดังกล่าวสอดคล้อง กับบริเวณที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์มีความเร็วในแนวแกน Streamwise ต่ำกว่าหนึ่ง ($V_{cf,x} / u_{cf} < 1$) ดังกล่าวในหัวข้อ 6.3(C) หลักฐานนี้สนับสนุนการเข้าประทะกันระหว่างกระแสลมขวางบริสุทธิ์กับเจ็ต ที่ด้านหน้าทำให้กระแสลมขวางเลี้ยวเบนขึ้นในแนวดิ่ง

6.5 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise

รูปที่ 6.1ง CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) (A) ความเร็วเจ็ต $(V_{j,z} / u_{cf})$, (B) ความเร็วสนาม (V_z / u_{cf}) และ (C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $(V_{cf,z} / u_{cf})$

(A) ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise $(V_{j,z} \, / \, u_{cf})$

รูปที่ 6.1ง(A) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise ($V_{j,z} / u_{cf}$) พบว่ามีคู่โลบ 2 คู่ วางตัวอยู่ในแนว ซ้าย-ขวา ของเจ็ต แต่ละคู่ประกอบด้วย คู่โลบล่างและโลบบน โดยโลบที่ใหญ่กว่าจะอยู่ด้านบน และมีทิศทางตรงความข้ามกัน เมื่อพิจารณา ทิศทางของความเร็ว พบว่า ที่คู่โลบบนจะมีทิศทางความเร็วพุ่งออกจากใจกลางเจ็ต ส่วนที่คู่โลบล่าง จะมีทิศทางความเร็ว พบว่า ที่คู่โลบบนจะมีทิศทางความเร็วดังกล่าวสอดคล้องกับ ทิศทางการหมุน ของโครงสร้าง CVP ของเจ็ต นอกจากนี้ความสมมาตรของโครงสร้างดังกล่าวจึงทำให้เกิดจุดอานม้า (Saddle point) ที่บริเวณบรรจบกึ่งกลางของทั้ง 4 โลบ ซึ่งตรงกับตำแหน่งกึ่งกลางของเจ็ตที่บริเวณ ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตสูง ($\phi_j > 0.95$) โดยวางตัวประมาณตำแหน่งเดียวกับบริเวณคอคอด (Throat) ของช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง

(B) และ (C) ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติ $(V_z \, / \, u_{cf})$ และความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้ มิติ $(V_{cf,z} \, / \, u_{cf})$ ในแนวแกน Spanwise

รูปที่ 6.1ง(B)และ(C) CS แสดงความเร็วเฉลี่ยไร้มิติของสนาม (V_z / u_{cf}) และกระแสลมขวาง บริสุทธิ์ $(V_{cf,z} / u_{cf})$ ในแนวแกน Spanwise พบบริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีความเร็วสอดคล้อง กับสนามการหมุนวนของโครงสร้าง CVP จากผลการทดลองชี้แนะว่าการหมุนวนของเวกเตอร์ ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เกิดจากการเหนี่ยวนำโดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ต

6.6 Vorticity เฉลี่ยต่อเวลาไร้มิติในแนวแกน Streamwise

รูปที่ 6.1จ CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้าง Vorticity เฉลี่ยต่อเวลาไร้มิติในแนวแกน Streamwise สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) (A) Vorticity เจ็ต ($\omega_{j,x}d/u_{cf}$), (B) Vorticity สนาม ($\omega_x d/u_{cf}$), (C) Vorticity ของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ ($\omega_{cf,x}d/u_{cf}$)

(A) Vorticity เจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $(\omega_{i,x}d/u_{cf})$

รูปที่ 6.1จ(A) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้าง Vorticity เจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน streamwise $(\omega_{j,x}d/u_{cf})$ โดยค่าที่เป็นบวก (+) หมายถึงการหมุนตามเข็มนาฬิกา (CW) และค่าที่ เป็นลบ (-) หมายถึงมีการหมุนทวนเข็มนาฬิกา (CCW) ที่ระยะ x/rd = 0.5 พบโครงสร้าง Counter – rotating vortex pair (CVP) 3 คู่ โดยมีขนาดและรูปร่างที่แตกต่างกัน

โครงสร้าง CVP หลักของเจ็ต: โครงสร้าง CVP หลักของเจ็ต คือคู่ CVP ที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ซึ่งอยู่บริเวณกลางเจ็ตมีรูปร่างคล้ายกับเครื่องหมายจุลภาคกลับหัว (Inverse comma) 2 ลูกที่หันเข้า หากัน โดยมีค่า Vorticity สูงที่สุดอยู่ที่บริเวณหัวของจุลภาค และมีหางโค้งไปตามเส้นค่าคงที่ความ น่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $\phi_j = 0.75$ ขึ้นไปในแนวดิ่ง อนึ่งในงานวิจัยนี้จะนิยาม "โครงสร้าง CVP ของ เจ็ต" โดยหมายถึง CVP คู่แรกนี้

สองคู่ Vortex ที่เหลือ: คู่ Vortex ที่สองมีขนาดและรูปร่างเล็กกว่าโดยวางตัวอยู่ด้านล่าง ของโครงสร้าง CVP ของเจ็ตซึ่งมีทิศทางการหมุนตรงข้าม ส่วนคู่ Vortex ที่สามมีขนาดและรูปร่างเล็ก ที่สุดโดยวางตัวอยู่ระหว่างช่องกึ่งกลางของคู่ CVP หลักของเจ็ต และมีทิศทางการหมุนตรงข้ามกับทิศ ทางการหมุนของโครงสร้าง CVP เช่นกัน

เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล ในทุกกรณีขนาดของ Vorticity จะสลายตัวลดลง ขณะที่รูปร่างจะมีการพัฒนาตัวขยายใหญ่ขึ้นโดยหางโครงสร้าง CVP ของเจ็ตจะเริ่มสั้นลง นอกจากนี้ คู่ Vortex ที่สามนั้นจะสลายตัวหายไป ส่วนโครงสร้าง CVP ของเจ็ตและคู่ Vortex ที่สองนั้นยังคงอยู่

(B) และ (C) Vorticity สนามเฉลี่ยไร้มิติ ($\omega_x d / u_{cf}$) และ Vorticity กระแสลมขวางบริสุทธิ์ ($\omega_{cf,x} d / u_{cf}$)ในแนวแกน Streamwise

รูปที่ 6.1จ(B)และ(C) CS แสดง Vorticity เฉลี่ยไร้มิติของสนาม ($\omega_x d / u_{cf}$) และ Vorticity ของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ ($\omega_{cf,x} d / u_{cf}$)ในแนวแกน Streamwise พบ Vortex 2 คู่ ที่มีทิศทางการ หมุนสวนทางกัน โดยคู่ที่มีขนาดใหญ่กว่ามีทิศทางการหมุนเดียวโครงสร้าง CVP ของเจ็ตซึ่งวางตัวอยู่ เหนือคู่ Vortex อีกคู่หนึ่งซึ่งมีขนาดเล็กกว่าและทิศทางการหมุนตรงข้ามกับโครงสร้าง CVP ของเจ็ต โดยทฤษฎีแล้วในกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่มีความเร็วสม่ำเสมอและคงตัวนั้นจะไม่มี Vorticity

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาตลอดทุกระยะการไหลพบว่า ยังสามารถพบ Vortex ทั้งสองคู่ได้ อยู่ ยิ่งไปกว่านั้นพบว่าคู่ Vortex ด้านบนมีการยกตัวสูงขึ้น ประกอบกับเมื่อพิจารณาทิศทางการหมุน พบว่าทิศทางการหมุนของ Vortex คู่บนสอดคล้องกับทิศทางการหมุนของโครงสร้าง Wake ขณะที่ ทิศทางการหมุนของ Vortex คู่ล่างสอดคล้องกับทิศทางการหมุนของโครงสร้าง Horseshoe vortex ดังนี้แล้วหลักฐานชี้แนะว่า การที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์พบ Vorticity อาจเกิดขึ้นจากโครงสร้าง ดังกล่าว

อนึ่ง แม้ว่าทิศทางการหมุนของ Vortex คู่ล่างนั้นจะสอดคล้องกับทิศทางการหมุนของ โครงสร้าง Horseshoe vortex ก็ตาม แต่ที่บริเวณ Vortex คู่ล่างนั้นใกล้กับขอบภาพ ดังนั้นบริเวณ ดังกล่าวอาจเกิดจากความคาดเคลื่อนในการวัดความเร็ว

6.7 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางในระนาบตัดขวางการไหล สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม

จากหลักฐานของการทดลองในการใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้ง 2 ลักษณะคือ (A) การใส่ อนุภาคติดตามการไหลในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง และ (B) การใส่อนุภาคติดตาม การไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลม จึงสามารถคำนวณหาปริมาณต่างๆของกระแสลมขวาง บริสุทธิ์ (C) เพื่ออธิบายกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหล จึงนำข้อมูลของ ปริมาณต่างที่ x/rd = 0.5 มาพล็อตดังรูปที่ 6.2 ซึ่งแสดงผลการทดลองของความน่าจะเป็น, เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล และความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise, Transverse และ Spanwise ประกอบกันทำให้สามารถอธิบายกลไกการเหนี่ยวนำการ ผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยจากหลักฐานต่างๆบ่งชี้ว่า โครงสร้าง CVP คู่หลักของเจ็ตเป็นกลไก การเหนี่ยวนำการผสมหลักในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง

อนึ่งเจ็ตในกระแสลมขวางอาจมีกลไกการเหนี่ยวนำการผสมอื่นที่ไม่สามารถตรวจหาได้ด้วย ข้อมูลในระนาบตัดขวางการไหล (yz) อย่างไรก็ตามในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลม ขวาง กลไกการเหนี่ยวนำการผสมเป็นดังนี้

โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำและขับเคลื่อนให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เกิดการ เคลื่อนที่หมุนวน

จากรูปที่ 6.2 จากความสัมพันธ์ระหว่าง Vorticity เฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $(\omega_x d / u_{cf})$ และ เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $(\overline{V}_{yz} / u_{cf})$ แสดงให้เห็นว่าโครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำและขับเคลื่อนให้กระแสลม ขวางบริสุทธิ์ที่อยู่โดยรอบเกิดการเคลื่อนที่หมุนวน โดยเริ่มจากกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ขอบ เจ็ตทั้งสองข้างถูกเหนี่ยวนำให้เคลื่อนที่พุ่งลงในแนวดิ่งไปยังขอบเจ็ตด้านล่าง หลังจากนั้น กระแสลมขวางบริสุทธิ์จะถูกเหนี่ยวนำให้เกิดการกลับตัวพุ่งเข้าสู่เจ็ตที่ขอบเจ็ตด้านล่าง หลังจากนั้น เข้าสู่บริเวณปากอ่าว(Bell-shaped inlet) ของช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง(Vertical channel)

โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำและขับเคลื่อนการไหลขึ้นผ่านช่องการไหลขึ้นใน แนวดิ่ง(Vertical channel) และบริเวณที่มีการเหนี่ยวนำการผสมสูง

จากรูปที่ 6.2 จากความสัมพันธ์ระหว่าง Vorticity เฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $(\omega_x d / u_{rf})$ เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $(\overline{V}_{yx} / u_{rf})$ และความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse (V_y / u_{rf}) แสดงให้เห็นว่า โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำและขับเคลื่อนให้เกิดช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel of high upward flow) ซึ่งอยู่ตรงกับกึ่งกลาง โครงสร้าง CVP ของเจ็ต โดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ตจะเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์ เกิดการไหลผ่านผ่านบริเวณปากอ่าว (Bell-shaped inlet) ที่ขอบเจ็ตด้านล่างแล้วซึ่งค่า ความน่าจะเป็นที่จะพบส่วนผสมของเจ็ตต่ำ และความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวาง บริสุทธิ์สูง จะเริ่มเกิดการเหนี่ยวนำการผสมจนกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตเกือบหมดแล้วที่ บริเวณที่มีการไหลลู่เข้า (Converging section) และไหลต่อไปมุ่งเข้าสู่ใจกลางเจ็ตผ่าน บริเวณคอคอด (Throat) ของช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่งซึ่งบริเวณดังกล่าวมีความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตสูงแล้ว(ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ต่ำ) ยิ่งไปกว่านั้นพบบริเวณ ที่มีการเหนี่ยวนำการผสมอย่างมากเมื่อเทียบกับบริเวณอื่น ในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบ เจ็ตสูงแล้ว(ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ต่า) ยิ่งไปกว่านั้นพบบริเวณ ที่มีการเหนี่ยวนำการผสมอย่างมากเมื่อเทียบกับบริเวณอื่น ในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบ เจ็ต บริเวณอื่น ในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบ เจ็ต 0.25 < $\phi_j < 0.75$ หลังจากของไหลที่ผสมกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตแล้วจะผ่านต่อไป ยังบริเวณที่มีการไหลลู่ออก (Diverging section) สู่บริเวณอ่าว (Gulf region)

การเหนี่ยวนำการผสมโดยโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) คล้ายเจ็ตอิสระ

จากรูปที่ 6.2 เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $\left(\overline{V}_{_{yz}} / u_{_{cf}}\right)$ และความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $\left(V_{_x} / u_{_{cf}}\right)$ แสดงให้เห็นว่าเมื่อของไหลที่ ผสมจนกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตเข้าสู่บริเวณอ่าว (Gulf region) ซึ่งมีความเร็วในแนวแกน Streamwise ต่ำ และ ความเร็วในแนว Transverse สูง จะถูกเหนี่ยวนำให้ไหลกระจายตัวลู่ ออกไปปะทะกับแนวขอบของโครงสร้างรูปไต (Kidney shaped) ที่มีความเร็วในแนวแกน Streamwise สูง และเกิดการเหนี่ยวนำการผสมโดยโครงสร้างรูปไตคล้ายกับการเหนี่ยวนำ การผสมในเจ็ตอิสระ(Free jet)

อย่างไรก็ตามให้ตระหนักว่าการเหนี่ยวนำการผสมโดยโครงสร้างรูปไต (Kidney shaped) ไม่ช่วยให้เจ็ตเหนี่ยวนำกรแสลมขวางบริสุทธิ์เข้ามาผสมโดยตรง แต่เป็นการ เหนี่ยวนำส่วนผสมของเจ็ตเข้าไปผสมกับตัวเจ็ตเอง

กลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางของเจ็ตในกระแสลมขวาง

จากความสัมพันธ์ของโครงสร้างปริมาณต่างๆ สามารถสรุปได้ว่าโครงสร้าง CVP ของ เจ็ตเป็นกลไกหลักสำคัญที่เหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าไปผสมกับเจ็ตผ่านช่องการ ไหลขึ้นในแนวดิ่ง จนกระทั้งกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ต และจะถูกเหนี่ยวนำต่อโดยโครงสร้าง รูปไต (Kidney shaped) ให้มีความเร็วตามแนวการไหลเพิ่มมากขึ้นคล้ายเจ็ตอิสระ เพื่อให้ เห็นภาพชัดเจนจึงแสดงภาพจำลองกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางของเจ็ตใน กระแสลมขวางในรูปที่ 6.3

บทที่ 7 โครงสร้าง และกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหล กรณีฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง I165

ในบทนี้จะกล่าวถึงการศึกษาผลกระทบของการควบคุมเจ็ตในกระแสลมขวางด้วยการฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง 1165 ที่มีต่อโครงสร้าง ปฏิสัมพันธ์ของโครงสร้างเจ็ตและ กระแสลมขวาง และกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยผล การทดลองสำหรับกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 เป็นดังต่อไปนี้

7.1 ความน่าจะเป็น

เนื่องจากกรณีการใช้ SPIV ควบคู่กับการปล่อยอนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ต เท่านั้นทำให้สามารถหาความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต ณ ตำแหน่งใดๆได้ตามหัวข้อ 6.1

(A) ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $\left(\phi_{j} ight)$

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ รูปที่ 7.1ก(A) ความน่าจะเป็นที่จะพบ เจ็ตมีค่าสูงเข้าสู่หนึ่งที่บริเวณใจกลางเจ็ต และมีค่าลดต่ำลงตามแนวรัศมีจนมีค่าต่ำเข้าสู่ศูนย์ที่บริเวณ ขอบเจ็ต และมีค่าเป็นศูนย์ที่บริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์ด้านนอก ดังแสดงในรูปที่ 7.1ก(A)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ดังแสดงในรูปที่ 7.2ก(A) พบว่าโครงสร้าง ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีการขยายตัวออกทางด้านข้าง และทางด้านบนซึ่งแสดงว่าเจ็ตสามารถพุ่ง ทะลุเข้าไปสู่กระแสลมขวางในแนวดิ่งได้มากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม(JICF)

นอกจากนี้เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ยังพบโครงสร้าง Wake ที่ด้านล่างของเจ็ตโดย มีลักษณะเหมือนขาต่อจากบริเวณตัวเจ็ตยาวลงไปในแนวดิ่งจนถึงพื้น เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะ การไหลก็ยังคงพบโครงสร้าง Wake ได้อยู่ แต่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตในโครงสร้าง Wake จะ ลดลง หรือความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในโครงสร้าง Wake เพิ่มสูงขึ้นตามระยะการ ไหล

(B) ความน่าจะเป็นที่จะพบของไหลใดๆ(เจ็ตหรือกระแสลมขวาง) (ϕ)

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ ความน่าจะเป็นที่จะพบของไหลใดๆ นั้นมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.99 ในทุกระยะทางตามแนวการไหล โดยผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการใส่ อนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวางเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 นั้นก็ ยังมีความสม่ำเสมอ และคงตัวทั่วทั้งระนาบตัดขวางการไหลคล้าคลึงกับผลการทดลองของกรณีไม่ฉีด เจ็ตควบคุม(JICF) ดังแสดงในรูปที่ 7.1ก(B)

อนึ่งยกเว้นบริเวณด้านล่างใกล้กับพื้นของการทดลองในทุกกรณีซึ่งความน่าจะเป็นที่จะพบ ของไหลใดๆมีลดลงค่าไม่เข้าสู่หนึ่ง โดยเป็นผลมาจากการสะท้อนกลับของเลเซอร์ทำให้ไม่สามารถเก็บ ข้อมูลในบริเวณดังกล่าวได้ นอกจากนี้ที่ระยะ x/rd = 0.5 พบบริเวณที่ความน่าจะเป็นที่จะพบ ของไหลใดๆมีค่าลดลงไม่เข้าสู่หนึ่งที่บริเวณขอบซ้ายบน เป็นผลมาจากความกว้างของแผ่นเลเซอร์ น้อยเกินไปทำให้ไม่สามารถเก็บค่าความเร็วได้ แต่อย่างไรก็ตามบริเวณดังกล่าวอยู่ไกลออกไปจาก ตัวเจ็ตจึงไม่ส่งผลต่อการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลการทดลอง

(C) ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(\phi_{cf} ight)$

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลม ขวางบริสุทธิ์มีค่าต่ำเข้าสู่ศูนย์ที่บริเวณใจกลางเจ็ต และมีค่าเพิ่มสูงขึ้นตามแนวรัศมีมุ่งออกไปยังขอบ เจ็ตจนมีค่าสูงที่บริเวณขอบเจ็ต และมีค่าเข้าสู่หนึ่งที่บริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์ด้านนอก ดังแสดง ในรูปที่ 7.1n(C) อีกนัยหนึ่งหมายถึงความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าเข้าสู่หนึ่งที่บริเวณใจกลางเจ็ต และมีค่าลดต่ำลงตามแนวรัศมีมุ่งออกไปยังขอบเจ็ตจนมีค่าต่ำเข้าสู่ศูนย์ที่บริเวณขอบเจ็ต และมีค่า เป็นศูนย์ที่บริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์ เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล พบว่าบริเวณ โครงสร้าง Wake มีความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางเพิ่มสูงขึ้น หรือความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต ลดต่ำลง

7.2 เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล

รูปที่ 7.1ก CS แสดงการพัฒนาตัวของเวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล สำหรับกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 (A) เวกเตอร์ความเร็วเจ็ต ($\vec{V}_{j,yz}$ / u_{cf}), (B) เวกเตอร์ ความเร็วสนาม (\vec{V}_{yz} / u_{cf}) และ (C) เวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ ($\vec{V}_{cf,yz}$ / u_{cf})

(A) เวกเตอร์ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $(ec{V}_{j,yz}\,/\,u_{cf})$

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ พบว่าเวกเตอร์ความเร็วของเจ็ต $(\vec{V}_{j,yz} / u_{cf})$ มีการเคลื่อนที่ของสนามความเร็วที่เกิดจากโครงสร้าง CVP (ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียด อย่างชัดเจนในหัวข้อที่ 7.6) ลักษณะครึ่งการหมุนวน นอกจากนี้บริเวณขอบเจ็ตมีค่าเวกเตอร์ความเร็ว เข้าสู่ศูนย์ ($\vec{0}$) เนื่องจากความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าต่ำเข้าสู่ศูนย์ ดังแสดงในรูปที่ 7.1ก(A)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 ดังแสดงในรูปที่ 7.2ก(A) พบเวกเตอร์ ความเร็วเจ็ตที่โครงสร้าง Wake มีเคลื่อนการเคลื่อนที่ขึ้นในแนวดิ่ง

(B) เวกเตอร์ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $(ec{V}_{_{yz}}\,/\,u_{_{cf}})$

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ เวกเตอร์ความเร็วสนาม (\vec{V}_{yz} / u_{cf}) มีลักษณะการเคลื่อนที่หมุนวนเต็มรูปเหมือนกับเวกเตอร์ความเร็วที่เกิดจาก CVP ทั่วไป ดังแสดงในรูป ที่ 7.1ก (B)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 ดังแสดงในรูปที่ 7.2ก(B) พบว่าเวกเตอร์ ความเร็วสนามมีตำแหน่งการหมุนวนยกตัวสูงขึ้นในแนวดิ่งมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)

(C) เวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $(ec{V}_{cf,yz} \,/\, u_{cf})$

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ เวกเตอร์ความเร็วของกระแสลมขวาง บริสุทธิ์ ($\vec{V}_{cf,yz}$ / u_{cf}) มีการเคลื่อนที่หมุนวนเป็นอีกครึ่งที่เหลือจาก (A) ซึ่งผลการทดลองบ่งชี้ว่า กระแสลมขวางบริสุทธิ์ถูกเหนี่ยวนำให้เกิดการเคลื่อนที่ดังกล่าวจากโครงสร้าง CVP ของเจ็ต โดยเกิดที่ บริเวณด้านล่างมากกว่าด้านบน ดังแสดงในรูปที่ 7.1ก(C)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ดังแสดงในรูปที่ 7.2ก(C) พบว่าเวกเตอร์ ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีการเคลื่อนตัวจากทั้งสองข้างของขอบเจ็ต พุ่งเข้าสู่ตัวเจ็ตที่บริเวณ โครงสร้าง Wake ด้านข้างตัวเจ็ต ยิ่งไปกว่านั้นยังพบว่าขนาดของเวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวาง บริสุทธิ์นั้นมีขนาดที่ยาวกว่า ขณะที่กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม(JICF) มีทิศทางเวกเตอร์ความเร็วกระแสลม ขวางบริสุทธิ์พุ่งเข้าสูเจ็ตที่ทางด้านล่างของขอบเจ็ต พร้อมทั้งมีขนาดที่สั้นกว่า

7.2.1 โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เคลื่อนที่หมุนวน

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ดังแสดงในรูปที่ 7.1n(C) พบว่าโครงสร้าง CVP ของเจ็ตจะเหนี่ยวนำกระแสลมขวาง บริสุทธิ์ให้เกิดการเคลื่อนที่แบบหมุนวนขึ้น โดยเริ่มจากโครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้ กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ขอบเจ็ตทั้งสองข้างมีการเคลื่อนที่พุ่งลงในแนวดิ่ง

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ดังแสดงในรูป 7.2ก(C) พบว่า หลังจากที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ขอบเจ็ตทั้งสองข้างเคลื่อนที่พุ่งลงในแนวดิ่งแล้ว จะถูก เหนี่ยวนำโดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ตให้มีการเคลื่อนที่เลี้ยวเข้าสู่เจ็ตที่บริเวณข้างโครงสร้าง Wake เป็นหลัก แตกต่างกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์จะเข้าสู่ เจ็ตที่ขอบเจ็ตด้านล่างเป็นหลัก ส่วนหลังจากกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่ตัวเจ็ตแล้ว จะผ่าน บริเวณปากอ่าวของช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่งซึ่งคล้ายคลึงกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม

7.2.2 ช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel)

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 ดังแสดงในรูปที่ 7.1ก พบการไหลขึ้นของของไหลใดๆผ่าน "ช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Vertical channel)" (B) ซึ่งวางตัวอยู่บริเวณกึ่งกลางของโครงสร้าง CVP โดยแบ่งแยกเป็น 3 บริเวณ คือ 1) บริเวณที่มีการไหลลู่เข้า (Converging section) ซึ่งรวมถึงบริเวณปากอ่าว (Bell-shaped inlet) 2) บริเวณคอคอด (Throat) และ 3) บริเวณที่การไหลลู่ออก (Diverging section)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ดังแสดงในรูป 7.2ก(B) พบว่า บริเวณปากอ่าว (Bell-shape inlet) นั้นยกตัวสูงขึ้นจากพื้นมากกว่าทำให้ฐานของอ่าวนั้นมี ขนาดที่กว้างกว่าตามไปด้วย ผลการทดลองขึ้แนะว่าการยกตัวสูงขึ้นจากพื้นนั้นจะช่วยไปลด ผลของ Wall blocking (Kornsri (2009), Witthayapaprakorn(2013)) นอกเหนือจากนี้ยัง พบว่าบริเวณคอคอดนั้นมีการวางตัวที่สูงขึ้นกว่า และมีขนาดยาวกว่าในแนวดิ่งเมื่อเทียบกับ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ส่วนการไหลเริ่มต้นจาก 7.2.1 และผ่านต่อไปยังบริเวณคอคอด ของช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง จนกระทั้งไหลไปสู่บริเวณที่มีการไหลลู่ออกซึ่งมีความคล้ายคลึง กับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)

7.2.3 บริเวณที่เกิดการเหนี่ยวนำการผสมสูง

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบว่า บริเวณที่เกิดการผสมเกิดในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $0.01 < \phi_j < 0.75$ และบริเวณที่มีการผสมอย่างสูงในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตประมาณในช่วง $0.25 < \phi_j < 0.75$ ที่ด้านล่างของขอบเจ็ตโดยวางตัวอยู่ที่โครงสร้าง Wake ด้วย ดังแสดงใน รูปที่ 7.4 นอกจากนี้การเหนี่ยวนำการผสมจะเกือบหมดสมบูรณ์ตั้งแต่ภายในบริเวณที่มีการ ไหลลู่เข้า (Converging section) ของช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel) แล้ว เมื่อการไหลมาถึงบริเวณคอคอด (Throat) จะกลายเป็นส่วนผสม ของเจ็ตเกือบหมด

อย่างไรก็ตามการมีอยู่ของโครงสร้าง Wake เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ดัง แสดงในรูป 7.2n(C) จะช่วยเพิ่มพื้นที่การไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ต และจะ ช่วยเพิ่มพื้นที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกรแสลมขวางในกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (I165) มากกว่า กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)

ดังนั้นจากการผลการทดลองทำให้สามารถประมาณได้ว่าอัตราการไหลของกระแส ลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ตเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 นั้นมีอัตราการไหลที่มากกว่า กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม $\left[\left(\mathcal{Q}_{cf,\Lambda x}\left(\phi_{j}
ight)
ight)_{II65} > \left(\mathcal{Q}_{cf,\Lambda x}\left(\phi_{j}
ight)
ight)_{JICF} > 0
ight]$ โดยจะมีการอภิปราย อย่างละเอียดในบทที่ 8

สาลงกรณมหาวทยาลย

7.3 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise

รูปที่ 7.1ข CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise สำหรับกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 (A) ความเร็วเจ็ต $(V_{j,x} / u_{cf})$, (B) ความเร็ว สนาม (V_x / u_{cf}) และ (C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $(V_{cf,x} / u_{cf})$

(A) ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $(V_{j,x}/u_{cf})$

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ พบโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) ที่มีความเร็วในแนวแกน Streamwise สูง ($V_{j,x} / u_{cf}$) และบริเวณปากอ่าว (Gulf region) ที่มี ความเร็วในแนวแกน Streamwise ต่ำกว่าบริเวณอื่น ดังแสดงในรูปที่ 7.1ข(A) เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไป ตามระยะการไหลก็ยังสามารถพบโครงสร้างรูปทรงไตและบริเวณอ่าวได้อยู่ ขณะที่ค่าความเร็วสูงสุด นั้นจะมีค่าลดต่ำลง อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ดังแสดงในรูปที่ 7.2ข(A) พบว่าโครงสร้างรูป ไตไม่โดดเด่นเท่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) โดยความเร็วสูงสุดในแนวแกน Streamwise ที่ด้านบน ของโครงสร้างรูปไตถูกหน่วงให้มีค่าลดลง แสดงถึง ที่บริเวณดังกล่าวมี Decay rate ที่สูง ยิ่งไปกว่านั้น ยังพบบริเวณที่มีความเร็วสูงอีกบริเวณภายในโครงสร้าง Wake วางตัวต่อจากปลายของโครงสร้างรูป ไต มีลักษณะเหมือนเกาะซึ่งในกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมจะไม่พบบริเวณนี้ นอกจากนี้ยังพบว่าบริเวณอ่าว ที่มีความเร็วต่ำนั้นยกตัวสูงขึ้นในแนวดิ่งมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ผลการทดลองชี้แนะว่าการฉีด เจ็ตควบคุมทำให้ Wall blocking ลดลง

อนึ่งเนื่องจากงานวิจัยในอดีตมักนิยาม โครงสร้างรูปไต (Kidney shaped) หมายถึงบริเวณที่ มีรูปร่างคล้ายไตจากปริมาณต่างๆกัน (Velocity, Passive scalar ฯลฯ) อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้ จะนิยามโครงสร้างรูปไต (Kidney shaped) และบริเวณอ่าว (Gulf region) นั้นจะหมายถึงโครงสร้าง ความเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise เท่านั้น

(B) ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $(V_{_x}/u_{_{cf}})$

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ พบว่า โครงสร้างรูปไตและบริเวณอ่าว มีรูปร่างเปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อย เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีค่าความน่าจะเป็นที่พบเจ็ตสูงแล้ว จึงมี ผลกระทบจากส่วนเติมของกระแสลมขวางบริสุทธิ์น้อย พร้อมทั้งยังคงเห็นโครงสร้างรูปเกาะอยู่ ดัง แสดงในรูปที่ 7.1ข(B)

(C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $(V_{cf,x}/u_{cf})$

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ บริเวณใจกลางเจ็ตมีความเร็วต่ำเข้าสู่ ศูนย์เนื่องจากความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าสูง และความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์มี ค่าต่ำ นอกจากนี้ยังพบบริเวณที่ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่าลดลงต่ำกว่าหนึ่ง (V_{cf,x} / u_{cf} <1) ที่ด้านบนของโครงสร้างรูปไตซึ่งบ่งชี้ว่ากระแสลมขวางบริสุทธิ์เกิดความหน่วงขึ้นหลังจากการเข้าประ ทะกับเจ็ตที่ด้านหน้า และเกิดการเลี้ยวเบนออกจากแนวแกน Streamwise ดังแสดงในรูปที่ 6.4

อนึ่งหลักฐานนี้จะใช้เป็นส่วนหนึ่งของเหตุผลที่ไม่รวมการไหลออกของกระแสลมขวางที่ ด้านบนในการคำนวณหาอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ต $\left[\mathcal{Q}_{cf,\Delta x} \left(\phi_{j}
ight)
ight]$ ในบทที่ 9

7.4 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse

รูปที่ 7.1ค CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse สำหรับกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 (A) ความเร็วเจ็ต (V_{j,y} / u_c) , (B) ความเร็วสนาม (V_y / u_c) และ (C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ (V_{cf,y} / u_c)

(A) ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติของเจ็ตในแนวแกน Transverse $(V_{j,y} \, / \, u_{cf})$

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม(JICF) กล่าวคือ พบบริเวณที่มีค่าความเร็วสูงสุดใน แนวแกน Transverse เป็นบวกบริเวณกึ่งกลางเจ็ต และบริเวณที่มีค่าความเร็วต่ำสุดเป็นลบบริเวณทั้ง สองข้างของขอบเจ็ต ดังแสดงในรูปที่ 7.1ค(A)

เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหลพบว่าบริเวณที่มีค่าความเร็วสูงสุดเป็นบวกนั้นยัง สามารถพบได้อยู่ซึ่งสอดคล้องกับบริเวณที่มีอยู่ของบริเวณที่มีค่าความเร็วสูงสุดเป็นบวกที่ด้านล่างของ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) โดยเป็นบริเวณเดียวกับบริเวณคอคอด(Throat) ของช่องในแนวดิ่งซึ่งถูก เหนี่ยวนำให้เกิดโดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ต

อย่างไรก็ตาม เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ดังแสดงในรูปที่ 7.2ค(A) พบบริเวณที่มีค่า ความเร็วสูงสุดในแนวแกน Transverse เป็นบวกแค่เพียงบริเวณเดียวที่กึ่งกลางของเจ็ต ซึ่งแตกต่าง อย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ซึ่งพบบริเวณที่มีค่าความเร็วสูงสุดเป็นบวก 2 บริเวณที่กึ่งกลางด้านบนและด้านล่างของตัวเจ็ต นอกเหนือจากนี้ยังพบว่าบริเวณที่เป็นบวกเมื่อฉีด เจ็ตควบคุมนั้นวางตัวสูงขึ้นกว่า และมีขนาดความเร็วในแนวดิ่งที่มากกว่าด้วย

(B) และ (C) ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติ (V_y / u_{cf}) และความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้ มิติ ($V_{cf,y} / u_{cf}$) ในแนวแกน Transverse

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม(JICF) กล่าวคือ บริเวณทั้งสองข้างของขอบเจ็ตนั้นมี ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ซึ่งผลการทดลองชี้แนะว่าเกิดจากการเหนี่ยวนำของโครงสร้าง CVP ของเจ็ตให้มีความเร็วในแนวดิ่งมีค่าเป็นลบที่ด้านนอก และเป็นบวกที่ด้านในกลางเจ็ต ดังแสดงในรูปที่ 7.1ค(B) และ(C)

นอกจากนี้ที่ด้านบนขอบเจ็ต พบว่ากระแสลมขวางบริสุทธิ์มีความเร็วในแนวแกน Transverse มากกว่าศูนย์ซึ่งสอดคล้องกับบริเวณที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์มีความเร็วในแนวแกน Streamwise ต่ำกว่าหนึ่ง ($V_{cf,x}$ / u_{cf} <1) ซึ่งสนับสนุนการถึงเข้าประทะกันระหว่างกระแสลมขวาง บริสุทธิ์กับเจ็ตที่ด้านหน้า และทำให้กระแสลมขวางเลี้ยวเบนขึ้นในแนวดิ่ง

7.5 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise

รูปที่ 7.1ง CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise สำหรับกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 โดยในรูป (A) ความเร็วเจ็ต $(V_{j,z} / u_{cf})$, (B) ความเร็ว สนาม (V_z / u_{cf}) และ (C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $(V_{cf,z} / u_{cf})$

(A) ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise ($V_{j,z}$ / u_{cf})

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ พบบริเวณที่มีความเร็วเจ็ตสูงสุด 2 คู่ โดยทิศทางความเร็วของแต่ละคู่สอดคล้องกับทิศทางการหมุนของโครงสร้าง CVP ดังแสดงในรูปที่ 7.1ง(A)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ดังแสดงในรูปที่ 7.2ง(A) ก็ยังสามารถพบจุด อานม้า (Saddle point) บริเวณความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตสูง $\phi_j > 0.95$ ที่ตำแหน่งกึ่งกลางเจ็ต โดยจุดอานม้าวางตัวสูงขึ้นกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมอย่างชัดเจน

(B) และ (C) ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติ (V_z/u_{cf}) และความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้ มิติ $(V_{cf,z}/u_{cf})$ ในแนวแกน Spanwise

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ พบบริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์มี ความเร็วสอดคล้องกับสนามการหมุนวนของโครงสร้าง CVP จากผลการทดลองชี้แนะว่าการหมุนวน ของเวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เกิดจากการเหนี่ยวนำโดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ต ดัง แสดงในรูปที่ 7.1ง(B)และ(C)

7.6 Vorticity เฉลี่ยต่อเวลาไร้มิติในแนวแกน Streamwise

รูปที่ 7.1จ CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้าง Vorticity เฉลี่ยต่อเวลาไร้มิติในแนวแกน Streamwise สำหรับกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 โดยในรูป (A) Vorticity เจ็ต $(\omega_{j,x}d/u_{cf})$, (B) Vorticity สนาม $(\omega_x d/u_{cf})$, (C) Vorticity กระแสลมขวางบริสุทธิ์ $(\omega_{cf,x}d/u_{cf})$

(A) Vorticity เจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $(\omega_{j,x}d/u_{cf})$

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ ที่ระยะ x/rd = 0.5 พบโครงสร้าง Counter rotating vortex pair(CVP) หลักของเจ็ตเพียง 1 คู่ และมีทิศทางการหมุนสอดคล้องกับ โครงสร้าง CVP ในกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) โดยบริเวณที่มีค่า Vorticity สูงนั้นอยู่ตรงกลางของ โครงสร้าง CVP พร้อมทั้งมีขายืดออกขึ้นไปในแนวดิ่ง และอีกขายืดลงมาทางด้านล่างโดยวางตัวอยู่ ภายในโครงสร้าง Wake เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหลก็ยังสามารถพบโครงสร้าง CVP ได้อยู่ เหมือนกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ดังแสดงในรูปที่ 7.1จ(A)

อย่างไรก็ตามกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) พบคู่ CVP ถึง 3 คู่ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบเพียงแค่ 1 คู่ ดังแสดงในรูปที่ 7.2จ(A) นอกจากนี้ยังพบว่าโครงสร้าง CVP ของเจ็ตในกรณีฉีด เจ็ตควบคุมนั้นลอยตัวสูงขึ้นกว่าในแนวดิ่งอย่างเห็นได้ชัด

(B) และ (C) Vorticity สนามเฉลี่ยไร้มิติ ($\omega_x d/u_{cf}$) และ Vorticity กระแสลมขวางบริสุทธิ์ ($\omega_{cf,x} d/u_{cf}$)ในแนวแกน Streamwise

โดยรูปที่ 7.1จ(B)และ(C) แสดง Vorticity เจ็ตเฉลี่ยไร้มิติของสนาม ($\omega_x d/u_{cf}$) และ Vorticity กระแสลมขวางบริสุทธิ์ ($\omega_{cf,x} d/u_{cf}$)ในแนวแกน Streamwise พบว่ามี Vortex 2 คู่ โดย ทิศทางสวนทางกันซึ่งทิศทางของทั้ง 2 คู่นั้นเหมือนกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ซึ่งในกระแสลมขวา บริสุทธิ์นั้นจะไม่มี Vorticity

เช่นเดียวกับกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ เมื่อพิจารณาตลอดทุกระยะการไหล พบว่า ยังสามารถพบ Vortex ทั้งสองคู่ได้อยู่ ยิ่งไปกว่านั้นพบว่าคู่ Vortex ด้านบนมีการยกตัวสูงขึ้น ประกอบกับเมื่อพิจารณาทิศทางการหมุน พบว่าทิศทางการหมุนของ Vortex คู่บนสอดคล้องกับทิศ ทางการหมุนของโครงสร้าง Wake ขณะที่ทิศทางการหมุนของ Vortex คู่ล่างสอดคล้องกับทิศทางการ หมุนของโครงสร้าง Horseshoe vortex ดังนี้แล้วหลักฐานชี้แนะว่า การที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์พบ Vorticity อาจเกิดขึ้นจากโครงสร้างดังกล่าว

อนึ่ง แม้ว่าทิศทางการหมุนของ Vortex คู่ล่างนั้นจะสอดคล้องกับทิศทางการหมุนของ โครงสร้าง Horseshoe vortex ก็ตาม แต่ที่บริเวณ Vortex คู่ล่างนั้นใกล้กับขอบภาพ ดังนั้นบริเวณ ดังกล่าวอาจเกิดจากความคาดเคลื่อนในการวัดความเร็ว

7.7 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง สำหรับกรณีฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง 1165

กลไกเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 นั้นมีกลไกการ ผสมคล้ายคลึงกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม โดยพบว่าโครงสร้าง CVP ของเจ็ตเป็นโครงสร้างหลักที่ทำให้ เกิดกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยสามารถอธิบายกลไกการผสมในระนาบ ตัดขวางได้ตามความสัมพันธ์ของปริมาณเฉลี่ยไร้มิติต่างๆดังแสดงในรูป 7.3

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบว่ากระแสลมขวางบริสุทธิ์ซึ่งถูกเหนี่ยวนำ โดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ตจะไปเข้าสู่ตัวเจ็ตตลอดบริเวณโครงสร้าง Wake ทำให้พื้นที่บริเวณที่ กระแสลมขวางบริสุทธิ์ไหลเข้าสู่เจ็ตนั้นมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมซึ่งกระแสลมขวางไหลเข้าสู่ ตัวเจ็ตเฉพาะที่บริเวณด้านล่างเท่านั้น

โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำและขับเคลื่อนให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เกิดการ เคลื่อนที่หมุนวน

เช่นเดียวกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ ว่าโครงสร้าง CVP ของเจ็ต เหนี่ยวนำและขับเคลื่อนให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่อยู่โดยรอบเกิดการเคลื่อนที่หมุนวน โดย เริ่มจากกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ขอบเจ็ตทั้งสองข้างถูกเหนี่ยวนำให้เคลื่อนที่พุ่งลงในแนวดิ่ง เหมือนกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 หลังจากที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ ขอบเจ็ตทั้งสองข้างพุ่งลงในแนวดิ่งแล้ว จะถูกเหนี่ยวนำโดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ตให้มีการ เคลื่อนที่เลี้ยวเข้าสู่เจ็ตที่บริเวณข้างโครงสร้าง Wake เป็นหลัก แตกต่างกับกรณีไม่ฉีดเจ็ต ควบคุม (JICF) ที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์จะเข้าสู่เจ็ตที่ขอบเจ็ตด้านล่างเป็นหลัก หลังจากเข้า สู่ตัวเจ็ตแล้ว จะไหลไปยังบริเวณปากอ่าวซึ่งวางตัวสูงขึ้นกว่า (ชี้แนะว่าลดผลของ Wall blocking) ทำให้บริเวณฐานนั้นมีขนาดกว้างกว่าตามไปด้วย จากนั้นจะไหลผ่านช่องการไหล ขึ้นในแนวดิ่งเข้าใจกลางเจ็ต

โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำและขับเคลื่อนการไหลขึ้นผ่านช่องการไหลขึ้นใน แนวดิ่ง (Vertical channel) และบริเวณที่มีการเหนี่ยวนำการผสมสูง

เช่นเดียวกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม กล่าวคือ โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำและ ขับเคลื่อนให้เกิดช่องการไหลขึ้นผ่านช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel) ซึ่งอยู่ตรงกับกึ่งกลางโครงสร้าง CVP ของเจ็ต โดยหลังจากการไหลผ่าน ผ่านเข้าสู่เจ็ตที่บริเวณโครงสร้าง Wake ซึ่งค่าความน่าจะเป็นที่จะพบส่วนผสมของเจ็ตต่ำ และความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์สูง จะเริ่มเกิดการเหนี่ยวนำการผสมจน กลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตจนเกือบหมดแล้วบริเวณที่บริเวณที่มีการไหลลู่เข้า (Converging section) และไหลต่อไปมุ่งเข้าสู่ใจกลางเจ็ตผ่านบริเวณคอคอด (Throat) ของช่องการไหล ขึ้นในแนวดิ่งซึ่งบริเวณดังกล่าวมีความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตสูงแล้ว และความน่าจะเป็นที่จะ พบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ต่ำ ยิ่งไปกว่านั้นพบบริเวณที่มีการเหนี่ยวนำการผสม สูงเมื่อเทียบ กับบริเวณอื่น ในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $0.25 < \phi_i < 0.75$

การเหนี่ยวนำการผสมโดยโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) คล้ายเจ็ตอิสระ

เช่นเดียวกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ เมื่อของไหลที่ผสมจนกลายเป็น ส่วนผสมของเจ็ตเข้าสู่บริเวณอ่าว (Gulf region) ซึ่งมีความเร็วในแนวแกน Streamwise ต่ำ และ ความเร็วในแนว Transverse สูง จะถูกเหนี่ยวนำให้ไหลกระจายตัวลู่ออกไปปะทะกับ แนวขอบของโครงสร้างรูปไต (Kidney shaped) ที่มีความเร็วในแนวแกน Streamwise สูง และเกิดการเหนี่ยวนำการผสมโดยโครงสร้างรูปไตคล้ายกับการเหนี่ยวนำการผสมในเจ็ต อิสระ(Free jet)

กลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง

เช่นเดียวกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเป็น กลไกหลักสำคัญที่เหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์ อย่างไรก็ตามแต่เมื่อฉีดเจ็ตควบคุม กระแสลมขวางจะเข้าไปผสมกับเจ็ตผ่านด้านข้างของโครงสร้าง Wake เป็นหลัก และไหล ผ่านช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง เกิดการเหนี่ยวนำการผสมจนกระทั้งกลายเป็นส่วนผสมของ เจ็ต และจะถูกเหนี่ยวนำต่อโดยโครงสร้างรูปไตให้มีความเร็วตามแนวการไหลเพิ่มมากขึ้น คล้ายเจ็ตอิสระ เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้นจะแสดงภาพจำลองกลไกการเหนี่ยวนำการผสมใน ระนาบตัดขวางของเจ็ตในกระแสลมขวางในรูปที่ 6.3

บทที่ 8 โครงสร้าง และการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรการไหล

ในบทนี้จะกล่าวถึงผลการศึกษาโครงสร้าง และการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรการ ไหล (Center-plane, z/rd = 0) ของเจ็ตในกระแสลมขวาง ทั้งในการกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีการฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จากการวิเคราะห์ปริมาณต่างๆ ได้แก่ ความน่าจะเป็น เวกเตอร์ความเร็วในระนาบสมมาตรการไหล ความเร็วในแนวแกน Streamwise Transverse และ Spanwise และ Vorticity ในแนวแกน Spanwise ประกอบกันทำให้สามารถวิเคราะห์กลไกการ เหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรการไหลได้ โดยหลักการในการวิเคราะห์และการแสดงผลจะ คล้ายคลึงกับการศึกษาในระนาบตัดขวางการไหล

8.1 ความน่าจะเป็น

(A) ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $\left(\phi_{_{j}} ight)$

รูปที่ 8.1ก(A) CS แสดงความน่าจะเป็นที่จะพบส่วนผสมของเจ็ต พบว่าความน่าจะเป็นที่จะ พบเจ็ตจะมีค่าสูงเข้าสู่หนึ่งที่บริเวณใจกลางเจ็ต และมีค่าลดต่ำลงมุ่งออกไปยังขอบเจ็ตจนมีค่าต่ำเข้าสู่ ศูนย์ที่บริเวณขอบเจ็ต และมีค่าเป็นศูนย์ที่บริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์ด้านนอก สอดคล้องกับผล การทดลองในระนาบตัดขวาง

ข้อสังเกตหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบผลการทดลองของความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตในงานวิจัยนี้กับ กรณีการทดลองที่ศึกษา Passive scale concentration โดย Smith and mungal (1998) (รูปที่ 2.10) พบว่า ในงานวิจัยนี้เส้นค่าคงที่ของความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต (Contour line) จะไม่เป็นเส้น ปิด โดยความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตจะไม่ลดลงตามระยะการไหล แตกต่างกับกรณีเส้นค่าคงที่ของการ ลดลงของความเข้มข้น (Scalar concentration) ที่จะเป็นเส้นปิด เนื่องจากความเข้มข้นจะมีค่าลดลง ตามระยะการไหล

(B) ความน่าจะเป็นที่จะพบของไหลใดๆ(เจ็ตหรือกระแสลมขวาง) (ϕ)

รูปที่ 8.1ก(B) CS แสดงความน่าจะเป็นที่จะพบของไหลใดๆ โดยทางทฤษฎีความน่าจะเป็นที่ จะพบของไหลใดๆจะมีค่าเป็นหนึ่งสม่ำเสมอทุกจุดทั่วทั้งระนาบตัดขวาง เนื่องจากจะต้องพบของไหล อย่างใดอย่างหนึ่งเสมอไม่ว่าจะเป็นเจ็ตหรือกระแสลมขวาง จากการทดลองพบว่าความน่าจะเป็นที่จะ พบของไหลใดๆนั้นมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.99 ในทุกระยะทางตามแนวการไหล โดยผลการทดลองแสดง ให้เห็นว่าการใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวางในกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ในการทดลองนี้มีความสม่ำเสมอ และคงตัวทั่วทั้งระนาบสมมาตรการไหล

(C) ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $\left(\phi_{\scriptscriptstyle cf} ight)$

รูปที่ 8.1ก(C) CS แสดงความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ พบว่า ความน่าจะ เป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์เป็นส่วนเติมเต็มของความน่าจะเป็นที่จะพบส่วนผสมของเจ็ต โดย ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่าต่ำเข้าสู่ศูนย์ที่บริเวณใจกลางเจ็ต และมีค่าเพิ่ม สูงขึ้นมุ่งออกไปยังขอบเจ็ตจนมีค่าสูงที่บริเวณขอบเจ็ต และมีค่าเข้าสู่หนึ่งที่บริเวณกระแสลมขวาง บริสุทธิ์ด้านนอก

8.2 เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบสมมาตรการไหล

รูปที่ 8.1ก In-plane vector แสดงเวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบสมมาตรการไหล สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) โดย (A) เวกเตอร์ความเร็วเจ็ต. ($\vec{V}_{j,xy} / u_{cf}$), (B) เวกเตอร์ ความเร็วสนาม (\vec{V}_{xy} / u_{cf}) และ (C) เวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ ($\vec{V}_{cf,xy} / u_{cf}$)

(A) เวกเตอร์ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล ($ec{V}_{j,xy}$ / u_{cf})

รูปที่ 8.1n(A) In-plane vector แสดงเวกเตอร์ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในระนาบสมมาตร การไหล ($\vec{V}_{j,xy} / u_{cf}$) พบว่าเวกเตอร์ความเร็วเจ็ตมีการเคลื่อนที่คล้ายกับเวกเตอร์ความเร็วที่เกิด จากโครงสร้าง Spanwise roller เพียงครึ่งหนึ่งที่ขอบเจ็ตด้านหน้า (ซึ่งจะกล่าวถึงและนิยามอย่าง ชัดเจนจาก $\omega_{j,z} d / u_{cf}$ ในหัวข้อที่ 8.6) และเวกเตอร์ความเร็วเจ็ต ($\vec{V}_{j,xy} / u_{cf}$) จะมีค่าเข้าสู่ศูนย์ ($\vec{0}$) ที่บริเวณขอบเจ็ต เนื่องจากความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตที่ขอบเจ็ตมีค่าต่ำเข้าสู่ศูนย์

ข้อสังเกตเมื่อพิจารณาที่บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward) พบว่า เส้นค่าคงที่ของความ น่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตจะโค้งอย่างต่อเนื่องไปตามระยะการไหล ในขณะที่บริเวณด้านหลังของเจ็ต (Leeward) พบว่า เส้นค่าคงที่ของความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตจะมีลักษณะหักมุม (Kink) ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.3 - 0.5 ยิ่งไปกว่านั้นยังที่บริเวณด้านหลังของเจ็ต (Leeward) จะเริ่มเห็นส่วนผสมของ เจ็ตมีความเร็วไหลขึ้นในแนวดิ่ง ($\vec{V}_{j,y}/u_{cf}$) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาที่เวกเตอร์ความเร็วของเจ็ตในระนาบสมมาตร ($ec{V}_{_{j,xy}} / u_{_{cf}}$) โดย พิจารณาจากรูปที่ 8.1ข(A) จะสามารถแบ่งบริเวณการไหลโดยประมาณได้เป็น 2 บริเวณ คือ

- บริเวณตั้งแต่ใจกลางเจ็ตขึ้นไปทางด้านบนวางตัวตรงกับโครงสร้างรูปไต (Kidneyshape) โดยมีลักษณะการไหลคล้ายกับเจ็ตอิสระที่พุ่งขึ้นในแนวดิ่งแล้วถูกเบนโค้งไป ตามระยะการไหล แสดงถึง บริเวณนี้โครงสร้างรูปไตมีความโดดเด่นในการขับเคลื่อน
- 2. บริเวณส่วนด้านล่างที่เหลือ จะพบเวกเตอร์ความเร็วของเจ็ตมีการไหลขึ้นในแนวดิ่ง เข้าสู่บริเวณโครงสร้างรูปไตด้านบน ซึ่งการไหลดังดล่าวถูกเหนี่ยวนำให้เกิดโดย โครงสร้าง CVP และ โครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ต กล่าวคือ ส่วนผสมของ เจ็ตที่ด้านล่างจะถูกโครงสร้าง CVP ผลักดัน และโครงสร้าง Spanwise roller เหนี่ยวนำให้เข้าไปผสมกับโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) คล้ายการเหนี่ยวนำการ ผสมของเจ็ตอิสระ แสดงถึง ที่บริเวณดังกล่าว โครงสร้างรูปไตและโครงสร้าง CVP ของเจ็ตมีความโดดเด่นในการขับเคลื่อน

(B) เวกเตอร์ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $(ec{V}_{xy}\,/\,u_{cf})$

รูปที่ 8.1ก(B) In-plane vector แสดงเวกเตอร์ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติในระนาบสมมาตร การไหล ($\overline{V}_{xy} / u_{cf}$) พบว่าเวกเตอร์ความเร็วสนามมีการเคลื่อนที่คล้ายกับเวกเตอร์ความเร็วที่เกิด จากโครงสร้าง Spanwise roller เต็มรูปที่ขอบเจ็ตด้านหน้า โดยสามารถเห็นสนามความเร็วอีก ครึ่งหนึ่ง นอกจากนี้ยังพบสนามความเร็วสนามด้านนอกขอบเจ็ตที่บริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่อยู่ ด้านนอกเจ็ตไปไกล มีการเคลื่อนที่ตรงไปในแนวการไหล ซึ่งสอดคล้องกับความเร็วของกระแสลม ขวางบริสุทธิ์ที่จะมีความเร็วเฉพาะในแนวการไหลเท่านั้น

(C) เวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล $(ec{V}_{cf,xy}/u_{cf})$

รูปที่ 8.1ก(C) In-plane vector แสดงเวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติใน ระนาบสมมาตรการไหล ($\vec{V}_{cf,xy} / u_{cf}$) เมื่อพิจารณาที่บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward) พบว่า เวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีการเคลื่อนที่คล้ายกับเวกเตอร์ความเร็วอีกส่วนหนึ่งที่เกิด จากโครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ต ที่ไม่สามารถพบได้จาก รูป8.1ก(A) โดยสิ่งนี้เป็นหลักฐาน สนับสนุนว่ากระแสลมขวางบริสุทธิ์ถูกโครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้เกิดการ เคลื่อนที่

8.2.1 บริเวณที่เกิดการเหนี่ยวนำการผสม

รูปที่ 8.1ก(C) การวิเคราะห์การเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรจะแบ่งการ วิเคราะห์เป็น 2 บริเวณ คือ บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward) และบริเวณด้านหลังของ เจ็ต (Leeward)

บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward) พบว่า มีการเหนี่ยวนำการผสมเกิดขึ้นใน ระนาบสมมาตรการไหลโดยความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Streamwise $(\vec{V}_{d,x})$ เท่านั้น ในขณะที่ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Transverse $(\vec{V}_{d,y})$ ไม่ก่อให้เกิด การเหนี่ยวนำการผสม โดยพิจารณาจากเวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Streamwise เท่านั้นที่มีการไหลไปในทิศทางเดียวกับการเพิ่มขึ้นของความน่าจะเป็นที่จะพบ เจ็ต $(\vec{V}_{d,x} \cdot \nabla \phi_j > 0)$ (หรือทิศทางเดียวกับการลดลงของความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลม ขวางบริสุทธิ์) ซึ่งแสดงถึงมีการเหนี่ยวนำการผสมเกิดขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Yuan et al (1998) ซึ่งพบว่า มีการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรการไหลที่ด้านหน้า ของเจ็ต (Windward) โดยกระแสลมขวางบริสุทธิ์จะถูกเหนี่ยวนำให้เกิดการผสมโดย โครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ต ในขณะที่ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ใน แนวแกน Transverse จะมีทิศทางการไหลไปในทิศทางเดียวกับการเพิ่มขึ้นของความน่าจะ เป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $(\vec{V}_{d,y} \cdot \nabla \phi_j < 0)$ (หรือทิศทางเดียวกับการลดลงของ ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต) ซึ่งไม่ก่อให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม

บริเวณด้านหลังของเจ็ต (Leeward) พบว่า มีการเหนี่ยวนำการผสมเกิดขึ้นโดย ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Transverse เท่านั้น ในขณะที่ความเร็วกระแส ลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Streamwise ไม่ก่อให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม พิจารณาการมี เวกเตอร์ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Transverse เท่านั้นที่มีการไหลไปในทิศทาง เดียวกับการเพิ่มขึ้นของความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $\left(\vec{V}_{cf,y}\cdot\nabla\phi_j>0\right)$ ซึ่งสอดคล้องกับการ เหนี่ยวนำการผสมโดยของสร้าง CVP ในระนาบตัดขวางการไหล (ดังเสนอแนะในบทที่ 6) ในขณะที่ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Streamwise จะมีการไหลประมาณ ขนานกับเส้นค่าคงที่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าคงที่ $\left(\vec{V}_{cf,x}\cdot\nabla\phi_j\approx0\right)$ ซึ่งการไหล ดังกล่าวจะไม่ก่อให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม

ดังนี้ การเหนี่ยวนำการผสมที่พบในระนาบสามาตรการไหลซึ่งเกิดจากความเร็วของ กระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Streamwise $\left(ec{V}_{cf,x} \cdot
abla \phi_j > 0
ight)$ โดยเกิดที่ด้านหน้าของเจ็ต (Windward) แสดงให้เห็นว่า การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางไม่ได้เกิดขึ้น เฉพาะในระนาบตัดขวางการไหลเท่านั้น แต่จะมีการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตร การไหลด้วย ดังนั้นกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางจะประกอบด้วย 2 กลไกเป็นอย่างน้อย คือ โครงสร้าง CVP ของเจ็ต และโครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ต

8.3 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise

รูปที่ 8.1ข CS แสดงโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise สำหรับกรณีไม่ ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) (A) ความเร็วเจ็ต ($V_{j,x}/u_{cf}$), (B) ความเร็วสนาม (V_x/u_{cf}) และ (C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ ($V_{cf,x}/u_{cf}$)

(A) ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $(V_{j,x}/u_{cf})$

รูปที่ 8.1ข(A) CS แสดงการพัฒนาตัวของโครงสร้างความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise ($V_{j,x}/u_{cf}$) พบ บริเวณที่มีความเร็วเจ็ตในแนวการไหลสูงวางตัวค่อนไปทางด้านบน ของตัวเจ็ต และยังคงอยู่เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล ซึ่งบริเวณที่มีความเร็วสูงดังกล่าว สอดคล้องกับโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) ที่พบในการศึกษาในระนาบตัดขวางการไหล

นอกจากนี้ยังพบบริเวณที่มีความเร็วเจ็ตในแนวตามการไหลต่ำ วางตัวอยู่บริเวณด้านล่าง บริเวณที่มีความเร็วเจ็ตในแนวการไหลสูง ซึ่งสอดคล้องกับบริเวณอ่าว (Gulf region) ที่พบใน การศึกษาในระนาบตัดขวางการไหล ยิ่งไปกว่านั้นพบบริเวณที่มีความเร็วเจ็ตในแนวการไหลมีค่าเป็น ลบที่ x/rd = 0.25 ซึ่งสอดคล้องกับบริเวณอ่าวของงานวิจัยของ Wongthongsiri (2015) และ Dowyok (2015)

(B) ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise $(V_{_{x}}/u_{_{cf}})$

รูปที่ 8.1ข(B) CS แสดงโครงสร้างความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise (V_x / u_{cf}) พบว่า บริเวณที่มีความเร็วในแนวการไหลสูง (Kidney shape) และที่มีความเร็วในแนว การไหลต่ำ (Gulf region) มีการเปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อย เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีค่าความน่าจะ เป็นที่จะพบเจ็ตสูงอยู่แล้ว ทำให้ผลกระทบจาก "ส่วนเติมเต็ม" จากกระแสลมขวางบริสุทธิ์นั้นมีน้อย สอดคล้องกับผลการทดลองในระนาบตัดขวางการไหล

(C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise ($V_{cf,x}$ / u_{cf})

รูปที่ 8.1ข(C) CS แสดงโครงสร้างความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise ($V_{d,x} / u_d$) พบว่า ที่บริเวณใจกลางเจ็ต ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่าต่ำเข้า ใกล้ศูนย์ซึ่งสอดคล้องกับความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่าต่ำ หรือความน่าจะเป็นที่ จะพบเจ็ตมีค่าสูง

นอกจากนี้ยังพบว่า ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่บริเวณขอบเจ็ตด้านหน้ามีความเร็ว ลดลงต่ำกว่าหนึ่ง (V_{g,x} / u_g < 1) แสดงถึง กระแสลมขวางบริสุทธิ์จะถูกลดความเร็วลงหลังจากการ ไหลเข้าประทะกับเจ็ตที่ด้านหน้า และเกิดการเลี้ยวเบนขึ้น ออกจากแนวแกน Streamwise ดังแสดง ในรูปที่ 6.4

อนึ่งหลักฐานนี้จะใช้เป็นส่วนหนึ่งของเหตุผลที่ไม่รวมการไหลออกของกระแสลมขวางที่ ด้านบนในการคำนวณหาอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ต $\left[\mathcal{Q}_{\scriptscriptstyle cf,\Delta x} ig(\phi_j ig)
ight]$

8.4 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse

รูปที่ 8.1ค CS แสดงโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse สำหรับกรณีไม่ ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) (A) ความเร็วเจ็ต $(V_{j,y}/u_{cf})$, (B) ความเร็วสนาม (V_y/u_{cf}) และ (C) ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $(V_{cf,y}/u_{cf})$

CHULALONGKORN UNIVERSITY

(A) ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติของเจ็ตในแนวแกน Transverse $(V_{j,y} \, / \, u_{cf})$

รูปที่ 8.1ค(A) CS แสดงโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse ($V_{j,y}$ / u_{cf}) พบบริเวณที่มีความเร็วเจ็ตในแนว Transverse มีค่าสูงสุดที่บริเวณใกล้กับปากทางออกของเจ็ต และ แยกตัวออกเป็นบริเวณที่มีความเร็วในแนว Transverse สูงสุด 2 บริเวณไปทางด้านล่าง และด้านบน

บริเวณที่มีค่าความเร็วเจ็ตในแนวแกน Transverse สูงสุด (Maximum local peak) ที่ ด้านบน พบว่า เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหลจะมีการสลายตัวไป แสดงถึง บริเวณนี้ไม่มีกลไก ช่วยในการขับเคลื่อนให้สามารถคงอยู่ตลอดตามแนวการไหลได้ ซึ่งบริเวณนี้น่าจะเกิดจากโมเมนตัมที่ หลงเหลืออยู่จากปากทางออกของเจ็ต โดยสอดคล้องกับบริเวณที่มีค่าความเร็วสูงสุดเป็นบวกที่ ด้านบนในระนาบตัดขวางการไหล ในทางกลับกันขณะที่บริเวณที่มีค่าความเร็วเจ็ตในแนวแกน Transverse สูงสุด (Maximum local peak) ที่ด้านล่าง ยังสามารถพบได้อยู่แม้ว่าเจ็ตจะพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล แต่จะมี ความเร็วลดลง แสดงถึง มีกลไกลมาขับเคลื่อนให้คงอยู่ได้ตลอดระยะการไหล ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาในระนาบตัดขวางการไหล โดยบริเวณดังกล่าววางตัวตรงกับตำแหน่งและขนาดของ โครงสร้าง CVP ดังนั้นหลักฐานนี้บ่งชี้ว่าโครงสร้าง CVP เป็นกลไกที่เหนี่ยวนำและขับเคลื่อนบริเวณที่ มีค่าความเร็วสูงสุดในแนวแกน Transverse ที่ด้านล่าง

(B) และ (C) ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติ (V_y/u_{cf}) และความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้ มิติ ($V_{cf,y}/u_{cf}$) ในแนวแกน Transverse

จากรูปที่ 8.1ค(B)และ(C) CS แสดงโครงสร้างความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติ (V_y / u_d) และ ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไรมิติ (V_{d,y} / u_d) ในแนวแกน Transverse ผลการทดลองจะ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 บริเวณ คือ บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward) และบริเวณด้านหลัง ของเจ็ต (Leeward)

บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward) พบ บริเวณที่มีความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่า มากกว่าศูนย์ ($V_{d,y} / u_d > 0$) ที่ขอบเจ็ตไปตามระยะการไหล โดยผลการทดลองสนับสนุนการเข้า ประทะกันระหว่างกระแสลมขวางบริสุทธิ์กับเจ็ตที่ด้านหน้า (Windward) ทำให้กระแสลมขวาง เลี้ยวเบนขึ้นในแนวดิ่ง ดังแสดงในรูปที่ 6.4

บริเวณด้านหลังของเจ็ต (Leeward) พบ บริเวณที่มีความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่า มากกว่าศูนย์ ($V_{d,y} / u_{d'} > 0$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในระนาบตัดขวางการไหล โดยจะถูก เหนี่ยวนำให้เกิดโดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ต ยิ่งไปกว่านั้นที่ตำแหน่ง x / rd < 0.5 (ใกล้ปากทางออก ของเจ็ตซึ่งในงานวิจัยนี้ไม่มีข้อมูลในระนาบตัดขวางการไหลของตำแหน่งดังกล่าว) พบว่า ความเร็ว กระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวดิ่งมีค่าสูงมากกว่าบริเวณโดยรอบอย่างขัดเจน ประกอบกับมีการตั้งฉาก กันระหว่างเวกเตอร์ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Transverse กับเส้นค่าคงที่ความ น่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $\left[\left(\vec{V}_{d,yz} / u_{d'}\right) \perp \phi_{j,const}\right]$ อย่างมาก แสดงถึง บริเวณดังกล่าวจะมีการ เหนี่ยวนำการผสมสูง ($\vec{V}_{d,y} \cdot \nabla \phi_j > 0$ มีค่าสูง) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาของ Smith and mungal (1998) พบว่า ที่บริเวณ Near field เจ็ตในกระแสลมขวาง (JICF) จะมีการเหนี่ยวนำการ ผสมสูงกว่าเจ็ตอิสระ (Free jet) โดย Smith and mungal อธิบายว่า การเพิ่มสูงขึ้นของการ เหนี่ยวนำการผสมดังกล่าวเกิดจากการก่อตัวของโครงสร้าง CVP

8.5 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise

รูปที่ 8.1ง CS แสดงโครงสร้างความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise สำหรับกรณีไม่ฉีด เจ็ตควบคุม (JICF) (A) ความเร็วเจ็ต $(V_{j,z} / u_{cf})$, (B) ความเร็วสนาม (V_z / u_{cf}) และ (C) ความเร็ว กระแสลมขวางบริสุทธิ์ $(V_{cf,z} / u_{cf})$

(A) ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise ($V_{j,z}$ / u_{cf})

รูปที่ 8.1ง(A) CS แสดงโครงสร้างความเร็วเจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise (V_{j,z} / u_d) พบบริเวณที่มีความเร็วเจ็ตในแนว Spanwise มีค่าสูงสุดแยกตัวออกเป็น 2 บริเวณที่ด้านล่าง และ ด้านบน

บริเวณที่มีค่าความเร็วเจ็ตในแนวแกน Spanwise สูงสุด Maximum local peak) ที่ด้านบน โดยวางตัวอยู่ตำแหน่งเดียวกับกับบริเวณที่มีความเร็วในแนวแกน Transverse สูงที่ด้านบน ซึ่งบริเวณ ดังกล่าวน่าจะเกิดจากโมเมนตัมที่หลงเหลืออยู่จากปากทางออกของเจ็ต

ในทางกลับกันขณะที่บริเวณที่มีค่าความเร็วเจ็ตในแนวแกน Spanwise สูงสุด (Maximum local peak) ที่ด้านล่าง โดยวางตัวอยู่ตำแหน่งเดียวกับกับบริเวณที่มีความเร็วในแนวแกน Transverse สูงที่ด้านล่าง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในระนาบตัดขวางการไหล โดยบริเวณดังกล่าว วางตัวตรงกับตำแหน่งของโครงสร้าง CVP ดังนั้นหลักฐานนี้บ่งชี้ว่าโครงสร้าง CVP เป็นกลไกที่ เหนี่ยวนำทำให้เกิดบริเวณที่มีค่าความเร็วสูงในแนวแกน Spanwise ที่ด้านล่าง

Chulalongkorn University

(B) และ (C) ความเร็วสนามเฉลี่ยไร้มิติ (V_z / u_{cf}) และความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์เฉลี่ยไร้มิติ ($V_{cf,z}$ / u_{cf}) ในแนวแกน Spanwise

รูปที่ 8.1ง(B) และ(C) CS แสดงความเร็วเฉลี่ยไร้มิติของสนาม (V_z / u_d) และกระแสลมขวาง บริสุทธิ์ ($V_{d,z} / u_d$) ในแนวแกน Spanwise พบ บริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์มีความเร็ว เพราะใน ความเป็นจริง เจ็ตจะไม่สมมาตรอุดมคติ โดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ตอาจเอียงไปทางด้านใดด้านหนึ่ง ไม่อยู่ตรงกลางในระนาบสมมาตร ดังนั้นความเร็วกกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่พบก็เกิดจากการ เหนี่ยวนำโดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ตตามรูป 8.1ง(A)

8.6 Vorticity เฉลี่ยต่อเวลาไร้มิติในแนวแกน Spanwise

รูปที่ 8.1จ CS แสดงโครงสร้าง Vorticity เฉลี่ยต่อเวลาไร้มิติในแนวแกน Streamwise สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) (A) Vorticity เจ็ต $(\omega_{j,z}d/u_{cf})$, (B) Vorticity สนาม $(\omega_{z}d/u_{cf})$, (C) Vorticity ของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $(\omega_{cf,z}d/u_{cf})$

(A) Vorticity เจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise $(\omega_{i,z}d/u_{cf})$

รูปที่ 8.1จ(A) CS แสดงโครงสร้าง Vorticity เจ็ตเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise $(\omega_{j,z}d/u_{cf})$ โดยค่าที่เป็นบวก (+) หมายถึงการหมุนทวนเข็มนาฬิกา (CCW) และค่าที่เป็นลบ (-) หมายถึงมีการหมุนตามเข็มนาฬิกา (CW) พบ Vorticity ของเจ็ตในแนวแกน Spanwise ที่มีทิศ ทางการหมุนตรงข้ามกัน ซึ่งแสดงถึง โครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ตที่ด้านหน้า (Windward) และที่ด้านหลัง (Leeward) โดยวางตัวอยู่บริเวณเดียวกับบริเวณที่มีความเร็วเจ็ตในแนวแกน Streamwise สูง (Kidney shape)

บริเวณด้านหลัง (Leeward) เมื่อพิจารณา Vorticity ของเจ็ตที่มีค่าเป็นลบในแนว Spanwise (CW) ซึ่งวางตัวอยู่ตำแหน่งเดียวกับโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) พบว่า นอกจาก โครงสร้าง CVP ของเจ็ตแล้ว Vorticity ของเจ็ตที่เป็นลบดังกล่าว จะช่วยเหนี่ยวนำส่วนผสมของเจ็ต ด้านล่าง (Gulf region) ให้มีการเคลื่อนที่ และเข้าไปผสมกับโครงสร้างรูปไต (kidney shape) เกิด การเหนี่ยวนำการผสมคล้ายเจ็ตอิสระ ซึ่งการเหนี่ยวนำการผสมดังกล่าวสอดคล้องกับการเหนี่ยวนำ การผสมในระนาบตัดขวาง

Chulalongkorn University

(B) Vorticity สนามเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise $(\omega_{z}d/u_{cf})$

รูปที่ 8.1จ(B) CS แสดง Vorticity เฉลี่ยไร้มิติของสนาม ($\omega_{c}d/u_{cf}$) และ Vorticity ของ กระแสลมขวางบริสุทธิ์ ($\omega_{cf,z}d/u_{cf}$)ในแนวแกน Streamwise พบ Vorticity ของของไหลใดๆ (เจ็ต หรือกระแสลมขวาง) ซึ่งจะเห็น Vorticity ของของไหลใดๆจะมีการกระจายตัวคล้ายกับการะกระจาย ตัวของ Vorticity ของเจ็ต (รูป (A)) แสดงว่า Vorticity ของของไหลใดๆเกิดมาจากส่วนผสมของเจ็ต

บริเวณด้านหน้า (Windward) เมื่อพิจารณา Vorticity ของเจ็ตที่มีค่าเป็นบวกในแนว Spanwise (CCW) (ซึ่งจะสามารถเห็นได้ชัดเจนในรูป (B)) โดยวางตัวอยู่บริเวณเดียวกับโครงสร้างรูป ไต (Kidney shape) พบว่า Vorticity ของเจ็ตที่เป็นบวกดังกล่าว จะเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวาง บริสุทธิ์ที่ด้านนอกขอบเจ็ตเข้ามาผสมกับเจ็ต โดยโครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ต
(Instantaneous structure) ซึ่งการเหนี่ยวนำการผสมนี้เป็นการเหนี่ยวนำการผสมอีกส่วนหนึ่งซึ่งไม่ สามารถพบได้ในการศึกษาในระนาบตัดขวาง โดยสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาของ Yuan et al (1998) พบว่า ในระนาบสมมาตรการไหล กระแสลมขวางบริสุทธิ์จะถูกเหนี่ยวนำเข้าไปผสมกับเจ็ตที่ ขอบเจ็ตด้านหน้า โดยโครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ต

(C) Vorticity กระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Spanwise $(\omega_{cf,z}d/u_{cf})$

รูปที่ 8.1จ(C) CS แสดง Vorticity ของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ $(\omega_{d,z}d/u_d)$ ในแนวแกน Spanwise พิจารณาบริเวณใกล้ปากทางออกของเจ็ต พบ บริเวณที่มีค่า Vorticiy กระแสลมขวาง โดย น่าจะเกิดจากของโครงสร้าง Wake และ Horse-shoe vortex ซึ่งมีแกนการหมุนใน 3 มิติ ไม่ได้มีการ หมุนเฉพาะแกนบนระนาบเท่านั้น

8.7 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางในระนาบสมมาตรการไหล สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)

จากหลักฐานในการทดลอง จึงนำข้อมูลของปริมาณต่างๆ มาพล็อตดังรูปที่ 8.2 ซึ่งแสดงผล การทดลองของความน่าจะเป็น เวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในระนาบตัดขวางการไหล และความเร็ว เฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise โดยจากการวิเคราะห์หลักฐานประกอบกัน ขึ้แนะว่ากลไกการ เหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวางได้ โดยโครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ตเป็นกลไกการเหนี่ยวนำการผสมหนึ่งในระนาบสมมาตรการไหล ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 บริเวณ คือ บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward) และบริเวณด้านหลังของเจ็ต (Leeward)

บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward): โครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ตซึ่งเป็น โครงสร้างขณะใดๆ (Instantaneous structure) เป็นกลไกลเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตร โดยจะเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่บริเวณด้านหน้าของขอบเจ็ตเข้ามาผสมกับตัวเจ็ต (พิจารณา $\omega_{z}d/u_{cf}$ ในรูปที่ 8.2) พบว่า ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Streamwise จะทำให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม $(\vec{V}_{cf,x}\cdot\nabla\phi_{j}>0)$ ในขณะที่ความเร็วของกระแส ลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Transverse จะไม่ทำให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม $(\vec{V}_{cf,y}\cdot\nabla\phi_{j}<0)$ (พิจารณา ϕ_{cf} ในรูปที่ 8.2) เมื่อพิจารณาในแง่มุมของค่าเฉลี่ยโครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ต ซึ่งแสดงถึงโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) ที่มีความเร็วในแนวการไหลสูง โครงสร้างรูปไตที่เป็นเป็น ส่วนของเจ็ตจะเหนี่ยวนำกระแสลมขวางบริสุทธิ์ด้านนอกขอบเจ็ตเข้าไปผสมคล้ายการเหนี่ยวนำการ ผสมเจ็ตอิสระ (พิจารณา V_x / u_c ในรูปที่ 8.2) โดยกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของ Yuan et al (1998) พบว่า โครงสร้าง Spanwise roller เป็นกลไก ในการเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าไปผสมที่บริเวณขอบเจ็ตด้านหน้า (Windward)

บริเวณด้านหลังของเจ็ต (Leeward): นอกเหนือจากโครงสร้าง CVP ของเจ็ตจะเหนี่ยวนำ ทำให้ความเร็วสูงขึ้นในแนวดิ่งแล้ว โครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ตจะเป็นอีกกลไกลหนึ่งที่จะ เหนี่ยวนำให้ส่วนผสมของเจ็ตเองที่บริเวณอ่าว (Gulf region) ด้านล่างให้เข้าไปผสมกับโครงสร้างรูป ไต(Kidney shape) ด้านบนคล้ายกับเจ็ต (พิจารณา V_x / u_{cf} ในรูปที่ 8.2) โดยกลไกการเหนี่ยวนำ การผสมนี้สอดคล้องกลไกการเหนี่ยวนำส่วนผสมของเจ็ตเข้าไปผสมในระนาบตัดขวางการไหล โดย ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Streamwise จะไม่ทำให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม $(\vec{V}_{cf,x} \cdot \nabla \phi_j < 0)$ ในขณะที่ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Transverse จะทำให้ เกิดการเหนี่ยวนำการผสม

อนึ่งกลไกการเหนี่ยวนำการผสมนี้เป็นเพียงข้อชี้แนะจากผลการทดลองที่มีเท่านั้น

8.8 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวางในระนาบสมมาตรการไหล สำหรับกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165

เช่นเดียวกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) จากรูปที่ 8.3 แสดงความสัมพันธ์ของปริมาณต่างๆ ชี้แนะว่ากลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตรการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวางที่มีการฉีด เจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบว่า โครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ตเป็นกลไกการเหนี่ยวนำการ ผสมหนึ่งในระนาบสมมาตรการไหล ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 บริเวณ คือ บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward) และบริเวณด้านหลังของเจ็ต (Leeward)

บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward): โครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ตจะเป็นกล ใกลเหนี่ยวนำการผสม โดยจะเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่บริเวณด้านหน้าของขอบเจ็ตเข้า มาผสมกับตัวเจ็ตที่โครงสร้างรูปไต (Kidney shape) คล้ายกับการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตอิสระ (พิจารณา $\omega_z d / u_{cf}$ รูปที่ 8.3)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 จะพบว่า พื้นที่การเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เจ็ตและกระแสลมขวางเพิ่มมากขึ้น (รูปที่ 8.4) และพบการเหนี่ยวนำการผสมที่เกิดจากความเร็ว กระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Transverse $\left(\overrightarrow{V}_{cf,y} \cdot \nabla \phi_j > 0 \right)$ ด้วย ในช่วง -0.5 < x / rd < 0.25 (พิจารณา ϕ_{cf} รูปที่ 8.3) ในขณะที่กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) การเหนี่ยวนำการผสมจะเกิดจาก ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Streamwise $\left(\vec{V}_{cf,x}\cdot
abla \phi_j > 0
ight)$ เท่านั้น

บริเวณด้านหลังของเจ็ต (Leeward): โครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ตจะเป็นกลไกล เหนี่ยวนำให้ส่วนผสมของเจ็ตเองที่บริเวณอ่าว (Gulf region) ด้านล่างให้เข้าไปผสมกับโครงสร้างรูป ไต(Kidney shape) ด้านบนคล้ายกับเจ็ต (พิจารณา V_x / u_{cf} ในรูปที่ 8.3) โดยกลไกการเหนี่ยวนำ การผสมนี้สอดคล้องกลไกการเหนี่ยวนำส่วนผสมของเจ็ตเข้าไปผสมในระนาบตัดขวางการไหล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 9 อภิปรายผลการทดลอง

เพื่อประเมินวัดค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม (E) งานวิจัยจึงใช้ SPIV ควบคู่กับ (A) การใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวางพบว่า เมื่อฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง I165 ทำให้ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม (E) เพิ่มสูงขึ้น มากกว่ากรณีไม่ฉีดฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ดังแสดงในบทที่ 5

เพื่อศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางของเจ็ตในกระแสลมขวาง งานวิจัย จึงใช้ SPIV ควบคู่กับการใส่อนุภาคติดตามการไหล 2 ลักษณะ คือ (A) การใส่อนุภาคติดตามการไหล เฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้นไม่ใส่ในกระแสลมขวาง และ (B) การใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วน ของเจ็ตและกระแสลมขวาง พบว่า โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเป็นกลไกการเหนี่ยวให้กระแสลมขวาง บริสุทธิ์จากทางด้านล่างขึ้นมาผสมกับเจ็ตผ่านช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Vertical channel) ดังแสดง ในบทที่ 6 และ 7

ดังนั้นเพื่ออธิบายและสนับสนุน ข้อสรุปกลไกการเหนี่ยวนำการผสมดังกล่าว เป็นกลไกหลัก (อย่างน้อยในระนาบตัดขวาง) ในการเหนี่ยวนำการผสม ประเด็นอภิปรายในหัวข้อนี้จะนำกลไกลการ เหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางมาอธิบายเชิงปริมาณว่า ทำไมเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ถึงทำให้ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม (E) เพิ่มสูงขึ้นมากกว่ากรณีไม่ฉีดฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)

จุหาลงกรณมหาวทยาลย

hulalongkorn University

9.0 พื้นฐานการในการวิเคราะห์

9.0.1 อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ตผ่านพื้นผิวความน่าจะเป็นที่จะ พบเจ็ตมีค่าคงที่

การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตคือการที่เจ็ตเหนี่ยวนำกระแสลมขวางบริสุทธิ์โดยรอบ เข้ามาผสมกับเจ็ต ดังนั้นการคำนวณหาอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ผ่านเข้าสู่ ตัวเจ็ตนั้นจะเป็นหลักฐานที่บ่งซี้ถึงปริมาณการเหนี่ยวนำการผสม และอัตราส่วนการ เหนี่ยวนำการผสม

ดังนี้เมื่อพิจารณากลไกการเหนี่ยวนำการผสม ดังที่กล่าวไปในบทที่ 6 และ 7 จึง สามารถเขียน Control volume (CV) เพื่อหาอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ ผ่าน Control Surface (CS) เข้าสู่เจ็ตได้ดังแสดงในรูปที่ 9.1 รูปที่ 9.1 แสดง Control volume (CV) พื้นผิวทรงกระบอก แสดงการไหลผ่านหน้า ตัดการไหลเข้า A_1 หน้าตัดการไหลออก A_2 ที่มีขนาดเท่ากัน $A_1 = A_2$ และหน้าตัดพื้นผิว การไหลด้านข้าง A_{wall} ที่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าคงที่โดยมีความยาวของ CV เท่ากับ Δx ในทิศทางตามแนวการไหล และมีหน้าตัดของทรงกระบอก CV เป็นพื้นที่ล้อมรอบด้วย เส้นค่าคงที่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต ($\phi_j = ext{constant}$) ดังนี้จะสามารถคำนวณหาอัตรา การไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ไหลผ่านพื้นผิว A_{wall} ที่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมี ค่าคงที่ได้ดังนี้

$$Q_{cf,\Delta x}(\phi_{j}) = \int_{A_{\phi_{j}}} \vec{V}_{cf,yz} \cdot d\vec{A}_{\phi_{j}}$$

$$: \quad d\vec{A}_{\phi_{j}} = \left\| d\vec{A}_{\phi_{j}} \right\| \hat{e}_{\phi_{j}}$$

$$: \quad \hat{e}_{\phi_{j}} = \frac{\nabla \phi_{j}}{\|\nabla \phi_{j}\|}$$

$$: \quad \|d\vec{A}_{\phi_{j}}\| = w \, dl = (\Delta x) \, dl$$

$$= \Delta x \left[\int_{A_{\phi_{j}}} \left(\vec{V}_{cf,yz} \cdot \hat{e}_{\phi_{j}} \right) dl \right]$$
(8.1)

$$\frac{Q_{cf,\Delta x}(\phi_j)}{Q_0} = \frac{\Delta x}{Q_0} \left[\int_{A_{\phi_j}} \left(\overline{V}_{cf,yz} \cdot \hat{e}_{\phi_j} \right) dl \right]$$
(8.2)

โดย $\overline{V}_{cf,yz}$ คือ เวกเตอร์ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในระนาบตัดขวางการไหล

 $d\overline{A}_{\phi_i}$ คือ เวกเตอร์ของพื้นที่หน้าตัดที่ตำแหน่งความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต

 \hat{e}_{ϕ} คือ เวกเตอร์แสดงทิศทางตั้งฉากกับเส้นค่าคงที่ความน่าจะเป็นที่พบเจ็ต

 $abla \phi_i$ คือ เกรเดียนท์ของความน่าจะเป็นที่พบเจ็ต

w คือ ระยะทางตามแนวการไหล

dl คือ ความยาวของเส้นค่าคงที่ความน่าจะเป็นที่พบเจ็ตใดๆ

 Q_0 คือ อัตราการไหลที่ปากทางออกของเจ็ต

9.1 การตีความผลการทดลอง

การตีความผลการทดลองเพื่อแสดงถึงอัตราไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ซึ่งเหนี่ยวนำเข้า ไปผสมกับเจ็ตผ่านเส้นค่าคงที่ของความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตที่ระยะทางตามแนวการไหลใดๆ จะ แสดงในรูปอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่ใจเจ็ตต่ออัตราการไหลที่ปากทางออกเจ็ตที่ CV มีความยาวเท่ากับ Δx ใดๆ โดยในผลการทดลองจะใช้ระยะความลึก $\Delta x = 1rd$ $\left(Q_{cf,\Delta x=1rd}/Q_{o}\right)$ เป็นค่าอ้างอิง ผลการทดลองจะแบ่งการไหลไร้มิติของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ผ่าน เส้นค่าคงที่ความน่าจะเป็นใดๆ ได้เป็นสองส่วนคือ อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติที่ เป็นบวกซึ่งแสดงถึงการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่ใจกลางเจ็ต และอัตราการไหลไร้มิติของ กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่เป็นลบซึ่งแสดงถึงการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ออกจากใจกลางเจ็ต

้อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติที่เป็นบวก การตีความ และเงื่อนไข

อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติที่เป็นบวก คือ อัตราการไหลของ กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ไหลจาก บริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์ด้านนอกเข้าสู่ใจกลางเจ็ตใน ทิศทางของ $abla \phi_j$ หรืออัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ผ่านจากบริเวณความน่าจะ เป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์สูง เข้าสู่ใจกลางเจ็ตที่ความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลม ขวางต่ำ แสดงถึงอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ภายนอกที่ถูกเหนี่ยวนำโดย โครงสร้าง CVP ของเจ็ต ให้เข้าไปผสมกับเจ็ตที่ด้านใน

ตัวอย่างการตีความ และเงื่อนไขในการตีความ โดยรูปที่ 9.2 แสดงการพัฒนาตัวของ อัตราการไหลของกระแสลมขวางไร้มิติ ($Q_{cf,\Delta x=1rd}/Q_o$) กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) พิจารณาที่ x/rd = 0.5 พบว่าอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์นั้นจะเพิ่มขึ้นเมื่อ ความน่าจะเป็นที่พบเจ็ตสูงขึ้น แสดงถึง มีการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้ามาจาก ระนาบการไหลก่อนหน้าทำให้มีการไหลเข้าสู่เจ็ตมากเพิ่มมากขึ้นตามความน่าจะเป็นที่จะพบ เจ็ตมากขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 9.3 จนกระทั้งมีอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติ สูงสุด แสดงถึงบริเวณที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์มีการไหลเข้าสู่เจ็ตมากที่สุด หลังจากนั้นอัตรา การไหลจะลดลง โดยจะเกิดได้จาก 2 สาเหตุ คือ 1) มีการไหลอออกของกระแสลมขวาง บริสุทธิ์จากระนาบ ดังแสดงในรูปที่ 9.4 และ 2) เกิดการเหนี่ยวนำการผสมจนทำให้กระแส ลมขวางบริสุทธิ์ไปกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตซึ่งสอดคล้องกับความน่าจะเป็นที่พบกระแสลม ขวางมีค่าต่ำลงหรือความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตเพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่งอัตราการไหลของกระแส ลมขวางบริสุทธิ์จะมีค่าเข้าสู่ศูนย์ เมื่อความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าเข้าสู่หนึ่ง

เมื่อพิจารณาจุดวิกฤตของกราฟจะพบว่ามีเพียงจุดเดียว คือ จุดที่มีอัตราการไหลของ กระแสลมขวางเข้าสู่เจ็ตสูงสุด $\left(Q_{cf,\Delta x,\max}/Q_o
ight)$ ดังนั้นจึงใช้จุดดังกล่าวนี้เพื่อแสดงถึง ปริมาณการไหลเข้าของกระแสลมขวางทั้งหมดที่ถูกเหนี่ยวนำโดยเจ็ต

อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติที่เป็นลบ

อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติที่เป็นลบ คือ อัตราการไหลของ กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ไหลออกจากใจกลางเจ็ตกลับสู่บริเวณกระแสลมขวางบริสุทธิ์ด้าน นอก หรืออัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ไหลออกจากบริเวณความน่าจะเป็นที่จะ พบเจ็ตเพิ่มสูง ไปสู่บริเวณที่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตต่ำตามทิศทางของ $abla \phi_j$ โดยทาง ทฤษฎีเมื่อกระแสลมขวางบริสุทธิ์ถูกเหนี่ยวนำให้ผสมกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตแล้ว กระแส ลมขวางบริสุทธิ์จะไม่สามารถแยกตัวออกจากเจ็ต กลับมาเป็นกระแสลมขวางบริสุทธิ์ได้อีก ดังนั้นอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่เป็นลบ น่าจะมีความหมายในแง่มุมอื่น ไม่ใช่ การไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ออกจากเจ็ต

อย่างไรก็ตามบริเวณที่มีอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่เป็นลบ (ไหลออก จากเจ็ต) เกิดขึ้นอย่างมากที่บริเวณด้านบนของตัวเจ็ต ซึ่งชี้แนะว่าบริเวณการไหลดังกล่าว เกิดจาก การเข้าปะทะกันระหว่างกระแสลมขวางบริสุทธิ์กับเจ็ต ทำให้ความเร็วกระแสลม ขวางบริสุทธิ์ในแนว Streamwise มีค่าลดลง และเลี้ยวเบนออกขึ้นไปในแนว Transverse ด้วยเหตุนี้แล้ว จะพิจารณาอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ถูกเหนี่ยวนำไปผสม กับเจ็ตกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตจากอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ถูกเหนี่ยวนำไปผสม เท่านั้น

อนึ่งการตีความนี้เป็นการตีความในเชิงเฉลี่ยเท่านั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย --

9.2 ผลการทดลอง

9.2.1 อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)

รูปที่ 9.2 แสดงการพัฒนาตัวของอัตราการไหลของกระแสลมขวางไร้มิติ $\left(Q_{cf,\Delta x=1rd}/Q_o\right)$ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) พิจารณาที่ x/rd = 0.5 พบว่าอัตราการ ไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์นั้นจะเพิ่มขึ้นเมื่อความน่าจะเป็นที่พบเจ็ตสูงขึ้น แสดงถึง กระแสลมขวางบริสุทธิ์เริ่มมีการไหลเข้าสู่เจ็ตมากเพิ่มมากขึ้นตามความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต มากขึ้น และจะมีอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เริ่มมีการไหลเข้าสู่เจ็ตมากเพิ่มมากขึ้นตามความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต มากขึ้น และจะมีอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เริ่มมีการไหลเข้าสู่เจ็ตมากเพิ่มมากขึ้นตามความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต มากขึ้น และจะมีอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติสูงสุดเท่ากับ $Q_{cf,\Delta x=1rd,\max}/Q_o = 1.52$ ที่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $\phi_j = 0.2$ แสดงถึงบริเวณที่กระแส ลมขวางบริสุทธิ์มีการไหลเข้าสู่เจ็ตมากที่สุด หลังจากนั้นอัตราการไหลจะลดลงเมื่อความ น่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต เพิ่มสูงขึ้น แสดงถึง การที่กระแสลมขวางนั้นเกิดการเหนี่ยวนำการผสม จนกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ต ซึ่งสอดคล้องกับความน่าจะเป็นที่พบกระแสลมขวางมีค่าต่ำลง

หรือวามน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตเพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่งอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ จะมีค่าเข้าสู่ศูนย์ เมื่อความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าเข้าสู่หนึ่ง

เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล ผลการทดลองคล้ายคลึงกับที่ x / rd = 0.5 กล่าวคือ อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์จะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อความน่าจะเป็นที่จะพบ เจ็ตมีค่าสูงขึ้นในช่วงแรกจนมีค่าอัตราการไหลมากที่สุด หลังจากนั้นอัตราการไหลจะลดลง และเข้าสู่ศูนย์ เมื่อความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตสูงขึ้นจนเข้าสู่หนึ่ง

อย่างไรก็ตามอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์สูงสุด $\left(\mathcal{Q}_{cf,\Delta x=1rd,\max}/\mathcal{Q}_{o}
ight)$ จะมีค่ามากที่สุดที่ระยะการไหลใกล้กับปากเจ็ต และจะลดลงเมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะ การไหล

9.2.2 อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติ กรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165

เช่นเดียวกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) กล่าวคือ พิจารณาที่ x/rd = 0.5 พบว่า อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์นั้นจะเพิ่มขึ้นเมื่อความน่าจะเป็นที่พบเจ็ตสูงขึ้น แสดงถึงกระแสลมขวางบริสุทธิ์เริ่มมีการไหลเข้าสู่เจ็ตมากเพิ่มมากขึ้นตามความน่าจะเป็นที่ จะพบเจ็ตมากขึ้น และจะมีอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติสูงสุดเท่ากับ $Q_{cf,\Delta x=1rd,\max}/Q_o = 2.03$ ที่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $\phi_j = 0.23$ แสดงถึงบริเวณที่ กระแสลมขวางบริสุทธิ์มีการไหลเข้าสู่เจ็ตมากที่สุด หลังจากนั้นอัตราการไหลจะลดลงเมื่อ ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตเพิ่มสูงขึ้นหรือความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางลดต่ำลง แสดงถึง การที่กระแสลมขวางนั้นเกิดการเหนี่ยวนำการผสมจนกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ต ซึ่งสอดคล้องกับความน่าจะเป็นที่พบกระแสลมขวางมีค่าต่ำลงหรือความน่าจะเป็นที่จะพบ เจ็ตเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเข้าสู่ใจกลางเจ็ต จนกระทั่งอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์จะมีค่า เข้าสู่ศูนย์ เมื่อความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าเข้าสู่หนึ่ง ดังแสดงในรูปที่ 9.3

เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล ผลการทดลองคล้ายคลึงกับที่ x / rd = 0.5 กล่าวคือ อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์จะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อความน่าจะเป็นที่จะพบ เจ็ตมีค่าสูงขึ้นในช่วงแรกจนมีค่าอัตราการไหลมากที่สุด หลังจากนั้นอัตราการไหลจะลดลง และเข้าสู่ศูนย์ เมื่อความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตสูงขึ้นจนเข้าสู่หนึ่ง

อย่างไรก็ตามอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์สูงสุด $\left(\mathcal{Q}_{cf,\Delta x=1rd,\max} / \mathcal{Q}_{o}
ight)$ จะมีค่ามากที่สุดที่ระยะการไหลใกล้กับปากเจ็ต และจะลดลงเมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะ การไหล

9.2.3 การเปรียบเทียบอัตราการไหลกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ต ควบคุม (JICF) และเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165

รูปที่ 9.6 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาตัวของอัตราการไหลของกระแสลมขวาง ไร้มิติ $\left(Q_{cf,\Delta x=1rd}/Q_{o}
ight)$ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165

ที่ระยะ x/rd = 0.5 เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 อัตราการไหลของกระแส ลมขวาบริสุทธิ์ไร้มิติจะมีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ในทุกความน่าจะเป็นที่จะ พบเจ็ต แสดงถึง เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 กระแสลมขวางบริสุทธิ์จะถูกเหนี่ยวนำ ให้ไหลเข้าสู่ตัวเจ็ตมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ดังแสดงในรูปที่ 9.6 (ก)

เช่นเดียวกับผลการทดลองที่ระยะ x/rd = 0.5 กล่าวคือ พิจารณาที่ระยะการไหล x/rd = 0.75 และ 1.0 กล่าวคือ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 อัตราการไหลของ กระแสลมขวาบริสุทธิ์ไร้มิติจะมีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) อย่างไรก็ตามพบ บริเวณอัตราการไหลของกระแสลมขวางไร้มิติมีค่าลดจนกระทั้งเท่ากับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ที่ $\phi_j = 0.75$ และ 0.82 ที่ระยะการไหล x/rd = 0.75 และ 1.0 ตามลำดับ ซึ่งแสดงถึง ว่าเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 อัตราการดง เร็วกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม กล่าวคือ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะมีการคองกระแสลมขวางบริสุทธิ์จะมีการลดลง เร็วกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม กล่าวคือ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุม ซึ่งบ่งชี้ว่าเมื่อฉีดเจ็ตควบคุม กล่าวคือ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุม พี่ตำแหน่ง I165 จะมีการหายไป ของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เร็วกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ซึ่งบ่งชี้ว่าเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 การเหนี่ยวนำการผสมจะเกิดขึ้นเร็วกว่าเมื่อเทียบกับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ดัง แสดงในรูปที่ 9.6 (ข) และ (ค)

เช่นเดียวกับผลการทดลองที่ระยะ x/rd = 0.75 และ 1.0 พิจารณาที่ระยะการ ไหล x/rd = 1.5 กล่าวคือ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบบริเวณที่อัตราการไหล กระแสลมขวางบริสุทธิ์มีค่าลดลงจนกระทั้งเท่ากับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมที่ $\phi_j = 0.53$ แสดง ถึง เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมทำให้การเหนี่ยวนำการผสมจะเกิดขึ้นเร็วกว่าเมื่อเทียบกับกรณีไม่ฉีด เจ็ตควบคุม ยิ่งไปกว่านั้นยังพบจุดตัดอีกจุดหนึ่งในช่วงที่อัตราการไหลกระแสลมขวางบริสุทธิ์ มีค่าเพิ่มขึ้นที่ $\phi_j = 0.11$ ซึ่งแสดงถึง เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะทำให้ การ เพิ่มขึ้นของอัตราการไหลกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ไหลเข้าสู่เจ็ตเพิ่มขึ้นเร็วกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ต ควบคุม (JIC) ดังแสดงในรูปที่ 9.6 (ง)

9.3 การนำกลไกการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาณเพื่ออธิบายเพิ่มขึ้นของอัตราส่วน การเหนี่ยวนำการผสม เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165

เพื่อที่จะอธิบายการเพิ่มขึ้นของค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (E) เมื่อฉีด เจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ถึงมีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ดังกล่าวไปในบทที่ 5 ดังนั้น จะนำกลไกการเหนี่ยวนำการผสมมาอธิบายเชิงปริมาณอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่ เจ็ต โดยอัตราการไหลของกระแสลมขวางที่เข้าสู่เจ็ตทั้งหมดและเกิดการเหนี่ยวนำการผสมกลายเป็น ส่วนผสมของเตจนหมด จะคิดจากอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ตที่มีค่าสูงที่สุด

รูปที่ 9.7 แสดงการเปรียบเทียบค่าอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่มีค่าสูงสุด $\left(Q_{cf,\Delta x=1rd,\max}/Q_{o}
ight)$ ที่ระยะการไหลใดๆ ระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และการฉีดเจ็ต ควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ที่ระยะการไหลเริ่มต้นที่ x/rd = 0.5 พบว่า ค่าอัตราการไหลสูงสุดของ กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ถูกโครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำเข้ามาผสม เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ ตำแหน่ง I165 มีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) แสดงถึง เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะทำให้อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ตนั้นมีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ประกอบกับที่ระยะการไหลเริ่มต้นนี้ ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (E) เมื่อฉีดเจ็ต ควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ก็มีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมด้วย เพราะฉะนั้นที่ระยะการไหลต่อไป ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมก็ควรจะมีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ซึ่ง สอดคล้องค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมก็ควรจะมีค่ามากกว่าไม่ฉีดเจ็ตควบคุมที่ระยะตาม การไหล x/rd = 0.75

ยิ่งไปกว่านั้นพบว่า ค่าอัตราการไหลสูงสุดของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ ตำแหน่ง I165 มีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ในทุกระยะการไหล ประกอบกับที่ทุกระยะ การไหล ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (E) เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ก็มี ค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมด้วย ดังนั้นจึงทำให้ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุม (I165) มีค่าค่าอัตราส่วนการ เหนี่ยวนำการผสม (E) มากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)

บทที่ 10 สรุปผลการทดลอง

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง (Azimuthal control jets) ต่อการเหนี่ยวนำการผสม (Entrainment) และกลไกการเหนี่ยวนำการผสม (Entrainment mechanism) ในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวางที่อัตราส่วน ความเร็วประสิทธิผล (r) เท่ากับ 4 โดยการวัดสนามความเร็วที่ระนาบใดๆของเจ็ตในกระแสลม ขวางด้วยเทคนิค Stereoscopic Particle Image Velocimetry (SPIV) ประกอบกับการปล่อย อนุภาคติดตามการไหล 2 ลักษณะ คือ (A) การปล่อยอนุภาคติดตามการไหลเฉพาะส่วนของเจ็ต ไม่ใส่ ในกระแสลมขวาง และ (B) การปล่อยอนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวาง

เพื่อประเมินวัดค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (*E*) งานวิจัยจึงใช้ SPIV ควบคู่กับ (A) การใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง ทำ ให้สามารถระบุบริเวณที่เป็นเจ็ตออกจากกระแสลมขวางได้อย่างชัดเจน นำไปสู่การหาอัตราการไหล ของเจ็ต ณ ระนาบตัดขวางการไหลใดๆ และสามารถประเมินวัดอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิง ปริมาตรได้โดยตรง

เพื่อศึกษาโครงสร้างเจ็ต ปฏิสัมพันธ์ของโครงสร้างเจ็ตและกระแสลมขวาง การเหนี่ยวนำ กระแสลมขวางโดยเจ็ต และกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางของเจ็ตในกระแสลมขวาง งานวิจัยจึงใช้ SPIV ควบคู่กับการใส่อนุภาคติดตามการไหล 2 ลักษณะ คือ (A) การใส่อนุภาคติดตาม การไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้นไม่ใส่ในกระแสลมขวาง ทำให้ได้ความเร็วและโครงสร้างของเจ็ต และ (B) การใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวาง ทำให้สามารถได้ ความเร็วสนามของของไหลใดๆ (เจ็ตหรือกระแสลมขวาง) เมื่อนำความเร็วของเทคนิคที่ (B) – (A) จะ ทำให้สามารถประมาณหาความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ (C) และการเหนี่ยวนำแสลมขวาง บริสุทธิ์โดยเจ็ต นำไปสู่การศึกษากลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตใน กระแสลมขวางได้

10.1 อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร และประสิทธิผลการใช้เจ็ตควบคุม

ทั้งกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบว่า เมื่อเจ็ตพัฒนา ตัวไปตามระยะการไหล ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (E) จะมีค่าเพิ่มขึ้น อย่างไร ก็ตาม เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง I165 ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิง ปริมาตร จะมีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมที่ทุกระยะทางตามแนวการไหล (รูปที่ 5.1)

เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบว่า เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล ค่า ประสิทธิผลการใช้เจ็ตควบคุม (η) จะมีค่าลดลง แสดงว่า เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล ผล ของการฉีดเจ็ตควบคุม (165) ที่ปากทางออกของเจ็ตจะลดลงอย่างต่อเนื่อง ยิ่งไปกว่านั้นที่ทุกระยะ การไหล ค่าประสิทธิผลการใช้เจ็ตควบคุม จะมีค่ามากกว่า 1 โดยมีค่ามากที่สุดที่ระยะ x/rd = 0.5ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.49 แสดงถึง การฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะทำให้อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการ ผสมเพิ่มขึ้นมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ถึง 49% (รูปที่ 5.2)

10.2 เส้นทางเดินของเจ็ต

ทั้งกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบว่า เมื่อเจ็ตพัฒนา ตัวไปตามระยะการไหล เส้นทางเดินของเจ็ตทั้งจากปริมาณความเร็วเจ็ต และ Vorticity ในแนวแกน Streamwise จะยกตัวสูงขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะทำให้เส้นทางเดิน ของเจ็ตสูงกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ตลอดทุกระยะการไหล (รูปที่ 5.4) โดยการเพิ่มสูงขึ้นดังกล่าว สอดคล้องกับการเพิ่มสูงขึ้นของค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเมื่อฉีดเจ็ตที่ตำแหน่ง I165 ตลอด ทุกระยะการไหล (รูปที่ 5.1) สอดคล้องกับแบบจำลอง Wall blocking effect ของ Kornsri et al (2009) ซึ่งชี้แนะว่า ถ้าเส้นทางเดินของเจ็ตอยู่ต่ำใกล้ผนัง ผนังจะมีผลไปขัดขวางและจะลดการ เหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (Wall blocking) ทำให้เจ็ตเหนี่ยวนำการผสมได้น้อย แต่เมื่อเส้นทางเดิน ของเจ็ตสูงขึ้น ผลของผนังจะลดลงทำให้เจ็ตสามารถเหนี่ยวนำการผสมได้มากขึ้น

10.3 Circulation ของเจ็ต

ทั้งกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบว่า เมื่อเจ็ตพัฒนา ตัวไปตามระยะการไหล Circulation ของเจ็ต $\left(+\Gamma/u_{cf}d\right)$ จะมีค่าลดต่ำลง อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ต ควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะทำให้ Circulation ของเจ็ต $\left(+\Gamma/u_{cf}d\right)$ มีค่าสูงมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ต ควบคุม ตลอดทุกระยะการไหล (รูปที่ 5.5) โดยการเพิ่มสูงขึ้นดังกล่าวสอดคล้องกับการเพิ่มสูงขึ้นของ ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเมื่อฉีดเจ็ตที่ตำแหน่ง I165 ตลอดทุกระยะการไหล (รูปที่ 5.1) โดย ความสอดคล้องระหว่าง Circulation กับการเหนี่ยวนำการผสมสามารถอธิบายได้ว่า การที่โครงสร้าง CVP เจ็ตมี Circulation สูงขึ้น แสดงถึง เจ็ตมีศักยภาพในการเหนี่ยวนำการผสมสูงขึ้น จึงทำให้ค่า อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมสูงขึ้น

10.4 โครงสร้าง และกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตใน กระแสลมขวางกรณีไม่ฉีดเจ็ต (JICF) และกรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165

10.4.1 ความน่าจะเป็น

ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมีค่าสูงเข้าสู่หนึ่งที่บริเวณใจกลางเจ็ต และมีค่าลดต่ำลง ตามแนวรัศมีจนมีค่าต่ำเข้าสู่ศูนย์ที่บริเวณขอบเจ็ต และมีค่าเป็นศูนย์ที่บริเวณกระแสลมขวาง บริสุทธิ์ด้านนอก (รูปที่ 6.1ก)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 เจ็ตสามารถพุ่งทะลุเข้าไปสู่กระแส ลมขวางในแนวดิ่งได้มากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) นอกจากนี้เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ ตำแหน่ง 1165 ยังพบโครงสร้าง Wake ที่ด้านล่างของเจ็ต เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการ ไหลก็ยังคงพบโครงสร้าง Wake ได้อยู่ แต่ความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตในโครงสร้าง Wake จะ ลดลง หรือความน่าจะเป็นที่จะพบกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในโครงสร้าง Wake จะเพิ่มสูงขึ้น ตามระยะการไหล (รูปที่ 7.1ก)

10.4.2 เวกเตอร์ในระนาบตัดขวางการไหลเฉลี่ยไร้มิติ

- (A) สามารถเห็นโครงสร้าง CVP ของเจ็ตครึ่งหนึ่ง
- (B) สามารถเห็นโครงสร้าง CVP ของเจ็ตแบบเต็มรูป
- (C) สามารถเห็นกระแสลมขวางบริสุทธิ์ถูกเหนี่ยวนำโดยโครงสร้าง CVP ของเจ็ตให้
 เกิดการเคลื่อนที่หมุนวน

จากการพิจารณาเวกเตอร์ความเร็วในระนาบตัดขวางเฉลี่ยไร้มิติ (A) – (C) ทำให้ สามารถวิเคราะห์ 1) โครงสร้างของเจ็ต 2) ปฏิสัมพันธ์ของโครงสร้างเจ็ตและกระแสลมขวาง 3) กลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางของเจ็ตในกระแสลมขวาง

โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เคลื่อนที่หมุนวน

กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) พบว่าโครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำให้กระแสลม ขวางบริสุทธิ์ที่ขอบเจ็ตทั้งสองข้างให้มีการเคลื่อนที่หมุนวนพุ่งลงในแนวดิ่งมาที่ขอบเจ็ต ด้านล่าง และจะถูกเหนี่ยวนำให้กลับตัวขึ้นเข้าสู่เจ็ตที่ขอบเจ็ตด้านล่างเป็นหลักผ่านช่องการ ไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging --diverging vertical channel of high upward flow) อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบว่าหลังจากที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ ขอบเจ็ตทั้งสองข้างจะถูกโครงสร้าง CVP ของเจ็ตสามารถเหนี่ยวนำให้มีการเคลื่อนที่หมุนวน พุ่งลงในแนวดิ่งแล้ว และจะถูกเหนี่ยวนำต่อให้มีการเคลื่อนที่เลี้ยวเข้าสู่เจ็ตที่บริเวณข้าง โครงสร้าง Wake เป็นหลัก

ช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel)

พบการไหลขึ้นผ่าน "ช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง(Vertical channel)" กล่าวคือ กระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่บริเวณปากอ่าว (Bell – shape inlet) ด้านล่างของเจ็ตจะไหลผ่าน บริเวณที่มีการไหลลู่เข้า (Converging section) และไหลไปที่บริเวณคอคอด (Throat) :ซึ่งที่ บริเวณนี้กระแสลมขวางบริสุทธิ์จะถูกเหนี่ยวนำให้ผสมกับเจ็ตกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตจน เกือบหมดแล้ว

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบว่า บริเวณปากอ่าว (Bellshape inlet) นั้นยกตัวสูงขึ้นจากพื้นมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ชี้แนะว่าการยก ตัวสูงขึ้นจากพื้นนั้นจะช่วยไปลดผลของ Wall blocking และอาจเป็นสาเหตุให้โครงสร้าง CVP ของเจ็ตสามารถเหนี่ยวนำกระแสลมขวางบริสุทธิ์ให้มีการเคลื่อนที่หมุนวนและไหลเข้าสู่ เจ็ตได้มากกว่า

บริเวณที่เกิดการเหนี่ยวนำการผสมสูง

ทั้งกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบบริเวณ ที่มีการเหนี่ยวนำการผสมในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ต $0.01 < \phi_j < 0.75$ และบริเวณ ที่มีการผสมอย่างมากในช่วงความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตประมาณในช่วง $0.25 < \phi_j < 0.75$ (รูปที่ 7.4) นอกจากนี้ พบว่า การเหนี่ยวนำการผสมจะเกือบหมดสมบูรณ์ตั้งแต่ภายในบริเวณ ที่มีการไหลลู่เข้า (Converging section) ของช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel) แล้ว เมื่อการไหลมาถึงบริเวณคอคอด (Throat) จะกลายเป็น ส่วนผสมของเจ็ตเกือบหมด

อย่างไรก็ตาม เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 จะทำให้เกิดโครงสร้าง Wake ที่ ด้านล่าง โดยการมีอยู่ของโครงสร้าง Wake ดังกล่าว จะช่วยเพิ่มพื้นที่การไหลของกระแสลม ขวางบริสุทธิ์เข้าสู่เจ็ต และจะช่วยเพิ่มพื้นที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวางใน กรณีฉีดเจ็ตควบคุม (1165) มากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม

10.4.3 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise

พบโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) ซึ่งเป็นบริเวณที่เป็นส่วนผสมของเจ็ตเป็นส่วน ใหญ่พร้อมทั้งมีความเร็วในแนวแกน Streamwise สูง ($V_{j,x} / u_{cf}$) และบริเวณปากอ่าว (Gulf region) ที่มีความเร็วในแนวแกน Streamwise ต่ำกว่าบริเวณอื่น เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไป ตามระยะการไหลก็ยังสามารถพบโครงสร้างรูปทรงไตและบริเวณอ่าวได้อยู่ ขณะที่ค่า ความเร็วสูงสุดนั้นจะมีค่าลดต่ำลง (รูปที่ 6.1 ข และ 7.1ข)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 โครงสร้างรูปไตไม่โดดเด่นเท่ากรณี ไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) โดยความเร็วสูงสุดในแนวแกน Streamwise ที่ด้านบนของ โครงสร้างรูปไตถูกหน่วงให้มีค่าลดลง และพบการยกตัวสูงขึ้นของบริเวณอ่าวเมื่อเปรียบเทียบ กับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม โดยผลการทดลองชี้แนะว่าการฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ทำ ให้ Wall blocking ลดลง และส่งผลให้ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเมื่อฉีดเจ็ตควบคุม ที่ตำแหน่ง I165 นั้นมีค่ามากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) (รูปที่ 7.2ข)

นอกจากนี้พบบริเวณที่กระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าปะทะกับเจ็ตที่ด้านหน้า และเกิด การเลี้ยวเบนออกขึ้นจากแนวแกน Streamwise ที่ด้านบนของขอบเจ็ต

10.4.4 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Transverse

กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) พบ บริเวณที่มีค่าความเร็วสูงสุดในแนวแกน Transverse ที่เป็นบวก 2 บริเวณ คือ ที่ด้านบนซึ่งเกิดจากโมเมนตัมที่หลงเหลืออยู่จากปาก ทางออกของเจ็ต โดยวางตัวอยู่บริเวณเดียวกับโครงสร้างรูปไต ขณะที่ด้านล่างเกิดจากการ เหนี่ยวนำจากโครงสร้าง CVP ของเจ็ต โดยวางตัวอยู่ในช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Vertical channel) อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 พบบริเวณที่ความเร็วสูงสุดใน แนว Transverse มีขนาดใหญ่กว่าและมีค่าความเร็วสูงสุดมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และพบเพียงแค่บริเวณเดียวที่กึ่งกลางของเจ็ตซึ่งเกิดจากการเหนี่ยวนำของโครงสร้าง CVP ของเจ็ต โดยวางตัวอยู่ในช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Vertical channel) (รูปที่ 7.2ค)

นอกจากนี้ยังพบบริเวณที่มีค่าความเร็วต่ำสุดเป็นลบที่ขอบเจ็ตทั้งสองข้างโดยเกิด จากการเหนี่ยวนำของโครงสร้าง CVP ของเจ็ต ทั้งกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JIC) และเมื่อฉีด เจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 ยิ่งไปกว่านั้นที่บริเวณด้านบนของเจ็ตพบว่ามีความเร็วกระแสลม ขวางบริสุทธิ์ไหลขึ้นซึ่งสนับสนุนการเลี้ยวเบนขึ้นในแนวดิ่งออกจากแนว Streamwise หลังจากการประทะกันระหว่างกระแสลมขวางบริสุทธิ์กับเจ็ตที่ด้านหน้า (7.2ค (B) และ (C))

10.4.5 ความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Spanwise

สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบ บริเวณที่มีความเร็วเจ็ตสูงสุด 2 คู่ โดยมีทิศทางความเร็วของแต่ละคู่สอดคล้องกับทิศทางการ หมุนของโครงสร้าง CVP และพบจุดอานม้า (Saddle point) ที่บริเวณความน่าจะเป็นที่จะ พบเจ็ตสูง ($\phi_j > 0.95$) ที่ตำแหน่งกึ่งกลางเจ็ต (รูปที่ 7.2ง)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบว่าจุดอานม้าวางตัวสูงขึ้นกว่า กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมอย่างชัดเจน (รูปที่ 7.2ง)

10.4.6 Vorticity เฉลี่ยไร้มิติในแนวแกน Streamwise

กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) พบโครงสร้าง Counter – rotating vortex pair (CVP) 3 คู่ โดยมีขนาดและรูปร่างที่แตกต่างกัน โดยโครงสร้าง CVP หลักของเจ็ต คือคู่ CVP ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามระยะการไหล ยังสามารถพบโครงสร้าง CVP ของ เจ็ต โดยขนาดของ Vorticity จะสลายตัวลดลง ขณะที่รูปร่างจะมีการพัฒนาตัวขยายใหญ่ (รูปที่ 6.1จ)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบคู่ CVP ที่ชัดเจนเพียง 1 คู่ โดย เป็นโครงสร้าง CVP หลักของเจ็ต และมีทิศทางการหมุนไปในทางเดียวกันกับโครงสร้าง CVP ของเจ็ตกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) นอกจากนี้ยังพบว่าโครงสร้าง CVP ของเจ็ตเมื่อฉีดเจ็ต ควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 ยกตัวสูงขึ้นมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (รูปที่ 7.2จ)

การพบ Vorticity ในกระแสลมขวางบริสุทธิ์ทั้งในกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และ เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 โดยพบ Vortex สองคู่ทุกระยะการไหล โดยทิศทางการ หมุนของ Vortex คู่บนสอดคล้องกับทิศทางการหมุนของโครงสร้าง Wake ขณะที่ทิศทางการ หมุนของ Vortex คู่ล่างสอดคล้องกับทิศทางการหมุนของโครงสร้าง Horseshoe vortex ดังนี้แล้วหลักฐานชี้แนะว่า การพบ Vorticity ในกระแสลมขวางบริสุทธิ์อาจเกิดขึ้นจาก โครงสร้างดังกล่าว (รูปที่ 7.2จ (C))

อนึ่ง แม้ว่าทิศทางการหมุนของ Vortex คู่ล่างนั้นจะสอดคล้องกับทิศทางการหมุน ของโครงสร้าง Horseshoe vortex ก็ตาม แต่ที่บริเวณ Vortex คู่ล่างนั้นใกล้กับขอบภาพ ดังนั้นบริเวณดังกล่าวอาจเกิดจากความคาดเคลื่อนในการวัดความเร็ว

10.4.7 กลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง

โครงสร้าง CVP หลักของเจ็ตเป็นโครงสร้างหลักที่ทำให้เกิดกลไกการเหนี่ยวนำการ ผสมในระนาบตัดขวางของเจ็ตในกระแสลม (รูปที่ 6.2)

โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเหนี่ยวนำกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่บริเวณด้านข้างขอบเจ็ต โดยรอบให้มีการเคลื่อนที่พุ่งลงในแนวดิ่งมาที่ขอบเจ็ตด้านล่าง และถูกเหนี่ยวนำให้กลับตัว ขึ้นเข้าสู่เจ็ตที่ขอบเจ็ตด้านล่างเป็นหลักผ่านบริเวณทีอ่าว (bell shaped inlet) ของช่องการ ไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel of high upward flow)

โครงสร้าง CVP ของเจ็ตเป็นกลไกในการเหนี่ยวนำและขับเคลื่อนให้เกิดซ่องการไหล ขึ้นผ่านช่องการไหลขึ้นในแนวดิ่ง (Converging – diverging vertical channel) ซึ่งวางตัว ตรงกับกึ่งกลางโครงสร้าง CVP เมื่อกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไหลผ่านบริเวณที่มีการไหลลู่เข้า (Converging section) ซึ่งเป็นบริเวณที่มีการเหนี่ยวนำการผสมสูงในช่วงความน่าจะเป็นที่ จะพบเจ็ต $0.25 < \phi_j < 0.75$ และไหลต่อไปถึงบริเวณคอคอด (Throat) กระแสลมขวาง บริสุทธิ์จะถูกเจ็ตเหนี่ยวนำให้กลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตจนเกือบหมดแล้ว หลังจากของไหล ที่ผสมกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตแล้วจะผ่านต่อไปยังบริเวณที่มีการไหลลู่ออก (Diverging section) สู่บริเวณอ่าว (Gulf region) ซึ่งมีความเร็วในแนวแกน Streamwise ต่ำ และ ความเร็วในแนวแกน Transverse สูง

ของไหลที่ผสมจนกลายเป็นส่วนผสมของเจ็ตจะไหลกระจายตัวลู่ออกไปปะทะกับ แนวขอบของโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) ด้านบนซึ่งเป็นบริเวณที่พบส่วนผสมของเจ็ต เป็นส่วนใหญ่ และมีความเร็วในแนวแกน Streamwise สูง และโครงสร้างรูปไตนี้จะ เหนี่ยวนำส่วนผสมของเจ็ตที่ด้านล้างที่บริเวณอ่าว (Gulf region) ให้เข้าไปผสม คล้ายการ เหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตอิสระ(Free jet)

อย่างไรก็ตามกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และเมื่อ ฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 โดยรวมมีลักษณะกลการเหนี่ยวนำการผสมคล้ายคลึงกัน แต่ จะแตกต่างกันที่เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 โครงสร้าง CVP จะเหนี่ยวนำให้กระแส ลมขวางบริสุทธิ์ที่ขอบเจ็ตด้านข้างโดยรอบเกิดการเคลื่อนที่หมุนวนลงด้านล่าง และไหลเข้าสู่ เจ็ตที่บริเวณด้านข้างโครงสร้าง Wake เป็นหลัก ขณะที่กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมกระแสลมขวาง บริสุทธิ์จะไหลเข้าสู่เจ็ตที่บริเวณขอบเจ็ตด้านล่างเป็นหลัก

10.5 กลไกการเหนี่ยวน้ำการผสมในระนาบสมมาตรการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง

โครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ตเป็นกลไกการเหนี่ยวนำการผสมหนึ่งในระนาบสมมาตร การไหล ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 บริเวณ คือ บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward) และบริเวณด้านหลังของ เจ็ต (Leeward)

บริเวณด้านหน้าของเจ็ต (Windward): โครงสร้าง Spanwise roller ของโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) เป็นกลไกลเหนี่ยวนำการผสมในระนาบสมมาตร โดยจะเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวาง บริสุทธิ์ที่บริเวณด้านหน้าของขอบเจ็ตเข้ามาผสมกับตัวเจ็ต (พิจารณา $\omega_x d / u_{cf}$ ในรูปที่ 8.2) พบว่า ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Streamwise จะทำให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม $\left(\vec{V}_{cf,x}\cdot\nabla\phi_j>0\right)$ ซึ่งคล้ายการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตอิสระ (พิจารณา V_x / u_{cf} ในรูปที่ 8.2) ในขณะที่ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Transverse จะไม่ทำให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม $\left(\vec{V}_{cf,x}\cdot\nabla\phi_j>0\right)$ ซึ่งคล้ายการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตอิสระ (พิจารณา V_x / u_{cf} ในรูปที่ 8.2) ในขณะที่ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Transverse จะไม่ทำให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม $\left(\vec{V}_{cf,y}\cdot\nabla\phi_j<0\right)$ (พิจารณา ϕ_{cf} ในรูปที่ 8.2) โดยกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบ สมมาตรนี้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของ Yuan et al (1998) พบว่า โครงสร้าง Spanwise roller เป็นกลไกในการเหนี่ยวนำให้กระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าไปผสมที่บริเวณขอบเจ็ตด้านหน้า (Windward)

อย่างไรก็ตามเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบว่า พื้นที่การเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ต และกระแสลมขวางเพิ่มมากขึ้น (รูปที่ 8.4) และพบการเหนี่ยวนำการผสมที่เกิดจากความเร็วกระแส ลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Transverse $\left(\vec{V}_{cf,y}\cdot
abla \phi_j > 0\right)$ ด้วย ในช่วง -0.5 < x/rd < 0.25(พิจารณา ϕ_{cf} รูปที่ 8.3) ในขณะที่กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) การเหนี่ยวนำการผสมจะเกิดจาก ความเร็วของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนว Streamwise $\left(\vec{V}_{cf,x}\cdot
abla \phi_j > 0\right)$ เท่านั้น

บริเวณด้านหลังของเจ็ต (Leeward): ทั้งกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีการฉีด เจ็ตตควบคุมที่ตำแหน่ง 165 พบว่า นอกเหนือจากโครงสร้าง CVP ของเจ็ตจะเหนี่ยวนำทำให้เกิด ความเร็วเจ็ตสูงขึ้นในแนวดิ่งแล้ว โครงสร้าง Spanwise roller ของเจ็ตจะเป็นอีกกลไกลหนึ่งที่จะช่วย เหนี่ยวนำให้ส่วนผสมของเจ็ตเอง (ไม่ใช่กระแสลมขวางบริสุทธิ์) จากบริเวณอ่าว (Gulf region) ด้านล่างให้เข้าไปผสมกับโครงสร้างรูปไต (Kidney shape) ด้านบนคล้ายการเหนี่ยวนำการผสมของ เจ็ตอิสระ (พิจารณา V_x / u_{cf} ในรูปที่ 8.2) สอดคล้องกับกลไกการเหนี่ยวนำส่วนผสมของเจ็ตเข้าไป ผสมเจ็ตเองที่พบในระนาบตัดขวาง

อย่างไรก็ตามความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Streamwise จะไม่ก่อให้เกิดการ เหนี่ยวนำการผสม $\left(ec{V}_{cf,x} \cdot
abla \phi_j < 0
ight)$ ในขณะที่ความเร็วกระแสลมขวางบริสุทธิ์ในแนวแกน Transverse จะก่อให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสม $\left(ec{V}_{cf,y} \cdot
abla \phi_j > 0
ight)$ ซึ่งถูกเหนี่ยวนำให้เกิดโดย โครงสร้าง CVP ของเจ็ต (พิจารณา ϕ_{cf} รูปที่ 8.2)

อนึ่ง กลไกการเหนี่ยวนำการผสมนี้เป็นเพียงข้อชี้แนะจากผลการทดลองที่มีเท่านั้น โดยการ พิจารณากลไกการเหนี่ยวนำการผสมซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปของการเหนี่ยวนำการผสมโดยความเร็วตาม แนวแกนใดๆ พึ่งตระหนักว่าเป็นการพิจารณาจากความเร็วเฉลี่ยเท่านั้น

10.6 การอธิบายการเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม เมื่อฉีดเจ็ตควบคุม (I165) โดยกลไกการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาณ

เพื่อสอบทวน อธิบาย และสนับสนุนกลการเหนี่ยวนำการผสมในระนาบตัดขวางการไหลของ เจ็ตในกระแสลมขวาง งานวิจัยจึงนำกลไกการเหนี่ยวนำการผสมมาคำนวณเชิงปริมาณซึ่งแสดงเป็น อัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ไหลเข้าสู่เจ็ต พบว่า เมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะ ทำให้อัตราการของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ที่ไหลเข้าสู่เจ็ตนั้นมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ระยะการไหล (รูปที่ 9.5) ที่ทุกระยะการไหล สอดคล้องกับเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 จะทำ ให้ค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม (E) เพิ่มสูงขึ้นมากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุมที่ทุกระยะการ ไหล (รูปที่ 5.1)

10.7 ปัจจัยที่มีผลช่วยส่งเสริมการเหนี่ยวนำการผสมกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (I165) เมื่อ เทียบกับกรณไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)

จากการศึกษาเจ็ตในกระแสลมขวางทั้งในระนาบตัดขวางการไหล และระนาบสมมาตรการ ไหล สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีที่มีการฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165 พบว่า มี ปัจจัยต่างๆที่ช่วยส่งเสริมให้อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (1165) มากกว่ากรณี ไม่ฉีดเจ็ตควบคุม ได้แก่

- เส้นทางเดินของเจ็ต: เมื่อฉีดเจ็ตควบคุม (I165) จะทำให้เส้นทางเดินของเจ็ตลอยตัว สูงขึ้น ส่งผลให้ลดผลของการกีดกันการเหนี่ยวนำการผสมจากผนัง (Wall blocking)
- Circulation ของเจ็ต: เมื่อฉีดเจ็ตควบคุม (I165) จะทำให้ Circulation ของเจ็ตมีค่า เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้โครงสร้าง CVP ของเจ็ตมีศักยภาพในการเหนี่ยวนำการผสมมากขึ้น

- พื้นที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวาง:
 - ระนาบตัดขวางการไหล: เมื่อฉีดเจ็ตควบคุม (I165) จะก่อให้เกิดโครงสร้าง
 Wake ที่บริเวณด้านล่างของเจ็ตซึ่งจะช่วยเพิ่มพื้นที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและ
 กรแสลมขวาง และจะช่วยเพิ่มพื้นที่การไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์เข้าสู่
 เจ็ต
 - ระนาบสมมาตรการไหล: เมื่อฉีดเจ็ตควบคุม (I165) จะทำให้ขอบเจ็ตที่บริเวณ ด้านหน้าของเจ็ต (Windward) มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นซึ่งช่วยเพิ่มพื้นที่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวาง

ปัจจัยต่างๆเหล่านี้ล้วนช่วยส่งเสริมให้อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมกรณีที่มีการฉีดเจ็ตควบคุม (I165) มากกว่ากรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

		$E\left(\cdot \right)$	$\left(\frac{x}{rd}\right)$	Curve fit: $E = 1 + a_E \left(\frac{x}{rd}\right)^{b_E}$			
$\frac{x}{rd}$	0.5	0.75	1.0	1.5	$a_{\scriptscriptstyle E}$	$b_{\scriptscriptstyle E}$	R^2
JICF	4.183	5.531	6.381	7.255	5.119	0.5627	0.9589
1165	6.252	7.142	8.159	8.825	6.875	0.3627	0.9709
		$\eta \Big($ -	$\left(\frac{x}{l}\right)$		Curve	fit: $\eta = a_{\eta} \left(\cdot \right)$	$\left(\frac{x}{rd}\right)^{b_{\eta}}$
			rd)	a_{η}	b_η	R^2	
1165	1.495	1.291	1.278	1.216	1.280	-0.1889	0.862

ตารางที่ 5.1 สรุปค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรและค่าประสิทธิผลการ ใช้เจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

	Tit	\mathbb{R}^2	96.0	0.93	0.94	0.99	0.92	0.95	0.97	86.0	0.692				
	pirical Curve]	b_E	0.56	0.68	0.683	0.86	0.496	0.639	0.628	0.626	0.597				
	En	a_E	5.12	3.48	3.33	4.36	4.88	4.98	5.22	4.43	4.55				
		1.5	7.25	5.39	5.36	7.12	6.47	7.24	7.86	6.70		1.00	0.149	0.925	0.138
	Data	1	6.38	4.82	4.89	5.43	6.37	6.31	5.88	5.73		0.688	0.120	0.636	0.111
Ε	imental I	0.75	5.53	4.23	3.91	4.55	5.67	5.36	5.51	4.97	orks as one sample	0.720	0.145	0.666	0.134
	Exper	0.5	4.18	2.88	2.91	3.22	4.44	4.51	4.44	3.80		0.760	0.2	0.703	0.185
		x/rd = 0.25	ı			•	2.96		•	2.96		•	·	ı	ı
		Actual r	4.02	3.9 ± 0.3	3.9 ± 0.3	4.2	4.02	4.0	4.02	$\overline{r} = 4.052$	fit parameter to E of all w	$S_{r} = 0.083$	$S_r / \overline{r} = 0.021$	Precision uncertainty of \overline{r} $P_r = tS_r / \sqrt{N}$ = 2.645	Fraction of precision uncertainty of \overline{r} $P_r/\overline{r} = 0.653$
	Work		Present work	Witayaprapakorn (2013)	Srimekharat (2013)	Dawyok (2014)	Wongthongsiri (2014)	Sornphrom (2016)	Tekhuad(2016)	Ē	Curve	S_E	S_E / \overline{E}	Precision uncertainty of \overline{E} $P_{E} = tS_{E} / \sqrt{N}$	Fraction of precision uncertainty of \overline{E} , $P_{\overline{E}}/\overline{E}$
			r = 4												

ตารางที่ 5.2 สรุปค่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมในงานวิจัยปัจุบัน และงานวิจัยในอดีต

		$\frac{y_{\rm CM, V }}{rd}$	$\left(\frac{x}{rd}\right)$	Curve fit: -	$\frac{y_{\rm CM, V_x }}{rd} = a_T$	$\left(\frac{x}{rd}\right)^{b_T}$	
$\frac{x}{rd}$	0.5	0.75	1.0	1.5	a_T	b_{T}	R^2
JICF	0.9061	1.083	1.168	1.417	1.194	0.3912	0.9987
1165	1.331	1.513	1.563	1.749	1.586	0.2413	0.9844

ตารางที่ 5.3 สรุปค่าเส้นทางเดินของเจ็ตโดยคำนวณมาจาก V_{x}

ตารางที่ 5.4 สรุปค่าเส้นทางเดินของเจ็ตโดยคำนวณมาจาก ω_{x}

		$\frac{y_{\rm CM, \omega }}{rd}$	$\frac{ x }{rd}\left(\frac{x}{rd}\right)$	Curve fit: $\frac{y_{CM, \omega_x }}{rd} = a_T \left(\frac{x}{rd}\right)^{b_T}$			
$\frac{x}{rd}$	0.5	0.75	1.0	1.5	a_{T}	$b_{_T}$	R^2
JICF	0.7658	0.9288	1.027	1.232	1.036	0.4274	0.9975
1165	1.200	1.319	1.453	1.551	1.423	0.2394	0.98

ตารางที่ 5.5 สรุปค่า Circulation

		$\frac{\Gamma}{u_{cf}d}$	$\left(\frac{x}{rd}\right)$	Curve fit:	$\frac{\Gamma}{u_{cf}d} = a_C \bigg($	$\left(\frac{x}{rd}\right)^{b_c}$	
$\frac{x}{rd}$	0.5	0.75	AL 1.0 KO	RN 1.5	RSIT ^a c	b_{c}	R^2
JICF	5.438	4.449	3.750	3.441	3.953	-0.532	0.9634
1165	7.213	6.168	5.493	3.979	5.173	-0.428	0.9599

รูปที่ 2.1 โครงสร้างของ Vortical structure ของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Fric and Roshko,1994)

รูปที่ 2.2 โครงสร้างของการเกิด CVP (Cortelezzi and Karagozian,2001) Isometic ของเจ็ต Shear layer vortex ring Schematic diagram ของ การเปลี่ยนตำแหน่งของ Shear layer vorticity

รูปที่ 2.3 การพัฒนาตัวของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Cortelezzi and Karagozian,2001)

รูปที่ 2.4 Vortices structure ของเจ็ตในกระแสลมขวางบนระนาบสมมาตร (Lim et al., 2001)

รูปที่ 2.5 การพับตัวของ cylindrical shear layer (Lim et al., 2001)

รูปที่ 2.6 โครงสร้างบริเวณ Near field ของเจ็ตในกระแสลมขวาง ซึ่งแสดงเป็น Isosurface ของ Vorticity (Yuan et al., 1999)

- รูปที่ 2.7 โครงสร้างของ Hanging vortices (Yuan et al., 1999)
 - ก) รูป Schematic ของ Hanging vortices
 - ข) Vector ความเร็วซึ่งแสดงกลไกของการเกิด Hanging vortices

รูปที่ 2.8 Skewed mixing layer ที่พัฒนาตัวขึ้นระหว่างเจ็ต และกระแสลมขวางที่ บริเวณขอบด้านข้างของเจ็ต (Yuan et al., 1999)

รูปที่ 2.9 วิวัฒนาการของ Streamlines ในการก่อตัวของ Kelvin-Helmholtz roller (Sau et al., 2004)

รูปที่ 2.10 จุดแบ่งระหว่าง Near Field และ Far Field บน r^2d (เครื่องหมาย X) (Smith and Mungal, 1998)

รูปที่ 2.11 การลดลงของ C % ของ JICF และ Free jet บน Near Field และ Far Field บน *rd* เปรียบเทียบกับ free jet (Smith and Mungal, 1998)

รูปที่ 2.12 Instantaneous contour ของ Spanwise vorticity (Yuan et al., 1999)

รูปที่ 2.13 Average magnitude ของ Streamwise vorticity Cortelezzi and Karagozian (2001)

(Kornsri et al., 2009)

(Fric and Roshko,1994)

รูปที่ 2.19 Center-plane trajectoryอุณหภูมิ และ Centroid trajectory อุณหภูมิ (Wangjiraniran, 2001)

รูปที่ 2.20 Contour ความเร็วเฉลี่ยบนระนาบตั้งฉากสำหรับ J=21 (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.21 Contour ความเร็วเฉลี่ยบนระนาบตั้งฉากสำหรับ J=54 (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.22 ความเร็วเฉลี่ยบนหน้าตัดตั้งฉากและ Streamwise vorticity isosurface สำหรับ J=21 (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.23 ความเร็วเฉลี่ยบนหน้าตัดตั้งฉากและ Streamwise vorticity isosurface สำหรับ J=54 (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.24 ผลของการติด Tab ต่อเส้นทางเดินความเร็วของเจ็ตบนระนาบสมมาตร (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.25 ผลของการติด Tab ต่อ Circulation distribution ไปตามแนว Downstream (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.26 a) Tab และการติดตั้ง b) ระบบแกนตั้งฉากกับทิศทางการหมุน (Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005)

รูปที่ 2.27 การกระจายตัวของอุณหภูมิจากการติด Tab กรณีปากทางออกเจ็ตไม่หมุนควง (ก) x/rd = 0.25 (ข) x/rd = 0.5 (ค) x/rd = 1.0(Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005)

รูปที่ 2.29 ผลการกระตุ้นเจ็ตด้วยลำโพง (M'Closkey et al., 2002) ยังไม่กระตุ้นเจ็ต

- (ก) Uncompensated กระตุ้นด้วย Sine wave ที่ความถี่ 73.5 Hz
- (ข) Compensated กระตุ้นด้วย Sine wave ที่ความถี่ 73.5

(ค) Uncompensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 110 Hz duty cycle 31%

(ง) Compensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 110 Hz duty cycle 31%

(จ) Compensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 55 Hz duty cycle 15%

(ฉ) Compensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 73.5 Hz duty cycle 22%

(ซ)Compensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 85 Hz duty cycle 24%

(ฌ) Compensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 220 Hz duty cycle 62%

รูปที่ 2.31 ภาพแสดง Contours of line-of-sight integrated mean images ของ Traverses profile ไปตามแนว downstream โดยที่ P แทน Passive และ A แทน Reactive (Yingjaroen et al., 2006)

รูปที่ 2.32 Instantaneous image ของ mixing structure บนด้าน Top view (Limdumrongtum et al., 2009)

รูปที่ 2.33 Instantaneous isoconcentration surface ด้าน Top view (Denev et. al., 2005) (ก) S=0 (ข) S=0.4 (ค) S=0.6

รูปที่ 2.34 Instantaneous isoconcentration surface ด้าน Top view (Denev et. al., 2005) (ก) x/D = 0 (ข) x/D = 1.83

รูปที่ 2.35 ชุดเจ็ตควบคุม (Kornsri et al., 2009)

สำหรับมุมที่ $heta=\pm 15$ ที่ $r_{_m}$ ต่างๆ (Kornsri et al., 2009)

รูปที่ 2.40 ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อประสิทธิผลการใช้เจ็ตควบคุมเจ็ต ในกระแสลมขวางกรณี JICF, 115 และ 1135 (Witayaprapakorn, 2013)

เจ็ตในกระแสลมขวางกรณี JICF, I135 ที่ $r_m = 2\%$ และ 4% (Chaikasetsin et al., 2015)

รูปที่ 2.42 ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสม และ ประสิทธิภาพของการใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงของเจ็ตในกระแส ลมขวางกรณี JICF, I15 และ I135 (Soupramongkol, 2015)

รูปที่ 2.43 ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวางกรณี JICF, 115, 145, 175, 1105, 1135 และ 1165 (Wangkiat, Khemakanon and Kengkarnpanich, 2015)

รูปที่ 3.1 ภาพ Cross-plane ของเจ็ตในกระแสลมขวางที่หน้าตัดใดๆ โดยใช้ SPIV ควบคู่กับ (B) การใส่อนุภาคติดตามในทั้งเจ็ตและกระแสลมขวาง ทำให้ไม่ สามารถระบุ แยกแยะบริเวณที่เป็นเจ็ตออกจากกระแสลมขวางได้

รูปที่ 3.2 ภาพ Cross-plane ของเจ็ตในกระแสลมขวางที่หน้าตัดใดๆ โดยใช้ SPIV ควบคู่กับ (A)การใส่อนุภาคติดตามเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ใน กระแสลมขวาง ทำให้การระบุขอบเขตเจ็ตทำได้อย่างชัดเจน

รูปที่ 4.1 ชุดทดลองภายในห้องปฏิบัติการวิจัยพลศาสตร์การไหลและการควบคุมการ ไหล ภาควิชาเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.2 ภาพ Schematic diagram ของชุดทดลอง

รูปที่ 4.3 ภาพถ่ายของชุดทดลอง

รูปที่ 4.5 เครื่องแปลงความถี่ไฟฟ้า

รูปที่ 4.6 รูป Schematic diagram ของอุโมงค์ลม

รูปที่ 4.9 ส่วนประกอบของชุดเจ็ตควบคุม

รูปที่ 4.11 เครื่องกำเนิดแสงเลเซอร์ ND:YAG ยี่ห้อ New Wave[™] model Solo 200XT

รูปที่ 4.12 Laser light arm

รูปที่ 4.13 กล้อง CCD PowerView Plus11MP

รูปที่ 4.14 Synchronizer

รูปที่ 4.16 การกระจายตัวของความเร็วตามแนวแกน x ของกระแสลมขวาง

รูปที่ 4.17 ตำแหน่งในการวัดความเร็วที่สภาวะเริ่มต้นของเจ็ต

รูปที่ 4.18 เปอร์เซ็นต์ความไม่สมมาตรของเจ็ตเมื่อเทียบกับความเร็วเฉลี่ยที่แต่ละรัศมี

รูปที่ 4.19 ความเร็วเจ็ตในแนวแกน y ตามแนวรัศมีที่ปากทางออก

รูปที่ 4.21 ความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน x ที่จำนวนภาพต่าง ๆ โดยการคำนวณจะแบ่ง ออกเป็น 3 ช่วง คือ 1) ช่วงสีฟ้า 2 - 20 ภาพ โดยเพิ่มทีละ 2 ภาพ 2) ช่วง สีแดง 20 - 100 ภาพ โดยเพิ่มทีละ 10 ภาพ 3) ช่วงสีดำ 100 - 1,000 ภาพ โดยเพิ่มทีละ 100 ภาพ

รูปที่ 4.22 ความคลาดเคลื่อนของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน *x* เมื่อใช้จำนวนภาพที่ มากขึ้น โดยการคำนวณจะแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ 1) ช่วงสีฟ้า 2 - 20 ภาพ โดยเพิ่มทีละ 2 ภาพ 2) ช่วงสีแดง 20 - 100 ภาพ โดยเพิ่มทีละ 10 ภาพ 3) ช่วงสีดำ 100 - 1,000 ภาพ โดยเพิ่มทีละ 100 ภาพ

รูปที่ 4.23 ผลการสอบเทียบการวัดความเร็วระหว่าง SPIV กับ pitot rube และ Curve fitting ช่วงสีฟ้าคือความเร็วต่ำ และช่วงสีแดงคือวามเร็วสูง

รูปที่ 5.2 อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรในงานวิจัยปัจจุบัน และ งานวิจัยในอดีต

รูปที่ 5.4 เส้นทางเดินของเจ็ตจากปริมาณความเร็วเจ็ต และ Vorticity ของเจ็ตใน แนวแกน Streamwise ระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และกรณีฉีด เจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165

รูปที่ 7.2 ก กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (I165) ที่ x / rd = 0.75Contour surface: (A) ϕ_j , (B) ϕ และ (C) ϕ_{cf} Contour lines: $\phi_j = 0.01, 0.25, 0.75$ และ 0.95 In-plane vector: (A) $\vec{V}_{j,yz} / u_{cf}$, (B) \vec{V}_{yz} / u_{cf} และ (C) $\vec{V}_{cf,yz} / u_{cf}$

รูปที่ 7.2 ข กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (I165) ที่ x / rd = 0.75 Contour surface: (A) $V_{j,x} / u_{cf}$, (B) V_x / u_{cf} และ (C) $V_{cf,x} / u_{cf}$ Contour lines : $\phi_j = 0.01, 0.25, 0.75$ และ 0.95 In-plane vector: (A) $\vec{V}_{j,yz} / u_{cf}$, (B) \vec{V}_{yz} / u_{cf} และ (C) $\vec{V}_{cf,yz} / u_{cf}$

รูปที่ 7.2 ค กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (I165) ที่ x / rd = 0.75Contour surface: (A) $V_{j,y} / u_{cf}$, (B) V_y / u_{cf} และ (C) $V_{cf,y} / u_{cf}$ Contour lines : $\phi_j = 0.01, 0.25, 0.75$ และ 0.95 In-plane vector: (A) $\vec{V}_{j,yz} / u_{cf}$, (B) \vec{V}_{yz} / u_{cf} และ (C) $\vec{V}_{cf,yz} / u_{cf}$

รูปที่ 7.2 ง กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (I165) ที่ x / rd = 0.75Contour surface: (A) $V_{j,z} / u_{cf}$, (B) V_z / u_{cf} และ (C) $V_{cf,z} / u_{cf}$ Contour lines : $\phi_j = 0.01, 0.25, 0.75$ และ 0.95 In-plane vector: (A) $\vec{V}_{j,yz} / u_{cf}$, (B) \vec{V}_{yz} / u_{cf} และ (C) $\vec{V}_{cf,yz} / u_{cf}$

รูปที่ 7.2 จ กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม และกรณีฉีดเจ็ตควบคุม (I165) ที่ x / rd = 0.75Contour surface: (A) $\omega_{j,x}d / u_{cf}$, (B) $\omega_x d / u_{cf}$ และ (C) $\omega_{cf,x}d / u_{cf}$ Contour lines : $\phi_j = 0.01, 0.25, 0.75$ และ 0.95 In-plane vector: (A) $\vec{V}_{j,yz} / u_{cf}$, (B) \vec{V}_{yz} / u_{cf} และ (C) $\vec{V}_{cf,yz} / u_{cf}$

JICF: ความสัมพันธ์ของปริมาณต่างๆในระนาบสมมาตรการไหลของเจ็ตในกระแสลมขวาง

รูปที่ 9.1 Control volume (CV) พื้นผิวทรงกระบอก แสดงการไหลผ่านหน้าตัดการ ไหลเข้า A_1 หน้าตัดการไหลออก A_2 ที่มีขนาดเท่ากัน $A_1 = A_2$ และหน้า ตัดการไหลด้านข้าง A_{wall} โดยมีระยะทางการไหลของ CV เท่ากับ Δx ใน ทิศทางตามแนวการไหล

รูปที่ 9.2 การพัฒนาตัวของอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติต่อระยะ ความลึก $\Delta x = 1rd \left(Q_{cf,\Delta x=1rd}/Q_o\right)$ สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม(JICF)

รูปที่ 9.3 การพัฒนาตัวของอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ไร้มิติต่อระยะ ความลึก $\Delta x = 1rd \left(Q_{cf,\Delta x=1rd} / Q_o \right)$ สำหรับกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม(JICF)

การไหลออกจากระนาบที่สนใจ

รูปที่ 9.6 การเปรียบเทียบการพัฒนาตัวของอัตราการไหลของกระแสลมขวางบริสุทธิ์ ไร้มิติต่อระยะความลึก $\Delta x = 1rd \left(Q_{cf,\Delta x=1rd}/Q_o\right)$ ระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง I165 (ก) ที่ระยะการไหล x/rd = 0.5(ข) ที่ระยะการไหล x/rd = 0.75(ค) ที่ระยะการไหล x/rd = 1.0

(ง) ที่ระยะการไหล *x / rd* = 1.5

รูปที่ 9.7 การเปรียบเทียบอัตราการไหลสูงสุดไร้มิติของกระแสลมขวางต่อระยะความ ลึก $\Delta x = 1 r d \left(Q_{cf, \Delta x = 1 r d} / Q_o \right)$ ระหว่างกรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) และฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง 1165

รายการอ้างอิง

Bunyajitradulya, A. (2011). Manipulation and control of the entrainment of a jet in crossflow, TRF RMU5080047 Research Project Report, Thailand Research Fund

Bunyajitradulya, A. and Sathapornnanon, S. (2005). Sensitivity to tab disturbance of the mean flow structure of nonswirling jet and swirling jet in crossflow, Physics of Fluids, Vol. 17, No. 4, pp. 045102.

Chaikasetsin, S., Sushewakhul, T., Panusittikorn, P. and Bunyajitradulya, A. (2014). Effects of azimuthal control jets to main jet mass flowrate ratio on the entrainment of a jet in crossflow, The 5 th TSME - IcoME Iternational Conference on Mechanical Engineering (TSME-ICoME 5), 17-19 December 2014, The Empress, Chiang Mai, Thailand.

Cortelezzi, L. and Karagozian, A. R. (2001). On the formation of the counter-rotating vortex pair in transverse jet, J. Fluid Mech., Vol. 446, No. 11, pp. 347-373.

Denev, J. A., Fröhlich, J. and Bockhorn, H. (2009). Large eddy simulation of a swirling transverse jet into a crossflow with investigation of scalar transport, Physics of Fluids, Vol. 21, pp. 015101.

Eroglu, A. and Breidenthal, R. E. (2001). Structure, penetration, and mixing of pulsed jets in crossflow, AIAA J., Vol. 39, No. 3, pp. 417-423.

Fric, T. F. and Roshko, A. (1994). A Vortical structure in the wake of a transverse jet, J. Fluid Mech., Vol. 279, No. 11, pp. 1-47.

Kamotani, Y. and Greber, I. (1972). Experiments on a turbulent jet in a cross flow, AIAA J., Vol. 10, No. 11, pp. 1425-1429.

Kornsri, P., Pimpin, A. and Bunyajitradulya, A. (2009). A scheme for the manipulation and control of a jet in crossflow: The use of azimuthal control jets, The Twenty-Third Conference of The Mechanical Engineering Network of Thailand (ME-NETT 23), 4-7 November 2009, Chiang Mai.

Lim, T. T., New, T. H. and Luo, S. C. (2001). On the development of large-scale structures of a jet normal to a cross flow, Physics of Fluids, Vol. 13, No. 3, pp. 770-775.

Liscinsky, D. S., True, B. and Holdeman, J. D. (1995). Effects of initial conditions on a single jet in crossflow, AIAA Paper No. 95-2998.

Limdumrongtum, P. (2007). Swirling jet in crossflow: A flow visualization study, Master thesis. Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, Chulalongkorn University.

Limdumrongtum, P., Chongsiripinyo, K., Nontiwatwanich, P., Pimpin, A. and Bunyajitradulya, A. (2009). Investigation of mixing structure in the near field of

swirling jets in crossflow, The Twenty-Third Conference of The Mechanical Engineering Network of Thailand (ME-NETT 23), 4-7 November 2009, Chiang Mai.

M'Closkey, R. T., King, J. M., Cortelezzi, L. and Karagozian, A. R. (2002). The actively controlled jet in crossflow, J. Fluid Mech., Vol. 452, pp. 325-335.

Muppidi, S. and Mahesh, K. (2005a). Velocity field of a round turbulent transverse jet, Proceedings of, Williamburg, Virginia, pp. 829-834

Muppidi, S. and Mahesh, K. (2005b). Study of trajectories of jets in crossflow using direct numerical simulations, J. Fluid Mech., Vol. 530, pp. 81-100.

Niederhaus, C. E., Champagne, F. H. and Jacobs, J. W. (1997). Scalar transport in a swirling transverse jet, AIAA J., Vol. 35, No. 11, pp. 1697-1704.

Sau, A., Sheu, T., Hwang, R. and Yang, W. (2004). Three-dimensional simulation of square jets in cross-flow, Phys. Rev. E, Vol. 69, CID 066302.

Smith, S. H. and Mungal, M. G. (1998). Mixing, structure and scaling of the jet in crossflow, J. Fluid Mech., Vol. 357, pp. 83-122.

Wangjiraniran, W. (2001). Effects of the swirl number on mixing characteristics of a heated swirling jet in crossflow, Master thesis. Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, Chulalongkorn University.

Wangjiraniran, W. and Bunyajitradulya, A. (2001). Temperature distribution in Nonzero circulation swirling jet in crossflow, Proceedings of The Fifteenth Conference of The Mechanical Engineering Network of Thailand, Bangkok, Thailand, 28-30 November 2001, Vol. 1, pp. TF104-TF116

Witayaprapakorn, T. (2013). Effects of azimuthal control jets on the entrainment of a jet in crossflow, Master thesis. Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.

Witayaprapakorn, T. and Bunyajitradulya, A. (2013). Effects of azimuthal control jets on structure and entrainment of a jet in crossflow, The Twenty-Seventh Conference of the Mechanical Engineering Network of Thailand (ME-NETT 27), 16-18 October 2013, Pattaya, Chonburi, Thailand.

Yingjaroen, T., Pimpin, A. and Bunyajitradulya, A. (2006). Evolution of mixing regions in jet and swirling jet in crossflow: An experimental study, Proceedings of The Twentieth Conference of The Mechanical Engineering Network of Thailand, Nakhon Ratchasima, Thailand, 18-20 October 2006, pp. TSF032

Soupramongkol, P. and Bunyajitradulya, A. (2015). Effects of Azimuthal Control Jets on the Entrainment of Jet in Crossflow at Intermediate Effective Velocity Ratio 8, the 6th TSME - IcoME International Conference on Mechanical Engineering, 16-18 December 2015, Phethchaburi, Thailand

Wangkiat, S., Khemakanon, S. and Kengkarnpanich, A. (2015). Effects of Azimuthal Positions of the Azimuthal Control Jets on the Entrainment of Jet in Crossflow at

Effective Velocity Ratio 12, the 6th TSME - IcoME International Conference on Mechanical Engineering, 16-18 December 2015, Phethchaburi, Thailand

Yuan, L. L. and Street, R. L. (1998). Trajectory and entrainment of a round jet in crossflow, Physics of Fluids, Vol. 10, No. 9, pp. 2323-2335.

Yuan, L. L., Street, R. L. and Ferziger, J. H. (1999). Large-eddy simulation of a round jet in crossflow, J. Fluid Mech., Vol. 379, pp. 71-104.

Zaman, K. B. M. Q. and Foss, J. K. (1997). The effect of vortex generators on a jet in a crossflow, Physics of Fluids, Vol. 9, pp. 106-114.

Bunyajitra ulya, A. (2015). Evaluation of the volumetric entrainment ratio of a jet in crossflow and its evolution, Thai Government GRB_APS_23_57_21_01 Research Project Report, Thai Government Research Fund FY 2557.

ภาคผนวก ก: ตารางสรุปพารามิเตอร์ที่สำคัญในการทดลอง

กรณีไม่ฉีดเจ็ตควบคุม (JICF) ที่ *r* = 4 สำหรับ (A) กรณีใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะใน ส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง และ (B) กรณีใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนของเจ็ต และกระแสลมขวาง

General	x/rd	0.5
	Tatm [oC]	31.5
	Patm [mbar]	101.4
Laser	Thickness [mm]	2
Seeding	P [psig]	15
(six jet atomizer) (A) and (B)	No. of nozzle	3
Seeding (six jet atomizer) Only (B)	P [psig]	60
	No. of nozzle	6
Jet & Crossflow	Vj [m/s]	16.22
	ucf [m/s]	4.030
	r r	4.024
Camera (L/R)	Camera position [cm]	0 (minimum)
	Lens [mm]	100
	F no. (L/R)	4/2.8
	Crosshair location	อยู่ต่ำกว่าจุดศก. Target 2.75 ช่อง
	Spatial resolution [mm ²]	0.944x0.944 (59.997 µm/pixel)
Note	SNR = 1.5	$\Delta t = 15 \ \mu s$
	Jet point $\left(\phi_{j} \geq 0.01 ight)$	4111

ตารางที่	1	JICF: $x/rd = 0.5$
VI 10 19VI	-	$3101 \cdot x / 70 = 0.5$

ตารางที่ 2 JICF: x / rd = 0.75

General	x/rd	0.75
	Tatm [oC]	31.7
	Patm [mbar]	101.4
Laser	Thickness [mm]	2
Seeding	P [psig]	15
(six jet atomizer)		
(A) and (B)	No. of nozzle	3
Seeding	P [psig]	60
(six jet atomizer)		
Only (B)	No. of nozzle	6
Jet & Crossflow	Vj [m/s]	16.22
	ucf [m/s]	4.030
		4.024
Camera (L/R)	Camera position [cm]	0 (minimum)
	Lens [mm]	100
	F no. (L/R)	4/2.8
	Crosshair location	อยู่ต่ำกว่าจุดศก. Target 3 ช่อง
	Spatial resolution [mm ²]	0.947x0.947 (59.221 µm/pixel)
Note	SNR = 1.5	$\Delta t = 15 \ \mu s$
	Jet point $(\phi_j \ge 0.01)$	5567

ตารางที่ 3 JICF: x / rd = 1.0

General	x/rd	1.0
	Tatm [oC]	30.8
	Patm [mbar]	101.4
Laser	Thickness [mm]	2
Seeding	P [psig]	18
(six jet atomizer)		
(A) and (B)	No. of nozzle	3
Seeding	P [psig]	60
(six jet atomizer)		
Only (B)	No. of nozzle	6
Jet & Crossflow	Vj [m/s]	16.22
	ucf [m/s]	4.030
	r	4.024
Camera (L/R)	Camera position [cm]	0 (minimum)
	Lens [mm]	100
	F no. (L/R)	4/2.8
	Crosshair location	อยู่ต่ำกว่าจุดศก. Target 3 ช่อง
	Spatial resolution [mm ²]	0.930x0.930 (58.131 µm/pixel)
Note	SNR = 1.5	$\Delta t = 20 \ \mu s$
	Jet point $\left(\phi_{j} \geq 0.01 \right)$	6926

ตารางที่ 4 JICF: x / rd = 1.5

General	x/rd	1.5
	Tatm [oC]	30.6
	Patm [mbar]	101.4
Laser	Thickness [mm]	2
Seeding	P [psig]	20
(six jet atomizer)		
(A) and (B)	No. of nozzle	3
Seeding	P [psig]	60
(six jet atomizer)		
Only (B)	No. of nozzle	6
Jet & Crossflow	Vj [m/s]	16.22
	ucf [m/s]	4.030
	r	4.024
Camera (L/R)	Camera position [cm]	12
	Lens [mm]	100
	F no. (L/R)	4/2.8
	Crosshair location	อยู่ต่ำกว่าจุดศก. Target 2 ช่อง
	Spatial resolution [mm ²]	1.075x1.075 (67.237 µm/pixel)
Note	SNR = 1.5	$\Delta t = 25 \ \mu s$
	Jet point $(\phi_j \ge 0.01)$	6523
กรณีฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่ง $\theta = \pm 165^{\circ}$ (I165) ที่ r = 4 สำหรับ (A) กรณีใส่อนุภาค ติดตามการไหลเฉพาะในส่วนของเจ็ตเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง และ (B) กรณีใส่อนุภาคติดตาม การไหลทั้งในส่วนของเจ็ตและกระแสลมขวาง

General	x/rd	0.5
	Tatm [oC]	31.3
	Patm [mbar]	101.4
Laser	Thickness [mm]	2
Seeding	P [psig]	15
(six jet atomizer) (A) and (B)	No. of nozzle	3
Seeding	P [psig]	60
(six jet atomizer) Only (B)	No. of nozzle	6
Jet & Crossflow	Vj [m/s]	16.22
	ucf [m/s]	4.030
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาย	4.024
Camera (L/R)	Camera position [cm]	SITY 0 (minimum)
	Lens [mm]	100
	F no. (L/R)	4/2.8
	Crosshair location	อยู่ต่ำกว่าจุดศก. Target 2.75 ช่อง
	Spatial resolution [mm ²]	0.961x0.961 (60.116 µm/pixel)
Note	SNR = 1.5	$\Delta t = 15 \ \mu s$
	Jet point $(\phi_j \ge 0.01)$	7308

ตารางที่ 6 I165: x/rd = 0.75

General	x/rd	0.75
	Tatm [oC]	31.4
	Patm [mbar]	101.4
Laser	Thickness [mm]	2
Seeding	P [psig]	15
(six jet atomizer)		
(A) and (B)	No. of nozzle	3
Seeding	P [psig]	60
(six jet atomizer)		
Only (B)	No. of nozzle	6
Jet & Crossflow	Vj [m/s]	16.22
	ucf [m/s]	4.030
	r	4.024
Camera (L/R)	Camera position [cm]	0 (minimum)
	Lens [mm]	100
	F no. (L/R)	4/2.8
	Crosshair location	อยู่ต่ำกว่าจุดศก. Target 3 ช่อง
	Spatial resolution [mm ²]	0.972x0.972 (60.773 µm/pixel)
Note	SNR = 1.5	$\Delta t = 15 \ \mu s$
	Jet point $(\phi_j \ge 0.01)$	8766

ตารางที่ 7 I165: x / rd = 1.0

General	x/rd	1.0
	Tatm [oC]	32.1
	Patm [mbar]	101.4
Laser	Thickness [mm]	2
Seeding	P [psig]	18
(six jet atomizer)		
(A) and (B)	No. of nozzle	3
Seeding	P [psig]	60
(six jet atomizer)		
Only (B)	No. of nozzle	6
Jet & Crossflow	Vj [m/s]	16.22
	ucf [m/s]	4.030
	r	4.024
	Camera position [cm]	0 (minimum)
Camera (L/R)	Lens [mm]	100
	F no. (L/R)	4/2.8
	Crosshair location	อยู่ต่ำกว่าจุดศก. Target 3 ช่อง
	Spatial resolution [mm ²]	0.933x0.933 (58.338 µm/pixel)
Note	SNR = 1.5	$\Delta t = 20 \ \mu s$
	Jet point $\left(\phi_{j} \geq 0.01 \right)$	10785

ตารางที่ 8 I165: x / rd = 1.5

General	x/rd	1.5
	Tatm [oC]	31.6
	Patm [mbar]	101.4
Laser	Thickness [mm]	2
Seeding	P [psig]	20
(six jet atomizer)		
(A) and (B)	No. of nozzle	3
Seeding	P [psig]	60
(six jet atomizer)		
Only (B)	No. of nozzle	6
Jet & Crossflow	Vj [m/s]	16.22
	ucf [m/s]	4.030
		4.024
Camera (L/R)	Camera position [cm]	12
	Lens [mm]	100
	F no. (L/R)	4/2.8
	Crosshair location	อยู่ต่ำกว่าจุดศก. Target 2 ช่อง
	Spatial resolution [mm ²]	1.075×1.075 (67.237 µm/pixel)
Note	SNR = 1.5	$\Delta t = 25 \ \mu s$
	Jet point $(\phi_j \ge 0.01)$	9873

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ภัทรพล ศุภมงคล เกิดวันที่ 24 มีนาคาม พ.ศ. 2536 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จ การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2553 สำเร็จการศึกษา วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2557 และ เข้าศึกษาต่อหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกล จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2558

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University